Lietuvos Nacionalinė M.Mažvydo Biblioteka

This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, May 21, 1991

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 21 (2152) 1991 GEGUŽĖ-MAY 21 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416)275-4672

Pasiruošimai ir trūkumai

Pasiruošimas — neatskiriama žmogaus gyvenimo dalis. Tai tartum koks pagrindinis, ryškus siūlas, perpintas pilkoje kasdienybėje. Jį ištraukus visas rezginys suirtų ir susiveltų. Sunku ir įsivaizduoti, koks gyvenimas būtų be ruošimosi. Juk kas žingsnis — tuoj ir ruoša. Ruošiamasi poilsiui, valgiui, prieš kelionę, prieš šventes; ruošiamasi pobūviams, vestuvėms, egzaminams. Kiek valandų ir dienų, tiek ir ruošos darbų darbelių, iš kurių, rodos, ir visas gyvenimas susideda. Labai svarbus, daug ką lemiantis yra ir jauno žmogaus pasiruošimas gyvenimui. Apie tai daug kalbama, rašoma, augančiam žmogui diegiama mintis "kaip pasiklosi, taip ir išmiegosi".

TAČIAU ruošimosi iš tikrųjų pabaigti niekada negalima. "Klotis" reikia kiekvienam ir kasdien. Nuo to nei amžius, nei patirtis, nei padėtis neatpalaiduoja. Ir juo didesni užmojai, juo stropiau ir ruoštis jiems reikia. Muzikas intensyviai repetuoja prieš koncertą, sportininkas treniruojasi prieš rungtynes, mokytojas ruošiasi pamokoms, pamokslininkas prieš pamokslą, visuomenininkas prieš susirinkimą. Viskas yra daroma tam, kad pasekmės būtų kuo geriausios, kad būtų parodytos pastangos, vedančios į pasiekimų viršūnes. Tačiau į pasiruošimą nevienodai žiūrima. Vieni nori pasiruošti labai gerai, stengtis iki paskutiniųjų, kitiems ir minimumas sudaro galvosūkių. Žodžiu, koks žmogus, toks ir pasiruošimas. Tas pats ir bendruomeniniame žmogaus gyvenime. Nelengvi įsikūrimo ir visuomeninės veiklos organizavimo dešimtmečiai išeivijoje mus išmokė daug dalykų, prieš tai mažai žinomų arba ir visai neišmėgintų. Taikantis prie gyvenamojo krašto reikalavimų ir sąlygų, gana greitai susiorientavome, kaip steigti verslo institucijas ir įmones, kaip organizuoti kultūrinį gyvenimą — spaudą, mokyklas, teatrus, chorus, tautinių šokių grupes. Išmokome ir įpratome rengti puošnius pobūvius, šaunius, didelio dėmesio susilaukiančius mergvakarius. Išvystėme gana ritmingą socialinio atspalvio bendravimą.

VIS KĄ NORS pagerinant, išradingumo ir skonio pridedant, riedėjo vienas po kito svetimos padangės dešimtmečiai ir vis su ta pačia širdyse įaugusia nostalgija, labiausiai mus išskiriančia iš plačiosios visuomenės ir aplinkos, kurios apsupimo išvengti neįmanoma. Žvelgiant atgal, galima tikrai pasidžiaugti atliktais darbais, jų ruoša, pastangomis ugdyti pamainą ir nusistovėjusia patriotinės nuotaikos tvarka. Ir vis dėlto savų namų, savų salių, sodybų ar vasaros stovyklų aplinkoj, su neryškiom išimtim, labai sunkiai pritapo kad ir elementariausias pasiruošimas pratintis būti naudingais politinėse grupuotėse. Kažkaip tyčia ar netyčia buvo bandoma aiškintis, kad politikavimas, politinės partijos daugelio, o ypač jaunimo neliečia. Tai sritis, priklausanti vyresniajai kartai, kuri visa tai kaip kokią "nuosavybę" dabar jau pradeda neštis amžinybėn. Atsiranda vis labiau platėjanti tuštuma. Tiesa, JAV lietuviškasis jaunimas specialiais seminarais bando šią spragą kaišioti. Bet dar vis negirdėti platesnio, o gal net visą pasaulio jaunimą apjungiančio organizavimosi, ir tai ne tiek informaciniam tikslui, kiek pritaikomajai veiklai. Atsistatančioji Lietuva laukia politinės paramos ir rimtos talkos demokratinės valstybės kūrimui. Pasiruošęs ir atitinkamas jėgas sutelkęs, išeivijos jaunimas čia galėtų būti labai naudingas. Veržlesniam jaunimui nei tautiniai šokiai, nei chorai ar dalyvavimas organizacijose negalėtų trukdyti domėtis ir politine sritimi. **Č. S.**

Kanados politinės problemos

Kanados XXXIV-jo parlamento trečioji sesija buvo pradėta jau penktąja ministerio pirm. B. Mulronio konservatorių vyriausybės paruošta Sosto kalba, perskaityta karalienei Elzbietai atstovaujančio generalinio gubernatoriaus Ramono Hnatyshyno. Pagrindinis progresyviųjų konservatorių vyriausybės dėmesys šioje parlamento sesijoje teks Kanados vienybės reikalams, konstitucinėms reformoms, Kvebeko pasilikimui konfederacijoje.

Į ministerio pirm. B. Mulronio planus taipgi yra įtraukti keli kiti pažadai. Iki 1995 m. norima panaikinti prekybos, paslaugų ir kapitalo investavimo užtvaras tarp Kanados provincijų, iki 2000 m. — Kanadoje parūpinti pustrečio milijono naujų darbų, ketvirtadaliu padidinus kanadiečių uždarbį. Iki tos datos įsipareigojama pusiau sumažinti neraštingumą, keturgubai padidinti darbininkų kvalifikacijos tobulinimą darbovietėse. Sekančių penkerių metų laikotarpyje bus paruošti planai invalidų gyvenimui palengvinti.

Vienybės pastangos

Pagrindą Kanados vienybei ir Kvebeko pasilikimui užtikrinti sudarys žurnalisto K. Speicerio vadovaujamo Kanados piliečių forumo atliktos apklausos pranešimas liepos 1 d. Jo pasiūlytus konstitucinius pakeitimus papildys parlamentinis komitetas iki rugsėjo mėnesio. Tada specialus Kanados parlamentarų ir senatorių komitetas su nauja konstitucinių reformų versija vėl pradės kanadiečių apklausą, rezultatus paskelbdamas 1992 m. vasario mėnesį.

Pavasarį ministerio pirm. B. Mulronio vyriausybė paruoš galutinę Kanados konstitucijos pakeitimų versiją. Šiuo metu dar neaišku, ar ji kaip paskutinis pasiūlymas bus įteikta Kvebeko premjero R. Bourassos liberalų vyriausybei, ar galbūt prieš tai bus leista tą Kanados pasiūlymą patvirtinti visų kanadiečių balsavimu. Ministeris pirm. B. Mulroney, nusideginęs pirštus su pernai atmesta Meech Lake sutartimi, dabar siekia platesnio pačių kanadiečių pasisakymo.

Ar užteks laiko?

Dėl šio klausimo jau galvą suka J. Clarkas, paskirtas ministeriu Kanados konstitucijos reikalams ir aštuoniolikos ministerių konstitucinio komiteto pirmininku. Jis nuogąstauja, kad konstitucinėms reformoms paruošti, dėl jų susitarti su Kvebeko ir kitų Kana-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas VYTAUTAS LANDSBERGIS, lankęsis JAV-se, sveikinasi su JAV prezidentu GEORGE BUSH'U 1991 m. gegužės 8 d. Apačioje – Baltijos valstybių vadovai: Latvijos min. pirmininkas IVARS GODMANIS, Lietuvos aukšč. tarybos pirmininkas VYTAUTAS LANDSBERGIS, Estijos min. pirmininkas EDGAR SAVISAARAS, kurie irgi buvo priimti JAV prezidento Baltuosiuose rūmuose Vašingtone Nuotr. Br. Čikoto

Antrasis Landsbergio vizitas Vašingtone

"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis į JAV sostinę, kur paskutinį sykį lankėsi 1990 m. gruodžio mėnesį, atvyko sekmadienio, gegužės 5, pavakarėje. Orauostyje jį pasitiko Lietuvos atstovas Vašingtone ir prie Švento Sosto St. Lozoraitis, Amerikos valstybės departamento pareigūnas Paul Goble ir apie šimtas Vašingtono bei Baltimorės lietuvių. Kalbėdamas į susirinkusius, V. Landsbergis išreiškė viltį, kad jo vizitas būsiąs sėkmingas.

Iš orauosčio nuvyko į Lietuvos pasiuntinybę, kur vizito Vašingtone metu jis buvo apsistojęs. Pirmąjį vakarą už poros kvartalų nuo pasiuntinybės po susidūrimo su policija įsižiebė ispaniškai kalbančių sostinės gyventojų sukeltos riaušės, užsitęsusios du vakarus. Riaušių metu buvo sudeginti šeši policijos automobiliai, išvogtos prekės iš įvairių apylinkės parduotuvių, nukentėjo ir kitos tame rajone esančios verslo įstaigos. Tačiau Lietuvos pasiuntinybė, kaip ir kitos apylinkėje esančios užsienio ambasados, nebuvo paliesta.

Su Bendruomene ir žydų atstovais

Pirmadienį, pirmąją vizito dieną, Lietuvos parlamento pirmininkas V. Landsbergis ir užsienio reikalų ministerio pavaduotojas V. Katkus Lietuvos pasiuntinybės rūmuose susitiko su PLB pirmininku dr. V. Bieliausku ir valdybos nariais A. Gurecku bei G. Petrauskiene. Buvo aptartos neoficialios diplomatijos galimybės, siekiant pagreitinti derybų tarp Vilniaus ir Maskvos procesą. Dr. V. Bieliauskas paminėjo amerikiečių psichologų pasiūlymą tarpininkauti, siekiant sukurti palankią psichologinę atmosferą deryboms. Paliestas prieškarinės Lietuvos diplomatinės tarnybos derinimo su dabartinės Lietuvos vyriausybės pastangomis suorganizuoti diplomatinį atstovavimą užsienyje klausimas. Prieita išvada, kad šis klausimas yra problematiškas, tačiau neatidėliotinas. Taip pat bandyta išsiaiškinti dėl įvairių pagalbos Lietuvai programų. Pvz. PLB turi suorganizavusi pagalbos Lietuvai fondą, o JAV LB — "Dovana Lietuvai" programą. Pasitarta ir apie įvairias Lietuvos oficialių pareigūnų keliones į užsienį.

Tą pačią dieną Lietuvos pasiuntinybėje V. Landsbergis taip pat susitiko su įvairių Amerikos žydų organizacijų vadovais, kurie pareiškė norą padėti įtvirtinti demokratiją Lietuvoje. Žydų atstovai reiškė susidomėjimą žydų emigracija ir Bažnyčios bei valstybės santykių klausimu. Landsbergis paragino žydų organizacijas remti JAV atstovų rūmų nario D. Ritterio pateiktą rezoliuciją, raginančią JAV vyriausybę pripažinti dabartinę Lietuvos vyriausybę. Kaip vėliau į Lietuvą pranešė "Amerikos balsas", pokalbis buvo draugiškas, bet jokių konkrečių įsipareigojimų nepadaryta.

Pasirašytas dokumentas

Antradienį, antrąją vizito Vašingtone dieną, prie V. Landsbergio prisijungė Latvijos ministeris pirmininkas I. Godmanis bei Estijos premjeras E. Savisaras, ir visi trys kalbėjo Amerikos Helsinkio komisijos posėdyje. Čia Estijos ir Latvijos vyriausybių vadovai pabrėžė tarptautinės konferencijos Baltijos valstybių klausimu svarbą. Visi trys vadovai pasakė, jog JAV turėtų remti Baltijos šalių prašymą suteikti joms stebėtojų statusą Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijose.

Nemažai dėmesio Amerikos kongreso nariai skyrė ir susitarimui tarp Sovietų Sąjungos prezidento ir devynių sovietinių respublikų vadovų. Landsbergis pastebėjo, jog tai esąs svarbus dokumentas, tačiau jame yra ir prieštaravimų. Pvz. klaidinanti interpretacija, kad Baltijos šalys yra, kaip ir kitos sovietinės respublikos, siekiančios išstoti iš Sovietų Sąjungos.

Antradienio popietę visų trijų Baltijos šalių vadovai susitiko su JAV senato daugumos vadovu sen. G. Mitchell'iu ir mažumos vadovu sen. R. Dole.

Vakare abiejų kongreso rūmų vadovybės Kapitoliaus rotundoje surengė priėmimą Baltijos šalių vadovams. Čia buvo pasirašytas dokumentas, įsteigiantis tarpparlamentinę žmogaus teisių ir demokratijos Baltijos valstybėse grupę. Tai dalis parlamentarų žmogaus teisių tinklo, kurį organizuoja Vašingtone veikiantis žmogaus teisių fondas — privati organizacija, įsteigta kelių Amerikos kongreso narių, kuri palaiko ryšius su įvairių šalių parlamentarais, besirūpinančiais žmogaus teisėmis.

Vėliau "Amerikos balsas" pranešė, kad pirmas tarpparlamentinės žmogaus teisių ir demokratijos Baltijos valstybėse grupės susitikimas numatytas spalio mėnesį Londone.

Su žurnalistais ir JAV prezidentu

Trečiadienio rytą, prieš susitinkant Baltuosiuose rūmuose su prezidentu G. Bush'u, Lietuvos parlamento pirmininkas V. Landsbergis Lietuvos pasiuntinybėje pusryčių metu susitiko su maždaug dvylika amerikiečių žurnalistų. Čia Landsbergis beveik dvi valandas atsakinėjo į žurnalistų pateiktus klausimus neformalioje, draugiškoje atmosferoje.

Klausimų dviejų valandų laikotarpyje buvo daug ir įvairių. Čia paminėsiu tik vieną žurnalisto klausimą: koks turėtų būti Jungtinių Amerikos Valstybių vaidmuo derybų su Maskva procese? V. Landsbergis atsakė: "Pernai Amerika atliko savo vaidmenį ta prasme, kad iš sovietų pusės būtų padarytas tam tikras žingsnis į derybų pusę. Vakarų šalys prisidėjo prie to, kad į Maskvos leksikoną būtų įvestas žodis "dialogas". Tačiau sovietai sugeba visa tai iškreipti, ir iš Amerikos pusės reikia naujos diplomatinės akcijos".

Po spaudos konferencijos Baltuosiuose rūmuose įvyko visų trijų Baltijos respublikų vadovų susitikimas su JAV prezidentu G. Bush'u. Vėliau po susitikimo "Amerikos balso" radijas pranešė: "Pasak Baltijos šalių atstovų, tai buvo simbolinis susitikimas, paremiant jų šalių nepriklausomybės siekius. Jie nurodė, kad prezidentas Bush'as pažadėjo daryti spaudimą Gorbačiovui dėl nepriklausomybės per ateinantį judviejų susitikimą. Tačiau prezidentas Bush'as pabrėžė, kad trys Baltijos valstybės turi tartis su Maskva dėl nepriklausomybės, nepakenkiant Gorbačiovo prestižui . . ."

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Kai turtuoliai lobsta, vargšai dar labiau skursta

A. LEMBERGAS

Taip sako dabartinis Vengrijos prezidentas Goenczas, su kuriuo kalbėjosi Miuncheno liberalų dienraščio *Sueddeutsche Zeitung* (05.02) atstovai. Įdomios ir kitos jo mintys, su kuriomis verta susipažinti.

Nuotaikos blogesnės negu rezultatai

Jau metai, kai Vengrijoje įvyko laisvi parlamento rinkimai ir daug kas pasikeitė. Prezidentas sako, kad ligšiolines permainas jis teigiamai vertina. Išskyrus klaidas, padarytas dėl nepatyrimo, parlamentas labai daug nuveikė. Sunkumai, kurių iš anksto nebuvo galima numatyti, nepalaužė Vengrijos ūkio. Yra vilčių, kad jis pagyvės ir pakils. Visuomenė persitvarko. Susikūrė gausybė mažų įmonių, kurios pasirodė gana lanksčios.

Vis dėlto prezidentas sutinka, kad visoje Vengrijoje jaučiamas nekantrumas ir nepasitenkinimas. Visiems aišku, jog persitvarkymas — sunkus darbas, tačiau žmonėms nepatinka, kai smunka jų gyvenimo lygis. Visuomenei sunku apsiprasti su nedarbu. Aplamai šalies nuotaikos yra blogesnės negu per metus pasiektieji rezultatai.

Vengrija buvo pirmoji Rytų bloko valstybė, pradėjusi galvoti apie laisvos rinkos ūkį. Todėl ir dabar, prezidento nuomone, ji esanti pastoviausia Rytų ir Vidurio Europos valstybė tiek politikos, tiek ūkio požiūriu.

Sovietų Sąjungos vidaus sunkumai Vengrijos per daug nevargina. Daugiau problemų kelia ūkio santykiai, nes kone trečdalis Vengrijos eksporto ėjo į Sovietų Sąjungą, kuri šiandien nepajėgi už tai atsilyginti ir apsunkina Vengrijos ūkį.

Nesigaili socializmo

Vengrų pramonė pasirodė pajėgi prisitaikyti prie naujų galimybių ir savo gaminius išleisti į Vakarų rinką. Tokiu būdu susidarė teigiamas užsienio prekybos balansas. Jeigu Rytų Vokietijoje žmonių nepasitenkinimas toks didelis, kad daugelis sako, jog būtų buvę geriau pasilikti prie senos santvarkos ir ją gerinti, negu visiškai ją panaikinti, tai vengrai nesigaili socializmo. Tokios nostalgijos čia nėra, nors jaučiamas gyvenimo sąlygų netikrumas. Tai veikia krašto nuotaikas.

Negalima paneigti, sako Vengrijos prezidentas, kad pajamų skirtumai skatina visuomenės įtampą. Turtuoliai pastaruoju metu vis labiau turtėjo, o vargšai dar labiau skurdo. Visuomenė tam nebuvo pasirengusi. Nedarbas Vengrijoje nepasiekė tokio lygio, kaip Vokietijoje. Lygiai ir ūkio pertvarkymas čia nevyksta taip sparčiai. Dėl to ir nusivylimas dėl neišsipildžiusių lūkesčių ne toks gilus, kaip buvusioje Vokietijos "demokratinėje" respublikoje.

Visur, kur visuomenė jaučia įtampą ir netikrumą, susidaro palankios sąlygos visokiam ekstremižmui, bet kol ekstremistai nesigriebia smurto veiksmų, tokią įtampą galima pakelti, ir ji nekliudo gyventi.

"Absoliuti tikrovė" verčia skaitytis su Sov. Sąjunga

Santykiai su kaimynų valstybėmis remiasi nesikišimu į vidaus reikalus. Vengrijai visiškai aišku, kad jos rytų siena atsiremia į Sovietų Sąjungą: tai didelė valstybė, kurią tenka pripažinti kaip "absoliučią realybę". Vengrija nenori pakartoti savo klaidų, kurias darė tarp dviejų pasaulinių karų, kai visiškai nepaisė Sovietų Sąjungos. Šiandien norima palaikyti su ja labai glaudžius ir korektiškus santykius.

Antra vertus, stiprėjant demokratijai, stiprėja ir santykiai su Vakarais. Ypač didelis noras įsijungti į Europos bendruomenę. Tik bendra Europos saugumo sistema gali užtikrinti Vengrijos saugumą. Kol to nėra, stengiamasi to pasiekti savitarpio susitarimais su kaimynais ir regioninio bendradarbiavimo pastangomis, kurios veda į Europos susijungimą.

Vengrija su savo kaimynėmis mielai norėtų, kad vokiečių kapitalas labiau reikštųsi jų rinkoje. Ir apie saugumą galvojama ne kariniu, bet ūkio bei aplinkos apsaugos požiūriu.

Šiame numeryje:

Pasiruošimai ir trūkumai
Nepasiruošta pratintis būti naudingais politinėse grupuotėse
Kanados politinės problemos
Trisdešimt ketvirtojo parlamento trečioji sesija
Antrasis Landsbergio vizitas Vašingtone
"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Vašingtono
Kai turtuoliai lobsta, vargšai dar labiau skursta
Dabartinis žmonių gyvenimas Vengrijoje
Pergalingas žygis už laisvą Lietuvą
Penki milijonai parašų už Lietuvos nepriklausomybę
Kūrybinės jėgos ir jų praradimas
Dr. Vytauto Meškos sveikatos patarimai
"Ateinu pas jus su meile"
Palaimintojo arkiv. Jurgio Matulaičio 120 metų gimimo minėjimas
Monografija "Anastazija Tamošaitienė"
Aleksandro Jonyno knyga apie dailininkės gyvenimą ir kūrybą

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada. Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336. Second class mail reg. nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – $30, pusmetinė – $16, rėmėjo – $40, garbės – $50 (Amerikoj - JAV dol.), oro paštu - $100. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular $30.00, supporter $40.00, honorary $50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Pastabos bei nuomonės

Ne visos "klaidos" yra klaidos

VILIUS BRAŽĖNAS

Svarstant Vakarų vyriausybių politiką, išeivijos spaudoje dažnai ir neapgalvotai vartojami terminai — "klaidos", "klydo", "veda klaidingą politiką". Juose atsispindi klaidinga pažiūra, jog Lietuvai ir jos laisvei apskritai padaryti ir tebedaromi žalingi politiniai sprendimai.

Ne visa, kas mums atrodo klaidos, yra klaidos akyse tų, kurie siekia visai kitų tikslų, negu mes manome juos siekiant. Politiniuose nuosprendžiuose jie dažnai remiasi visai kitais, nebūtinai moraliais, principais. Todėl klysta ir kitus klaidina tie mūsiškiai, kurie Vakarų politikuose įžiūri tik naivuolius, pasimetėlius.

Panašūs priekaištai buvo daromi JAV diplomatams jau prezidento F. D. Roosevelto laikais. Į tai tada atsiliepė žinomas antikomunistas, buvęs pirmuoju JAV gynybos sekretorium, James Forrestal. (Jo vardu pavadintas vienas JAV lėktuvnešis).

"Nuolatinis pastovumas niekad nėra buvęs kvailumo požymiu. Jei tie diplomatai, kurie sujaukė mūsų santykius su Rusija, būtų buvę tikrai kvaili, jie retkarčiais būtų padarę klaidų mūsų naudai" pareiškė J. Forrestal. Matyt jis buvo įsitikinęs, jog Amerikai žalingi, o sovietams naudingi politiniai ėjimai nebuvo "kvailių" daromos "klaidos". Tai turėjo būti sąmoningi, apgalvoti, pagal išdirbtą planą tam tikro tikslo siekiant, daromi ėjimai.

Klysta ir tie, kurie mano, jog visi Vakarų turtuoliai yra mirtini komunizmo priešai. Todėl "kapitalizmui" nepalankūs didžturčių žygiai gali atrodyti klaidomis. Dar carų laikais rusų anarchistas Michail Bakunin įžiūrėjęs, jog "komunizmas stovi viena koja revoliucijoje, kita koja banke..." Tokią pažiūrą patvirtino ir istorikas Oswald Spengler. Ryškiausias įrodymas — turtuolių Cyrus Eaton ir Armand Hammer veikla. Pastarajam buvo plačiai atviros ir Kremliaus, ir Baltųjų rūmų durys. Tačiau Baltuosiuose rūmuose, prie R. Reagano, neilgai teišsilaikė prieš "klaidas" nusistatę dešinieji, kaip Richard Allen ir Patrick Buchanan. Matome, kiek neapykantos ir pajuokos spaudoje ir kitur bandoma suversti ant dešiniosios linkmės senatoriaus Jesse Helms. Mat jis yra vienas iš kelių kovotojų senate už Amerikos interesus ir žmogaus laisvę, ir todėl vis bando sulaikyti JAV nuo "klaidų" darymo. Nemažai amerikiečių tas "klaidas" vadina globalistų sandėriu ar net tiesiog išdavyste.

Yra ir kanadiečių, kurie netiki įtakingųjų asmenų "kvailumu". Jų tarpe yra Charles Levinson, unijistas, Anglijoje išleistos knygos apie politinį atolydį "Wodka-Cola" autorius. "Cola yra Vakarų korporacijų biznis, o Vodka — Rytų bloko biurokratija. Vodka-Cola yra Rytų-Vakarų atolydžio kokteilis". Taip rašoma knygos viršelio aplanke. Jos apibūdinime sakoma: "Vakarų investuotojai atrado komunistų menkai apmokamos ir laisvos nuo streikų darbo jėgos naudingumą lygiai taip seniai, kaip Rytų blokas suprato būtinumą gauti Vakarų technologiją ir investavimus". Autorius net kaltina Vakarų unijų vadus už nesipriešinimą sovietų vergų darbo jėgos panaudojimui, siekiant paversti vergais ir Vakarų darbininkus.

Tiesa, Vakarų atolydžio šalininkai, kaip ir jų globalizmo partneriai Kremliuje, padaro klaidų, tačiau ne savo tikslo siekdami, o retkarčiais nepakankamai įvertindami žmogiškąjį elementą, neįtraukdami jo į savo machinacijų formulę. Pavyzdžiui, KGB dar prie Andropovo suplanuota "perestroika" ir "glasnost" nepakankamai įvertino žmogaus sielon Dievo įdiegtą tiesos ir laisvės kibirkštį. JAV globalistai klaidingai manė panaudosią savo susigiedojimą su sovietų diktatoriais ir karą Viduriniuose rytuose naujai pasaulio santvarkai, kuri reiškia tautiškumo bei tautinio suvereniteto panaikinimą. Tačiau įvyko kitaip — staigus karo pralaimėjimas sukėlė Amerikoje seniai bematytą patriotizmo bangą. Internacionalistus turėjo nustebinti ir stipriai apvilti tai, kad JAV vėliavų ir vėliavėlių jūroje nesimatė... Jungtinių tautų vėliavų. Sunku bus suvaryti nacionalistiškai nusiteikusias tautas į internacionalistinį, drauge su sovietais aptvertą "vieno pasaulio" gardą.

Visi padaro klaidų, tačiau, kaip matome, ne visas klaidas tikslu vadinti klaidomis. Banko plėšikas, trečią kartą pakliuvęs kalėjiman, padarė "klaidą" ne į seifą įsilaužd amas, bet palikdamas pirštų nuospaudas nusikaltimo vietoje. Todėl nedera klaidinti žmonių, vadinant klaidomis tai, kas nėra klaidos. Jei sugebėsime atsiskirti vieni nuo kitų, bus lengviau susivokti, kaip nuo tokių "klaidas" darančių "kvailių" galėtume apsisaugoti patys ir apsaugoti Lietuvą kritiškomis jos istorijos dienomis.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker
1531 Mosley St., Site 311, Box 79,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121, namų tel. (705) 429-6428.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: *"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išeivijoje!"*

Kai valdo nenormalūs žmonės

A. STATKEVIČIUS,
gydytojas-psichiatras

Yra trejopa žmogaus sveikata – moralinė, psichinė ir fizinė-somatinė. Visos šios rūšys yra labai svarbios, tačiau svarbiausia – — psichinė sveikata. Kas sveikas psichiškai, yra sveikas ir morališkai. Moralinė nesveikata visuomet veda ir į fizinę nesveikatą.

Labiausiai yra paplitęs psichinis nepilnavertiškumas — net labai aukšto lygio protingume dažnai trūksta išmintingumo komponento, kitaip tariant — moralinio komponento, reikalaujančio nieko bloga nedaryti sau ar kitiems.

Sveika prigimtis visados savyje turi jau minėtą moralinį komponentą, reikalaujantį nekenkti sau ar kitjems. Todėl žmogus kitam visados turi būti žmogumi, o ne plėšriu vilku ar nuodinga gyvate.

Nuo seno yra sakoma: "Varnas varnui akies nekerta", tačiau žmogus žmogui "į akį" kerta labai dažnai ir labai piktai.

Psichiniu požiūriu nepilnaverčiais yra visi tie, kurie viena kalba, o visai kita daro. Jų elgesys neatitinka žodžių. Vieni jų tai daro sąmoningai — vien iš piktos valios, o kiti — be piktos valios, iš įpratimo. Todėl vagis negali nevogti, o gobšuolis negali nesiekti dar didesnio turto, nors jo turi sukaupęs didelę daugybę. Girtuokliui sunku negirtuokliauti, narkomanui — gyventi be narkotikų. Užkietėjęs imperialistas laiko nenormalumu, jei bent viena nedidelė kaimyninė tauta dar yra jo nepavergta.

Kodėl Čikagos gydytojas Jonas Adomavičius visiems lietuviams bet kokios ligos atveju pirmiau visko skatina būti išmintingais? Todėl, kad išmintingas žmogaus elgesys, t.y. nieko kenksmingo nedarymas sau ar kitiems, yra pati patikimiausia apsauga nuo visų mums žinomų ir netgi nežinomų ligų. O daugumoje atvejų ir pats patikimiausias vaistas jau sergant viena ar kita chronine, sunkiai pagydoma liga.

Žmonijos praeityje

Psichinė žmonijos būklė niekad nebuvo tokia, kokia ji privalėjo būti: dauguma žmonių ir ištisų tautų stokojo išmintingumo komponento, ir todėl bloga darė sau ir kitiems. Jau antikinių laikų filosofas Platonas teigė: "Bailumą, nesusivaldymą, neteisingumą ir apskritai visa tai reikia laikyti liga mumyse".

Beveik pusę šimtmečio vėliau panašiai išsireiškė ir Romos filosofas stoikas Seneka: "Kvaila blogį vertinti labiau negu gėrį. Be sveiko proto niekas nebūna laimingas, o žmogus, siekiąs blogio vietoje gėrio, yra sutrikusio proto ("Apie laimingą gyvenimą", 370-371 p.).

Visi labai gerai žino, kad žmonijos istorija, neskaitant kai kurių prošvaisčių, buvo kruvina ir purvina, prisotinta skurdo, bereikalingų kančių, liūdesio ir nevilties. Nenuginčijami faktai kalba, kad lemiančią reikšmę turį žmonijos istorijos etapai visais praeities amžiais buvo rašomi savivalės kardu, pamirkytu žmogaus kraujyje. Tokiu pat metodu buvo nustatinėjamas teisingumas, taika, žmonių ir tautų laisvės ribos, valstybių sienos.

Psichiatrų pastaba

Prieš Antrojo pasaulinio karo pradžią — 1935 m. spalio mėn. — 339 įvairių pasaulio valstybių psichiatrai įžiūrėjo psichiniu požiūriu nesveikas tendencijas ypatingai atsakingus postus valstybėse užimančių asmenų elgesyje ir, juos perspėdami, kolektyviniame laiške rašė: "Kultūringame XX-jo šimtmečio žmoguje dar tebėra gyvi laukiniai ir destruktyvūs pirmykščio žmogaus instinktai, kurie dar nėra sutaurėję ir pasireiškia tuo metu, kai atrodo, jog visuomenei ima grėsti pavojus. (...) Reikia sau galutinai įsisąmoninti, kad grubių palinkimų dvasia turi būti sutramdyta. (...) Tikrovės pajautimo stoka žmonėse yra pasibaisėtina. (...) Mes, psichiatrai, pareiškiame, jog mūsų mokslas šiandien gali gerai pažinti tikruosius, kad ir slepiamus bei nesąmoningus motyvus, taip pat ir valstybės vyruose. Istorija patrauks teisman tuos, kurie savo tautas kariškai dresiruoja ir drauge nuolatos kartoja žodį 'taika".

Tačiau nė vienas tų socialiai pavojingų asmenų, tuo laiku užėmusių valstybių vadovų sostus, nebuvo pašalinti iš einamų pareigų. Ir jie padarė savo: Antrasis pasaulinis karas, jų kruopščiai ruoštas, įvyko. Žudynių, griuvėsių, demoralizacijos, įvairiausio pobūdžio ligų, kančių ir vargo atnešė daugiau negu galima tikėtis. Atnešė ir naujos formos pasaulinio masto netvarką, kurioje gyvename iki šiol.

Trečiąjį pasaulinį karą jau seniai brandina tokie pat pasąmonės sferos psichiniai ligoniai, užimą atsakingiausias vietas valstybinėse organizacijose. Dangstydamiesi šūkiais "taika", "demokratija", "naujas mąstymas", "nauja pasaulio tvarka", "laisvė", "pažanga", "darbas", "veiklumas" ir pan., jie metodiškai formuoja patologinės dvasios žmogų ir kuria nenormalias gyvenimo sąlygas — gyvenimą be teisingumo, be garbingos taikos, be tikrosios laisvės, be dvasinės ir materialinės gerovės užtikrinimo. Todėl nereti atvejai, kai vienus išmintingo elgesio žmones apskelbia pamišėliais, kitiems užkerta kelią viešai reikšti savo mintis, tretiems randa vietą kalėjimuose, konclageriuose, ištrėmimuose, niekam nežinomuose kapuose.

1947 m., steigiant Pasaulinę psichinės sveikatos federaciją, buvo pasirinkta tokia normatyvinė psichinės sveikatos apibrėžtis: "Psichinė sveikata — tai būsena, skatinanti optimalų fizinį, intelektualinį, emocinį individo vystymąsi ir netrukdantį panašiam kitų vystymuisi".

Grėsmingi vadai

Todėl psichiškai nepilnavertį subjektu reikia laikyti beveik kiekvieną, bet kur aktyviai veikiantį okupantą ar jam padedantį vietinį kolaborantą, kuris bloga daro sau ar kitiems, kiekvieną aktyvų nenormalaus žmogaus formuotoją bei patologinių gyvenimo sąlygų kūrėją kitiems ir sau.

Ir dabartyje patologiniai asmenys, išmintingai elgtis nesugebą individai daug kur yra pastatyti pagrindinių tarptautinių organizacijų vadovais, valstybių galvomis, politinių partijų generaliniais sekretoriais, religinių sistemų veiklos koordinatoriais, aukšto rango diplomatais, ideologais ir pan. Diktatoriška ir sukta politine savo veikla jie trukdo fiziškai, intelektualiai bei emocionaliai vystytis ne vien pavieniams individams, bet ir ištisoms daugiamilijoninėms tautoms.

Tiktai jų pražūtingos veiklos dėka vienas po kito nuolatos kyla vietiniai ir pasauliniai karai, žmonės gyvena skurde bei kančiose, o žmonijos perspektyvos kas metai tampa vis mažiau džiuginančiomis.

Pasaulio likimą lemiančių politikų elgesys vargu ar kada nors buvo pilnai normalus. Tai liudija visa paminėta pasigėrėjimo neteikianti žmonijos istorija. Tokią istoriją galėjo kurti tiktai žmonės, stokoją sveikos psichikos. Todėl sukauptos materialinės gėrybės liūto dalimi buvo panaudotos agresyviems plėšikiškiems tikslams: grobti svetimoms teritorijoms, pavergti tautoms ir žmonėms, jiems masiškai žudyti karų ar tariamos taikos metu.

Ir mes, lietuviai, visi čia išeivijoje esame ne dėl kokios nors kitokios priežasties, o tiktai dėl vadovaujančių pasaulio politikų psichinio nepilnavertiškumo. Tai rodo, nuo ko reikia pradėti taisyti savo ir savo būsimųjų kartų gyvenimą.

Įtakingieji Kremliaus pareigūnai

Nuo jų priklauso ir Lietuvos likimas

ALGIMANTAS EIMANTAS

Įtakingiausias ir žymiausias Kremliaus pareigūnas yra, žinoma, prezidentas M. Gorbačiovas. Mažiau žinomi yra jo talkininkai.

V. Pavlovas. Parinktas Gorbačiovo Sov. Sąjungos ministerio pirmininko pareigoms 1990 m. gruodžio mėn. Griežto režimo šalininkas, konservatyvus "aparačikas". Buvęs finansų ministeris. Apkaltino kapitalistinių kraštų bankus ir finansines bendroves suokalbiu sužlugdyti Sov. Sąjungą, o dabar maldauja tiesioginės milijardinės pagalbos iš Vakarų. Priešingas privatizacijai.

V. Kriučkovas. KGB viršininkas. Labai konservatyvių pažiūrų, turi didelę įtaką vyriausybei. Paviršutiniškai remia reformas, bet yra pasiruošęs sutriuškinti nepriklausomybės reiškinius respublikose.

G. Janajevas. Gorbačiovo viceprezidentas, politbiuro narys ir Aukščiausiosios tarybos deputatas. Bespalvis, eilinis komunistų partijos šulas. Dogmatikas, ginąs komunistų partijos teises ir privilegijas. Iš tikrųjų jis tik Gorbačiovo asistentas.

V. Ivaško. Generalinis viceseketorius centrinio komunistų partijos komiteto. Technokratas, linkęs į konservatizmą. Atstovauja ir pavaduoja Gorbačiovui visuose Sov. Sąjungos komunistų partijos reikaluose. Buvęs Ukrainos aukšč. tarybos pirmininkas ir komunistų partijos I sekretorius. Nepritaria reformoms ir nėra parodęs jokios asmeninės iniciatyvos valstybinėje ar partinėje veikloje.

A. Lukjanovas. Aukščiausiosios tarybos pirmininkas, dešinioji Gorbačiovo ranka, suakmenėjęs administratorius. Senas Gorbačiovo bičiulis ir Maskvos universiteto teisių fakulteto bendrasuolis.

Gen. D. Jazovas. Krašto apsaugos ministeris. Nepritaria Gorbačiovo reformoms, viešai kritikuoja demokratizaciją ir kariuomenės perorganizavimą. Vyresnio rango karininkai jam pritaria, nes jaučia praradę galią ir autoritetą. Jo nuomone, Gorbačiovas nusilpnino Sov. Sąjungą, išleisdamas Rytų Europos satelitus iš savo nagų.

B. Pugo. Komunistų partijos kontrolės komisijos galva. Latvis, griežto režimo šalininkas, buvęs Latvijos KGB viršininku. Pabrėžia centrinę Kremliaus kontrolę ir jėgą susidoroti su demokratinėmis apraiškomis. Iš dalies atsakingas už kraujo praliejimą Vilniuje ir Rygoje.

V. Alksnis. Raudonosios armijos pulkininkas ir vienas iš "Sojuzo" organizacijos vadų. "Sojuz" priklauso visi stalinistai ir konservatyvūs atstovai Aukščiausioje taryboje. Siekia komunistų partijos diktatūros. Latvių kilmės, aršus Gorbačiovo kritikas. Turi stiprų užnugarį, kurio dėka privertė E. Ševerdnadzę atsistatydinti iš užsienio reikalų ministerio pareigų.

A. Besmertnykas. Dabartinis Sov. Sąjungos užsienio reikalų ministeris buvęs ambasadoriumi Vašingtone, ilgametis diplomatas. Ševerdnadzės krypties politikas, smerkiąs terorą ir ginklo jėgą prieš respublikas, siekiančias nepriklausomybės. Nors atsisako prievartavimo, jo pažiūros į respublikų savarankiškumą yra neaiškios.

B. Jelcinas. Rusijos respublikos prezidentas. Buvęs Gorbačiovo artimas bendradarbis ir Maskvos komunistų partijos I sekretorius. Gorbačiovas jį pašalino iš politbiuro 1987-88 m. Išstojo iš partijos 1990 m. ir tapo išrinktas RTSR prezidentu. Laikomas reformininku ir demokratinės pertvarkos vadovu. Kritikuoja Gorbačiovą dėl nenuoseklių pastangų ekonomijos srityje.

Lietuva yra palankesnė Jelcinui, bet abejoja jo politiniais motyvais.

G. Popovas. Maskvos burmistras, išrinktas 1990 m. balandžio mėn. Ekonomikos profesorius ir vienas žymiųjų reformininkų Sov. Sąjungoje. Jo bandymas paversti Maskvą privatizavimo pavyzdžiu nepasisekė dėl Gorbačiovo pasipriešinimo. Darė ekonomines sutartis su Lietuva ir, atrodo, yra palankus laisvam politiniam tautų apsisprendimui.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priiima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

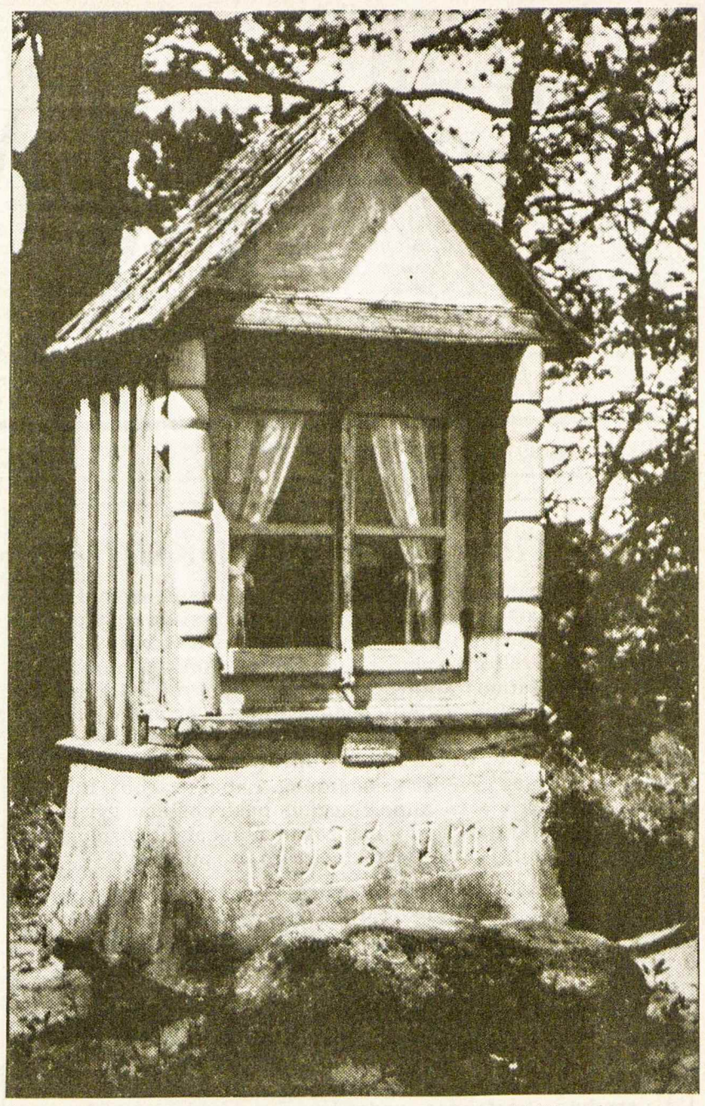

Žemaičių koplytėlė senose Morkiškių kaimo kapinėse, Telšių rajone
Nuotr. A. Krutulienės, 1970 m.

Mielam bičiuliui
a.a. VYTAUTUI GERULAIČIUI
mirus,
reiškiu užuojautą jo žmonai ALDONAI, sūnui VYTAUTUI ir dukrai BIRUTEI –
Kazys Baronas,
Vokietija

A†A
JUOZUI JAGĖLAI
mirus,
sūnų ir dukrą su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame –
Elena ir Steponas Pusvaškiai

MYLIMAI MAMAI
A†A
MARIJAI TRAŠKEVIČIENEI
mirus,
jos dukras – ALDONĄ KOCĖNIENĘ ir IRENĄ MACKEVIČIENĘ su šeimomis, visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiu –
Renė Vadauskienė

A†A
LEONUI ALEKNAI
mirus,
žmonai MONIKAI, dukrai EGLEI ir šeimai reiškiame nuoširdžią užuojautą –

A. S. Čeponiai — *J. S. Herres*
Audra Čeponytė — *Valerija Čeponytė*
Dainora Horrgen — *K. Z. Čeponiai*

PADĖKA
Mylimam vyrui ir tėveliui
A†A
ALBERTUI NIUNEVAI
mirus, nuoširdžiai dėkojame kun. klebonui J. Staškui už Rožinį, gedulines Mišias, pasakytą pamokslą, palydėjimą į kapines.

Dėkojame visiems už gausias gėles, užprašytas Mišias, pareikštas užuojautas, dalyvavimą pamaldose ir palydėjimą į amžino poilsio vietą lietuvių kapinėse.

Dėkojame sol. Slavai Žiemelytei už gražų giedojimą, karsto nešėjams už paskutinį patarnavimą ir šeimininkei J. Gurklienei už paruoštus pietus.

Liekame dėkingi –

liūdinti žmona Birutė, sūnus Raimundas ir duktė Violeta su šeima

Tarptautinės organizacijos Society for the Defence of Tradition, Family and Property (TFP) atstovai iš kelių kraštų 1990 m. gruodžio 4 d. Vilniuje įteikė Lietuvos prezidentui V. Landsbergiui peticiją su daugiau kaip 5 mil. parašų, remiančių Lietuvos nepriklausomybę. Nuotraukos viršuje iš kairės: Guillaume Babinet — Prancūzijos TFP prezidentas, Luis Daniel Merizalde — Kolumbija, Fernando Antunez — Brazilija, Juan Miguel Montes — TFP biuro direktorius Romoje, dr. Fernando Elizondo — Ispanija, Vytautas Landsbergis, Steven Schmieder — JAV, dr. Caio Vidigal da Silveira — TFP biuro direktorius Paryžiuje, delegacijos pirmininkas, Julio Rosignoli — Venezuela, Benoit Bemelmans — Prancūzija, neatpažintas iš TFP biuro Frankfurte Vokietijoje, Antonio Azeredo — TFP prezidentas Portugalijoje. Apačioje — TFP delegaciją 1990 m. gruodžio 9 d. Kaune priėmė Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius

Pergalingas žygis už laisvą Lietuvą

PROF. PLINIO CORREA DE OLIVEIRA

Plinio Correa de Oliveira yra modernių laikų istorijos profesorius katalikų universitete Sao Paulo mieste. Buvęs Brazilijos kongresmanas, organizacijos "Society for the Defence of Tradition, Family and Property" (TFP) pirmininkas. Praeitais metais jis suorganizavo už Lietuvos nepriklausomybę peticiją, po kuria parašus surinko TFP organizacijos nariai Brazilijoje ir kituose kraštuose. Surinkta daugiau kaip penki milijonai parašų. Peticija Vilniuje buvo įteikta Lietuvos prezidentui Vytautui Landsbergiui. Profesoriaus straipsnis, kurio pateikiamas sutrumpintas vertimas, buvo išspausdintas žurnalo "Catolicismo" 482 nr., išeinančio Sao Paulo mieste. RED.

Kai įtampa tarp Sov. Sąjungos ir Lietuvos išaugo iki laipsnio, vedančio į susidūrimą, ne vienam kilo klausimas — kokios išskirtinos reikšmės bus sovietinė agresija. Atsakymas neigiamas. Anksčiau jau buvo įvykę susidūrimai kitose Sov. Sąjungos dalyse. Pvz. azerbaidžanai ir gruzinai nukentėjo nuo žiauraus Kremliaus smurto. Tai yra maži kraštai, kurie, kaip ir kitos tautos, turi prigimtą teisę būti nepriklausomi. Jie nori nusikratyti sovietine kolonizacija, ištrūkti iš nasrų režimo, kuris nepaiso nei tų kraštų istorijos, nei jų tradicijų. Dar daugiau. Šis režimas sukelia pasibaisėtiną vargą.

Nors pasaulis bjaurėjosi sovietiniais veiksmais, bet pastarieji vykdė priespaudą iki galo, sovietinis batas iki pažeminimo trypė šias tautas.

Kai sovietai aktyviai pasipriešino Lietuvos nepriklausomybės siekiams, galbūt daugelis žmonių pagalvojo, kad atsitiks tas pats, kaip ir kituose atvejuose, nes sąlygos ir aplinkybės buvo panašios. Tačiau atsitiko visiškai priešingai. Visas pasaulis atkreipė dėmesį į susidariusią naują būklę Baltijos kraštuose.

Organizacija "Society for the Defence of Tradition, Family and Property" (ginanti tradicijų, šeimos vertybes ir nuosavybę), turinti savo vienetus 20 kraštų, pajautė spontanišką ir tikrą pasaulio opinijos pasipiktinimą. TFP suprato susidariusios būklės reikšmę ir ryžosi dideliam žingsniui — suorganizuoti už Lietuvos laisvę peticiją su mintimi — peticija būtų net kenksminga Lietuvai, jei būtų pasiekta tik menku rezultatu.

Kodėl šį kartą sovietiniai veiksmai išjudino pasaulį daug daugiau negu praeityje? Atsakymas — vienas protesto šauksmas sekė kitą . . . Tai šauksmas tautų, kurios praeityje buvo sutriuškintos, bet likusios žmonių atmintyje.

Tautos, kurios dalijasi Vakarų civilizacija, pripažįsta žmonėms teisę gyventi savo pasirinktu gyvenimu. Kaip gali vakariečiai nesibjaurėti žiauria sovietų priespauda?

Visa tai ne vieną verčia sakyti Maskvai — sustok! Toks noras pasipriešinti Kremliui dar labiau išaugo, kai lietuviai išvystė nuostabų pasipriešinimą, sujungtą su tikėjimu ir šaunumu.

Tokie jausmai sudarė sąlygas suorganizuoti monumentalų peticijos vajų už Lietuvą. TFP organizacijos vienetai 26 kraštuose surinko 5.2 milijonus parašų.

Kiekvienas pasirašęs norėjo pasakyti Kremliui, kad vakariečiai, sudėję rankas, negali ilgiau tik stebėti sovietinių išpuolių. Penki milijonai žmonių solidarizuojasi su Lietuva.

Brazilijoje ir kituose panašiuose kraštuose palengvino rinkti parašus faktas, kad Lietuva yra katalikiškas kraštas.

Lietuva tapo krikščioniška karalyste, kai karalius Mindaugas 1250 m. apsikrikštijo ir gavo karaliaus vainiką iš popiežiaus Innocento IV. Valdovas Gediminas 1322 m. suteikė privilegijas misionieriams pranciškonams. Didysis kunigaikštis Jogaila, vesdamas Lenkijos karalaitę Jadvygą, tapo Lenkijos karaliumi. Jis pasirūpino, kad Lietuvoje įsigalėtų krikščionybė.

Lietuva pasiekė politinės galybės viršūnę, kai ją valdė didysis kunigaikštis Vytautas. Jis atlaikė totorių antplūdį į Europą. Vytautas Didysis Lietuvą išplėtė nuo Baltijos iki Juodosios jūros.

Valdant Lietuvą didžiajam kunigaikščiui Kazimierui, Lietuvoje įsitvirtino katalikų tikėjimas. Jo sūnus Kazimieras, kuris 1484 m. mirė Vilniuje, tapo šventuoju ir Lietuvos globėju.

TFP peticija įspėja sovietus ir Gorbačiovą neturėti iliuzijų. Gorbačiovo rodomas noras įvesti reformas nesuklaidins vakariečių, kai jie matys žmones, žūstančius nuo sovietinių rankų. Gorbačiovas ir sovietai turi pajausti visuotinį žmonių pasipiktinimą ir reikalavimą sustabdyti savo agresinius veiksmus. Apie tai byloja penki milijonai parašų.

Taipogi įspėjimas galioja ir kitų kraštų vyriausybėm, kurios mėgintų ignoruoti žmonių opiniją.

TFP organizacija ir toliau yra pasiryžusi stebėti sovietų agresiją ir informuoti kraštus, kuriuose buvo renkami po peticija parašai. Jei Lietuva, Latvija ir Estija dėl sovietų veiksmų prarastų savo nepriklausomybes, pasaulyje būtų sukeltas dar didesnis triukšmas. Gorbačiovo laimėjimas, paaukojus tris nekaltas aukas, atrodytų labai menkas, palyginus jį su didžiausiu pralaimėjimu. **A.**

Lietuvos prezidentas VYTAUTAS LANDSBERGIS pasirašo TFP peticijos priėmimo dokumentą

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Palankios nuotaikos

Gintės Damušytės ir Viktoro Nako paruoštu pranešimu, pateiktu LIC, Baltijos kraštų vadovai — Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis, Latvijos premjeras Ivars Godmanis, Estijos premjeras Edgar Savisaar patyrė labai palankias nuotaikas JAV kongrese. "The New York Times" korespondentas net pažymėjęs, kad kongresmenai daugiau prašę iš JAV administracijos negu patys baltiečiai.

Visi trys Baltijos kraštų vadovai gegužės 7 d. liudijo Helsinkio komisijos sušauktoje apklausoje. Susirinko apie 300 asmenų išgirsti liudijimo apie Baltijos kraštų kelią į nepriklausomybę.

Komisijos pirm. S. Hoyer, atidarydamas apklausą, priminė — Baltijos valstybėms dabar reikia ne tiek negatyvios politikos (nepripažinti įjungimo), kiek pozityvios — pripažinti tikrąją nepriklausomybę.

Senatorius D. DeConcini pastebėjo, kad yra atėjęs laikas Kremliui įrodyti, ar jis tikrai remia demokratinį procesą. Baltijos kraštai kovoja ne už "didesnį" suverenitetą, bet pilną nepriklausomybę.

Senatorius D'Amato pastebėjo, kad JAV administracijos sluoksniuose kalbama apie informacijos centrų įsteigimą Baltijos kraštuose.

Senatorius Don Ritter dėkojo V. Landsbergiui už dėmesį jo pasiūlytai rezoliucijai Atstovų rūmuose. Pastarasis sakė, kad 200,000 susirinkę Vingio parke Vilniuje sukėlė didžiausias ovacijas, kai pats V. Landsbergis miniai perskaitė rezoliuciją. Ji ragina JAV administraciją de facto suteikti Lietuvos vyriausybei pripažinimą, įsteigti JAV atstovybę Vilniuje, įkurti Pabaltijo banką, kuris skatintų privačią iniciatyvą tartis su pasiuntiniu Stasiu Lozoraičiu dėl Lietuvos atstovybės Vašingtone pakėlimo į ambasadą.

Kongresmenai stipriai rėmė Baltijos kraštų dalyvavimą Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje stebėtojų teisėmis.

V. Landsbergis įspėjo amerikiečius būti atsargiais su ekonominės pagalbos teikimu centrui. Pvz. jei JAV tieks grūdus tiesiogiai Maskvai, pastaroji gali šantažuoti respublikas, grasindama grūdų tiekimą nutraukti. Tiksliau būtų duoti kreditus tiesiogiai Baltijos valstybėm ir kitom respublikom. Būtų išvengta žiauraus žaidimo. "Arba teikite kreditus centrinei valdžiai po to, kai sovietinė valdžia pakeis poziciją Baltijos kraštų atžvilgiu", — kalbėjo V. Landsbergis.

Laisvės žygis

LIC pranešimu, Paulius Klimas iš Ročesterio (Niujorko valstybė) kartu su Petru Gražuliu, kuris 1988 m. sėdėjo sovietų kalėjime, iš Estijos sostinės Talino gegužės 14 d. pradėjo žygį už baltiečių laisvę. Prie jų prisijungė latvis ir estas. Jie tikisi 600 km kelionę užbaigti birželio 14 d. Vilniuje, kai čia bus minima 50 m. trėmimų sukaktis.

Tikisi daugiau pagalbos

Lietuvos prezidentui V. Landsbergiui, kaip gegužės 13 d. praneša Reuterio agentūra, šiuokartinis apsilankymas JAV-se suteikė jam daugiau optimizmo dėl Lietuvos ateities. Jis korespondentams pareiškė, kad jaučia JAV vyriausybės ir žmonių rėmimą. Jis tikisi artimiausiu laiku palankių Lietuvai veiksmų iš JAV-bių.

Taipogi korespondentams priminė, kad Lietuva beveik kas dieną yra grasinama sovietinių karinių jėgų. Tačiau sovietai negali reikalų išspręsti smurtu. Tai besitęsianti šiuolaikinė Lietuvos problema.

Vilkina derybas

Lietuvos derybų su sovietais delegacija, LIC gegužės 13 d. pranešimu, pareikalavo Maskvą sustabdyti derybų vilkinimą.

Balandžio 4 d. tarp abiejų delegacijų buvo sutarta, jog sekantis pasitarimas įvyks balandžio pabaigoje ar gegužės pradžioje. Buvo taip pat sutarta sudaryti bendrą darbo grupę, kuri koordinuotų ekspertų darbus, paruošiant medžiagą deryboms.

Ekspertų grupės turėjo pradėti darbą balandžio mėnesį. Gegužės mėnuo įpusėjo, bet iki šiol nieko nebuvo nuveikta, ir kaltė tenka sovietams.

Lietuvos viceprezidentas Č. Stankevičius pasiuntė telegramą Sov. Sąjungos vyriausybės vicepremjerui, derybų delegacijos pirm. V. Dogužijevui. Telegramoje keliamas susirūpinimas, kad nėra imamasi pasiruošiamųjų darbų deryboms. Sekantis delegacijų susitikimas dar nenustatytas. Č. Stankevičius apgailestavo, kad ankstyvesnieji susitarimai nevykdomi.

Telegramoje išreiškiamas itin rimtas susirūpinimas, kad Maskva neduoda atsakymo dėl užgrobtų pastatų grąžinimo. Šios problemos išsprendimas yra pagrindinės reikšmės sudaryti pasitikėjimui tarp abiejų pusių.

Sunaikino pasienio muitinę

LIC pranešimu, gegužės 16 d. 2 v.r. sovietų kareiviai apšaudė ir sprogstamais sviediniais apmėtė prie Gudijos pasienio muitinės būstinę, sunaikindami taip pat ir netoli esančią autobusų stotį. Penki lietuviai muitinės tarnautojai ir aštuoni sargybiniai nenukentėjo, išskyrus sienos kontrolės kpt. Modestą Šimkonį, kuris buvo sužeistas į galvą.

Nobelio premija Vytautui Landsbergiui

"The New York Times" gegužės 15 d. laidoje išspausdino William Safire straipsnį, kuriame jis rašo — Norvegijos Nobelio komitetas, norėdamas išlyginti pataikaujantį Taikos premijos paskyrimą Gorbačiovui, turėtų atstatyti šios premijos švytėjimą, š. m. rudenį paskirdamas ją Vytautui Landsbergiui, kaip baltiečių kovos už nepriklausomybę simboliui.

Ekumenizmo konferencija

Vilniuje balandžio 23-24 d.d., LIC pranešimu, vyko konferencija apsvarstyti praeities ir dabarties ekuminines problemas. Konferencijoje dalyvavo įvairių tikybų ir skirtingų tautybių atstovai.

Remdamiesi tolerancijos tradicija, siekdami religinės ir tautinės santarvės Lietuvoje, atstovai kreipėsi į visus tikėjimų ir tautybių gyventojus, nesibaigiančios agresijos akivaizdoje, kviesdami ryžtis laikytis tarpusavio susiklausymo ir pagarbos kitų įsitikinimų žmonėms, remti teisėtai išrinktos Lietuvos vyriausybės pastangas įtvirtinti joje demokratinę valstybę, pagrįstą visų piliečių lygybe prieš įstatymus. Taip pat kvietė visų tikybų išpažinėjus ir prijaučiančius geros valios žmones į maldos ir pasninko savaitę už laisvę, taiką ir dvasinį atsinaujinimą gegužės 19-26 d.d. **J.A.**

Vienas iš Lietuvos apsaugos vyrų budi prie parlamento rūmų Vilniuje. Šalia Marijos altorėlis

Kitataučių spaudos atgarsiai

Lenkų universitetas Lietuvoje?

Pagal Lietuvos aukščiausiosios tarybos 1991 m. sausio 29 d. nutarimą buvo pakeistas bei papildytas 1989 m. tautinių mažumų įstatymas. Šis pakeitimas sudaro tautinėms mažumoms galimybę mokytis gimtąja kalba net ir aukštosiose mokyklose.

Ryšium su tuo lenkų spaudoje pasirodė įvairūs lenkiško Lietuvos universiteto projektai. Vilniaus dienraštis "Kurier Wilenski" siūlo atgaivinti Stepono Batoro universitetą, kuris ruoštų lenkus gydytojus, teisininkus, inžinierius, agronomus ir, kas svarbiausia, — dvasiškius Lietuvos lenkams. Toronto "Express" siūlo steigti Krokuvos universiteto skyrių Vilniuje ir tam tikslui Kanados lenkams reikėtų surinkti 60.000 dolerių. Lietuvos lenkų sąjungos oficiozas "Nasza Gazeta" rašo apie lenkiško universiteto galimą įsteigimą Šalčininkuose, kuris turėtų vadintis "Alma Mater Solecznikensis".

Č. Milašius — lietuvis ar žydas?

Varšuvos dienraštis "Gazeta Wyborcza" balandžio 16 d. laidoje rašo, kad Lenkijos televizija dėl kritiškų žiūrovų atsiliepimų sustabdė reportažų ciklą "Pokalbiai su Česlovu Milašium".

Vienas žiūrovas pareiškė norįs matyti Milašių televizijoje, nes jis "yra Lenkijos ir lenkų nekenčiantis lietuvis".

Kitas žiūrovas nusiskundė, kad Milašius prisimena tarpukario Vilnių "žydiškame kontekste", taigi jis ir pats galįs būti žydas, kuris "sėdi atsilošęs fotelyje ir šmeižia Lenkiją".

Toks pasisakymas rodo, kad Lenkijoje antisemitizmas tebegyvuoja. Krokuvos savaitraštis "Tygodnik Powszechny" balandžio 14 d. laidoje rašo, kad Krokuvoje įsisteigė Lenkijos tautinė partija, kurios vadas pareiškė: "Neturėkime skrupulų — paskelbkime žydams karą". Pagal jį, Lenkijoje yra pusantro milijono žydų: visi Lenkijos ministeriai, išskyrus vieną, esą žydai, visi Lenkijos episkopato nariai, išskyrus vieną vyskupą vokietį, esą žydai. Lenkijos prezidentas Lech Walensa irgi esąs žydas.

Savaitraštis šios partijos nariams pasiūlė pasitikrinti pas psichiatrą.

"Izvestijos" apie Vilniaus TV bokštą

Š.m. balandžio 16 d. laidoje "Izvestijų" korespondentas N. Laškevič rašo apie savo apsilankymą Vilniaus televizijos bokšte: "Norint patekti į užimtą televizijos pastatą, reikėjo kreiptis leidimo . . . Maskvoje į Sovietų Sąjungos vidaus reikalų ministerijos vadovybę. Tačiau paaiškėjo, kad ir Maskvos leidimas aplankyti 'objektą' didelio įspūdžio nepadarė. (. . .) Ir taip aš atsiradau TV žurnalistikos namuose, kur kadaise trejus metus dirbau. Aš juos atpažinau, bet kartu viskas buvo lyg ir nepažįstama. Iš karto negalėjau suprasti kodėl: ar tai kareivinių kvapas, ar daugybė kareivių ir karininkų? Vėliau supratau: neįprastai skardi tyla ir tuštuma".

N. Laškevič rašo, kad anksčiau čia gyvenimas virte virė. Jis buvo įsileistas tik į pirmą ir antrą aukštus, susitiko su okupuotos televizijos direktoriumi G. Steigvila, kuris jam neleido su niekuo kalbėtis. Po savo apsilankymo "Izvestijų" korespondentas padarė tokią išvadą: "Be jokio teisinio pagrindo, su karinės jėgos pagalba, buvo užgrobtas piliečių objektas. Į gatvę buvo išmesti šimtai televizijos darbuotojų-profesionalų. Brangūs televizijos įrengimai ir aparatūra buvo pasisavinta. Aš manau, kad ne atsitiktinai vienas iš apklausinėjimų parodė, kad 'okupuotos' TV programą stebi mažas žiūrovų skaičius. Ar iš viso yra prasmė turėti tokias transliacijas?". Koresponden-to manymu tokia padėtis nėra normali ir ją reikėtų kuo greičiausiai išspręsti.

Tas pats korespondentas "Izvestijų" balandžio 26 d. laidoje rašo: "Ketvirtadienį (bal. 25) po pietų Lietuvos televizijos teritorijoje, kuri buvo užgrobta sausio 13 d. naktį, šūviu į pakaušį buvo nušautas kareivis. Pagal karo prokuratūros pranešimą, kareivis žuvo nuo atsitiktinio šūvio, nelaimingo veiksmo. Gal ši beprasmė mirtis privers pagalvoti, ar yra reikalinga karinė sargyba prie grynai pilietiško objekto".

"Juodųjų berečių" vadas

Maskvos "Izvestijos" balandžio 25 ir 26 d.d. laidose rašo apie dviejų bankų pastato Naujojoje Vilnioje ir kitų pastatų užėmimą bei apiplėšimą. Visa tai atliko "juodosios beretės" — omonininkai. Jų vadas yra kapitonas Boleslovas Mikutinovičius. Ligi š.m. sausio 11 d. jis buvo Lietuvos policininku, tačiau kai sovietų kariai puolė Lietuvos vidaus reikalų ministerijos pastatą, kuriame buvo policijos dalinys, jis ir 12 jo pavaldinių perėjo į okupantų pusę. "Kurier Wilenski" rašo: "(. . .) Ką padarė Mikutinovičius, yra ypač smerktina. Jis pasitraukė kritiškoje ir sunkiausioje Lietuvai valandoje. Tai būtų jai lyg smūgis į nugarą".

Burokevičiaus laikraštis "Tarybų Lietuva" šį išdaviką teisina: "Išdavikai yra tie, kurie prie tarybinio milicininko uniformos prisisegė 'kumeliuką' ir, pasivadinę policininkais, pradėjo laižyti padus Landsbergiui".

Greičiausiai Mikutinovičius buvo infiltruotas į Lietuvos policijos eiles, per anksti parodė tikrą savo veidą ir dabar atvirai turi kovoti prieš teisėtą Lietuvos valdžią. **J.B.**

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS
REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE
Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:
310 Rathburn Road, Etobicoke, Ont. M9B 2L8

'SAMOGITIA'
Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus.
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
The Lougheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai
"Žmonės, kurie atjaučia kitus"
Sudbury, Ontario

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

BENDRA MUITŲ SISTEMA

Vilniuje posėdžiavę Lietuvos, Latvijos ir Estijos muitinių departamentų vadovai nutarė laikytis bendros muitų sistemos, saugančios trijų Baltijos respublikų rytines bei vakarines sienas ir kontroliuojančios vidines sienas. Pasirašyta sutartis keistis informacija, koordinuoti veiksmus, siekti vienodų muitų. Bendrai bus sprendžiamos problemos, susijusios su tranzistinių keleivių ir transporto kontrole, deklaravimu ir apyskaita. Pasirašytą sutartį turi patvirtinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybės.

NIKSONO VIEŠNAGĖ

Buvęs JAV prez. R. Niksonas lankėsi Vilniuje kovo 23-24 d.d., pakviestas Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vytauto Landsbergio. Išsamesnį šios viešnagės vaizdą atskleidžia tik dabar mus paprastu paštu pasiekusi Lietuvos spauda — "Tiesa", "Lietuvos rytas", "Literatūra ir menas". R. Niksoną skrydyje iš Maskvos į Vilnių lydėjo Egidijus Bičkauskas, Lietuvos vyriausybės atstovas Maskvoje, o Vilniaus orauostyje jį sutiko Lietuvos užsienio reikalų ministerio pareigas ėjęs Valdemaras Katkus. Svečią, važiuojantį iš orauosčio į Lietuvos aukščiausiąją tarybą, sveikino vilniečiai ir Vilniun atkeliavę lietuviai, vienas už kitą garsiau lietuviškai skanduodami jo pavardę: "Niksonai! Niksonai! Niksonai!" Tarybos rūmuose R. Niksonas turėjo uždarą pokalbį su jos pirm. V. Landsbergiu, susitiko su ministeriu pirm. Gediminu Vagnoriumi. Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. V. Landsbergis svečią pagerbė specialia vakariene. Kovo 24, sekmadienį, R. Niksonas susitiko su tautinių bendrijų ir Aukščiausiosios tarybos kairiųjų frakcijų atstovais. R. Niksoną vilniečiai sveikino prie televizijos bokšto, kur jis padėjo gėlių Kruvinojo sekmadienio aukų atminimui. Antakalnio kapinėse R. Niksonas aplankė Kruvinąjį sekmadienį už Lietuvos laisvę žuvusių vilniečių kapus. Sekmadienio vakarą R. Niksonas su palydovais išvyko į Maskvą.

NIKSONO PAREIŠKIMAI

"Tiesos" korespondentas Romas Česna, komentuodamas R. Niksono susitikimą su V. Landsbergiu, rašo: "Jūs net neįsivaizduojate, kiek turite draugų — jūs turite milijonus draugų Jungtinėse Amerikos Valstijose, kurie remia jus, pasakė Ričardas Niksonas. Jis pastebėjo, kad į Baltijos šalis Amerikoje žiūrima ne kaip į Tarybų Sąjungos respublikas, nes tai būtų neteisybė Baltijos kraštų atžvilgiu. Amerika dės pastangas tai neteisybei atitaisyti. Lietuvos problema dabar yra viena svarbiausių Jungtinių Amerikos Valstijų ir Tarybų Sąjungos santykiuose". Prie televizijos bokšto tartus R. Niksono žodžius cituoja "Lietuvos rytas": "Lietuvos nepriklausomybė yra neišvengiamas dalykas. Klausimas ne tas, ar ją gausite, bet kada ir kaip. Jus remia didžioji amerikiečių dauguma, ir tegul nepriklausomybė bus pasiekta taikingai ir greitai". Citatos pradžia sutampa su R. Česnos pasakojimu "Tiesoje", bet skirtinga yra jos pabaiga: "Lietuvos nepriklausomybė yra neišvengiamas dalykas. Klausimas yra ne tai, ar ją gausite, bet kada ir kaip, pasakė Ričardas Niksonas, pabrėždamas, kad būdamas už Lietuvą, jis, kaip ir daugelis amerikiečių, nėra nusiteikęs prieš Tarybų Sąjungą, nes ir ji turi būti suinteresuota turėti draugišką nepriklausomą kaimynę Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes". Pasak "Literatūros ir meno", išvykstantis R. Niksonas įsipareigojo būti savotišku Lietuvos atstovu pasaulyje: "Likusią gyvenimo dalį visomis išgalėmis stengsiuos padėti jums pasiekt nepriklausomybės".

ELGETOS PRIE BAŽNYČIŲ

Antanė Kučinskaitė 1990 m. "Tiesos" 168 nr. paliečia jautrų klausimą — elgetas prie bažnyčių durų. Jų dabar jau spėjo atsirasti prie Vilniaus arkikatedros ir Aušros Vartų. Mat šias šventoves lanko ir užsienio turistai. A. Kučinskaitė nusiskundžia, kad elgetos daro gėdą Vilniui. Juk didžioji jų dalis pinigus renka girtavimui, pasinaudodami savųjų maldininkų ir užsienio turistų jautrumu. Pasak A. Kučinskaitės, Šv. Teresės bažnyčios klebonas pamoksle jau perspėjo tikinčiuosius neduoti išmaldos išgerti mėgstantiems elgetoms. Ji pataria tikinčiųjų ir turistų aukas nukreipti į specialias dėžutes pašalpos reikalingiems žmonėms.

UŽIMTI RYŠIŲ OBJEKTAI

"Lietuvos ryto" 26 nr. Lilija Valatkienė pateikia žinių apie sovietų karių užimtus ryšių objektus Vilniuje. Jų kontrolėje tebėra Spaudos rūmai, Lietuvos televizijos ir radijo pastatai, televizijos bokštas, Vilniaus miesto radijo mazgas ir atsarginis Nemenčinės tarpmiestinių ryšių objektas. Kartu su televizijos bokštu buvo užimta ir Viršuliškių radijo stotis, bet dabar ji vidutine 271 m banga transliuoja Lietuvos radijo programą. Sovietų kariai saugo šią stotį, nesustabdydami transliacijų. Veikia ir Nemenčinės atsarginis tarpmiestinių ryšių objektas, tylėjęs dvylika valandų. Esą kariams jau paaiškėjo, kad su jo išjungimu nutrūksta ir jų pačių ryšiai. Tebetyli Vilniaus miesto radijo mazgas. Mat jame iš aparatūros išlupinėti įvairūs prietaisai, o šalia esančioj tarpmiestinėj telegrafo-telefono įmonėj įrengti tualetai. Lietuvos ryšių ministeris Kostas Birulis L. Valatkienei pasakojo: "Televizijos bokšte vamzdžiai sudraskyti, radijo siųstuvas tuoj eis iš rikiuotės, nes nėra profesionalios priežiūros. Mūsų žmonės atsisakė ten dirbti. Yra tik 3-4 kolaborantai. Tačiau jie nekokie meistrai. Jiems talkina karo radiotechnikos mokyklos dėstytojai, bet juk jie — ne TV meistrai". Nuo 1990 m. kovo 11 d. iš automatinių telefono stočių buvo išmesta juodosiomis dėžėmis vadinama KGB klausymosi sistema. Maskvos tarptautine telefono stotimi naudojasi 25 Lietuvos kanalai, kuriuos tebekontroliuoja KGB. **V. Kst.**

R. NIKSONAS viešnagės metu Vilniuje kovo 23-24 d.d. Nuotr. A. Gylio

Hamilton, Ontario

AUKSINĖ SUKAKTIS. Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Juvenalis Liauba, OFM, mini 50 metų kunigystės sukaktį š.m. birželio 30 d. Gimė 1918 m. rugsėjo 11 d. Mason City, Iowa, JAV. 1922 m. parvežtas į Lietuvą, mokėsi Mažeikių ir Kretingos gimnazijose. 1934 m. įstojo į pranciškonų vienuolyną. 1937 m. išvyko Italijon studijuoti teologijos. 1941 m. įšventintas kunigu ir tais pačiais metais išvyko į JAV. Padėjo organizuoti Lietuvos pranciškonų provincijos įsteigimą. Buvo vienuolynų viršininku, provincijolo patarėju, Šv. Antano gimnazijos mokytoju. Kanadoje St. Catharines mieste įsteigė lietuvių misiją – parapiją, kuriai ilgus metus vadovavo. 1952 m. Toronto universitete gavo filosofijos licenciato laipsnį. Prel. kun. J. Tadarausko sveikatai sušlubavus, buvo paskirtas Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonu, kuriai ir dabar sumaniai vadovauja.

Sukaktuvininkas š.m. birželio 30, sekmadienį, 4 v.p.p. aukos padėkos Mišias Aušros Vartų šventovėje, dalyvaujant vysk. Pauliui Baltakiui, OFM, pranciškonų provincijolui kun. P. Bariui, OFM, lietuviškų parapijų kunigams. Giedos parapijos choras, vadovaujamas muz. Darijos Deksnytės. Po pamaldų Jaunimo centre – vaišės. Trumpą meninę programą atliks solistai Anita Pakalniškytė-Puodžiūnienė, Rimas Strimaitis, akompaniatorius muz. J. Govėdas.

Hamiltono Aušros Vartų klebonas kun. JUVENALIS LIAUBA, OFM

Šias iškilmes rengia Aušros Vartų parapijos taryba, vadovaujama J. Stankaus (121 Rothsay Ave., Hamilton, Ont. L8M 3G3, tel. 416-545-5432). Visi kviečiami šiose kun. Juvenalio Liaubos padėkos Mišiose ir vaišėse dalyvauti. Bilietus į vaišes prašoma įsigyti iš anksto pas parapijos tarybos narį Andrių Petkevičių sekmadieniais po pamaldų Jaunimo centre arba tel. (416)-387-3276. Stalai numeruoti. Kaina asmeniui – $18. Parapijos taryba tikisi, kad dabartiniai ir buvę parapijiečiai bei kiti artimieji dalyvaus šioje džiaugsmo šventėje. **J.P.**

P. ZABARAUSKAS, minėdamas savo žmonos a.a. Olgos metines, papildė jos įnašą Kanados lietuvių fonde, paaukodamas $100. Ačiū už auką. **KLF**

TRADICINIS ZUIKIŲ BALIUS, rengtas Medžiotojų-žūklautojų klubo Giedraitis, balandžio 27 d. Jaunimo centre, praėjo geroje nuotaikoje. Pobūvį trumpu žodžiu atidarė klubo pirm. J. Stankus. Nariai buvo apdovanoti laimėjimų taurėmis už 1990 metų iškilumą meškeriojime, medžiojime ir šaudyme. Po taurių įteikimo Londono "Pašvaistės" choras, vadovaujamas muz. Reginos Aleksiejūtės-Audet atliko koncertinę vakaro programą. Tarp dainų buvo įterpti V. Staškūno parašyti kupletai apie medžiotojus ir žūklautojus. Linksmai nuteikė pasirodę švilpautojai. Baleto ištraukos iš "Gulbių ežero" gražiai papildė programą. Dainas pianinu palydėjo A. Petrašiūnas, o kupletams akordeonu pritarė Ed. Meištas. Su programa įdomiai žiūrovus supažindino G. Petrauskienė.

Po koncerto svečiai vaišinosi karšta žvėrienos vakariene, kurią su savo padėjėjais paruošė S. A. Petkevičiai. Valdyba reiškia nuoširdžią padėką S. A. Petkevičiams, K. Geležiniams, I. Vasiliauskienei, A. Deksnienei už darbą ir vakarienės paruošimą. Sekė linksmoji dalis — šokiai, grojant V. Povilionio orkestrui iš Toronto. Svečiai buvo patenkinti puikia muzika su dainos palyda. Šokiai buvo paįvairinti laimės staliukų paskirstymu. Juos aukojo klubo rėmėjai: D. P. Babinai, dr. R. Giedraitis, Highway 6 garažo sav. A. Svilas ir trys "didieji" M. Jonikas, J. Bajoraitis ir J. Skaistys. Staliukų aukotojams nuoširdus ačiū. Jauku visiems buvo praleisti vakarą E. Bajoraitienės, G. Giedraitienės, I. Zubienės puikiai išpuoštoje salėje. Klubo valdyba dėkoja visiems talkininkams ir svečiams.

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

XXXIII Kanados lietuvių dienų, įvykusių Hamiltone 1990 m. gegužės 18-20 d.d.,

APYSKAITA

Pajamos:

Skelbimai šventės leidinyje	$4,565.00
Parduotas šventės leidinys	782.00
Dramos vakaras	594.00
Jaunimo šokiai	2,388.33
Susipažinimo balius	3,168.47
Loterija	469.00
Mohawk College koncertas	7,458.00
Viso pajamų	$19,424.80

Išlaidos:

Skelbimai, logo, vokai	$1,717.41
Šventės leidinys	6,469.20
Jaunimo šokiai	2,932.45
Susipažinimo balius	4,370.26
Koncertas Mohawk College	1,541.00
Įvairios išlaidos	3,571.22
Viso išlaidų	$20,601.54
NUOSTOLIS	**$1,176.74**

KLB Hamiltono apylinkės revizijos komisija,
Balys Pakalniškis,
Antanas Garkūnas,
Algis Enskaitis

Hamilton,
1991 m. gegužės 7 d.

Wasaga Beach, Ont.

APYLINKĖS LIETUVIAI gražiai ir iškilmingai paminėjo Motinos dieną, gegužės 11, šeštadienį, Gerojo ganytojo misijos salėje. Moterų būrelio pirm. A. Vitkienė pradėjo šventę motinos garbei gražiai parinktomis mūsų poetų eilėmis ir pristatė kalbėtoją E. Krikščiūnienę, kuri turiningai ir suglaustai priminė motinų heroiškumą bei pasiaukojimą išeivijoje ir ypač Lietuvoje, ragindama padėti joms tęsti kovą dėl doros, meilės savo vaikams ir Lietuvai. Programą baigė savo eilėraščiais – P. Narušienė ir R. Stepulaitis. Po to vyko vaišės ir loterija. **B.**

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Labdaros vakarą Čikagoje balandžio 6 d. surengė JAV LB socialinių reikalų taryba ir "Sekyčioje" veikiantis vyresniųjų lietuvių centras. Pirm. B. Jasaitienė padėkojo svečiams, kurių eilėse buvo iš toliau atvykusių lietuvių, ir centro darbuotojams. Vakarienės metu sol. Dana Stankaitytė su pianistu Manigirdu Motekaičiu atliko koncertinę programą, jon įjungusi A. Kačanausko, B. Budriūno, J. Tallat-Kelpšos harmonizuotų liaudies dainų ir G. Puccinio operos "Gianni Schicchi" ariją.

Čikagos zarasiškių klubo metinis narių susirinkimas kovo 10 d. įvyko Jaunimo centro posėdžių kambary. Klubo pirm. Aleksas Nevardauskas, pasveikinęs susirinkusius narius, priminė Kruvinąjį sekmadienį Vilniuje ir pirmąsias 1990 m. kovo 11 d. paskelbto Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metines. Klubo veiklą praėjusiais metais sudarė trys valdybos posėdžiai, du narių susirinkimai ir viena gegužinė. Radijo ir spaudos paramai buvo paskirta $345. Šiame susirinkime buvo paskirta $500 parama atsikuriančiai Lietuvai, numatyta surengti gegužinę spalio 6 d. Šaulių namuose.

Niujorko lietuvius balandžio 20-21 d.d. dešimtą kartą aplankė klivlandiečių M. K. Čiurlionio ansamblis, Romo Kezio pakviestas į radijo programos "Laisvės žiburys" sukaktuvinį dvidešimtpenkmečio vakarą Kultūros židinyje. Jis buvo pradėtas ansamblio koncertu, diriguojamu Klivlandan laikinai sugrįžusio Lietuvos konservatorijos Klaipėdos fakultetų docento Gedimino Purlio. Vakaro dalyviai džiaugėsi atgijusiais čiurlioniečiais, bet džiaugsmą drumstė galimas M. K. Čiurlionio ansamblio veiklos sustabdymas po dainų šventės Čikagoje, kai jo laikinis vadovas G. Purlys grįš į pedagoginį darbą Klaipėdoje. Pertraukos metu apie "Laisvės žiburio" radiją kalbėjo vadovas R. Kezys, primindamas ne tik radijo bangomis skriejantį lietuvišką žodį, bet ir apie 50 surengtų plataus masto renginių. Sukaktuvinis vakaras baigtas vaišėmis ir šokiais. Sekmadienį padėkos Mišias Apreiškimo parapijos bažnyčioje klebonas kun. Vytautas Palubinskas koncelebravo su penkiais kunigais. "Laisvės žiburiui" skirtą pamokslą sakė šios radijo programos religinio žodžio koordinatorius kun. Stasys Raila. M. K. Čiurlionio ansamblis giedojo 1983 m. spalio 14 d. mirusio savo įsteigėjo ir ilgamečio vadovo Alfonso Mikulskio sukurtas Mišias "Už kenčiančią Lietuvą". Po pamaldų parapijos salėje surengtame pobūvyje atsisveikinta su Klivlandan grįžtančiais čiurlioniečiais.

Australija

Melburno lietuvių sporto klubo "Varpas" metinis narių susirinkimas buvo sušauktas Lietuvių namuose balandžio 7 d. Susirinkimas, pradėtas surengtais pietumis, susilaukė apie 20 dalyvių. Klubo valdybos pirm. R. Mickus savo pranešime prisiminė daug darbo pareikalavusį Keturiasdešimtosios sporto šventės surengimą Melburne. Iždo C. Brovedanis betgi nusiskundė, kad dėl tos šventės "Varpas" praėjusiais metais turėjo daugiau išlaidų negu pelno. Esą niekas tų išlaidų iš anksto nebuvo numatęs. Pasirodo, ruošos darbai kainavo daugiau nei buvo planuota. Aptariant "Varpo" ateities planus, buvo svarstytas klausimas, kaip įjungti daugiau jaunimo sportinėn klubo veiklon. Apie IV-ąsias pasaulio lietuvių žaidynes Lietuvoje liepos 27 — rugpjūčio 4 d.d. kalbėjo Australijos lietuvių fizinio auklėjimo sąjungos pirm. R. Ragauskas. Sekančių metų laikotarpiui sutiko pasilikti dabartinė "Varpo" valdyba: pirm. Rimas Mickus, vicepirm. Judita Dagienė, ižd. Carlo Brovedani, sekr. E. Vyšniauskaitė-Stephens ir sportinių reikalų vadovas Dovydas Sadauskas.

Britanija

A. a. Stasys Andrešiūnas sausio 25 d. mirė Mančesterio ligoninėje. Velionis gimė 1912 m. balandžio 17 d. Kaišiadorių apylinkėje, Anglijon atvyko 1947 m. iš pokarinės V. Vokietijos. Nei šeimos, nei giminių neturėjo, su lietuviais susitikdavo klube ir pamaldose. Pastaraisiais metais gyveno senelių prieglaudoje. Palaidotas Mostono kapinių lietuviškame skyriuje prie Aušros Vartų paminklo.

Mančesterio lietuvių klube sausio 19 d. buvo sušauktas metinis vietinio ramovėnų skyriaus narių susirinkimas. Juos pasveikino valdybos pirm. K. Murauskas, susikaupimo minute paprašęs pagerbti žuvusiuosius už Lietuvos laisvę, supažindinęs su praėjusių metų veikla. Susirinkimo dalyviai nutarė palikti tą pačią Mančesterio skyriaus ramovėnų valdybą, tik dėl sveikatos pasitraukusį ižd. A. Jakimavičių pakeisti A. Vigelsku. Tad dabartinę valdybą šiems metams sudaro: pirm. K. Murauskas, vicepirm. H. Silius, sekr. H. Vaineikis ir ižd. A. Vigelskas. Revizijos komisijoje liko pirm. S. Lauruvėnas, nariai A. Podvoiskis ir V. Motūza.

Lietuvių skautų sąjungos Europos rajonui devynerius metus vadovavo v.s. B. Vaitkevičius, dabar atsisakęs kandidatuoti dar vienai kadencijai. Naujuoju LSS Europos vadu 1991-93 m. korespondenciniu būdu buvo išrinktas jam anksčiau vadovavęs v.s. J. Alkis, penkiais balsais įveikęs šiom pareigom kandidatavusį s. E. Šovą. Pareigų perdavimas įvyko Londone vasario 2 d. Pasitraukiančiam v.s. B. Vaitkevičiui įteikti "Už nuopelnus" ir "Lelijos" ordinai. LSS Europos rajono 42-roji stovykla "Kovo vienuoliktoji" įvyks liepos 26 — rugpjūčio 3 d.d. Lietuvių sodybos beržinėlyje.

Vokietija

Lietuvių evangelikų liuteronų Vokietijoje yra apie 3.000. Šiais duomenimis remiasi kunige Tauragėje 1990 m. liepos 20 d. įšventinta jų valdybos pirm. Tamara Kelerytė-Schmidt, padariusi pranešimą VLB darbuotojų suvažiavime 1990 m. spalio 26-27 d.d. Hiutenfelde, Romuvos pilies salėje. Lietuviams evangelikams liuteronams pamaldos 4-5 kartus į metus laikomos dvidešimtyje Vokietijos vietovių. Pietinėje Vokietijoje jas laiko kun. Fr. Skėrys, vidurinėje — kun. M. Kulbys, šiaurinėje — kun. T. Šmitienė ir iš Anglijos atvykstantis kun. Putcė. Visose lietuviškose pamaldose pasigendama jaunimo, išskyrus Vasario 16 gimnaziją, kur evangelikų liuteronų kapelionas yra kun. Fr. Skėrys. Atlyginimus kunigams ir bendradarbiams moka Vokietijos evangelikų Bažnyčia su Vokietijos liuteronų sąjunga.

Hamiltono lietuvių dramos teatro "Aukuras" premjera –
ANTANO ŠKĖMOS dviejų veiksmų keturių paveikslų drama
"VIENAS IR KITI"
Režisuoja Elena Dauguvietytė-Kudabienė
Premjera įvyks:
birželio 8, šeštadienį, 6 v.v., Hamiltono Jaunimo centre, 48 Dundurn St.N.
Birželio 9, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose, 1573 Bloor St. W.
Veikalas skirtas Lietuvos tremtinių atminimui. Bilieto kaina $6.
Visus maloniai kviečia atsilankyti Hamiltono "Aukuras"

B. V. ELECTRIC
Taisau senus ir įvedu naujus:
1. *ELEKTROS INSTALIAVIMUS*
2. *Skalbimo mašinas ir džiovintuvus*
3. *Elektrines plyteles*
4. *Vėsinimo sistemas*
5. *"Intercom" sistemas*
6. *Centrinius dulkių siurblius ir kt. įrengimus*

Skambinti ***Vytui Bancevičiui tel. 533-0923,*** *Toronte.*

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.
Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 **Fax (416) 767-0382**

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835
- ***Patarnauja lietuvių kalba.***
- ***Nemokamas namų įvertinimas***

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9
Pirkite namus geresnei savo ateičiai

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose –
HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.
AKTYVAI PER 34 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki..	7.5%	asmenines paskolas	15%
santaupas	6%	nekiln. turto pask. 1 m....	11%
kasd.pal.taupymo s-ta	5.5%	nekil.turto pask. 3 m. ..	11.75%
90 dienų indėlius	9%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų*	
1 m. term. indėlius	9.5%	*apmokėjimo patarnavimas.*	
1 m. term.ind.mėn.pal..	9%	*Nemokama narių gyvybės*	
3 m. term.indėlius	9.5%	*drauda pagal santaupų*	
RRSP ir RRIF (pensijos)...	7%	*dydį iki $2.000 ir*	
RRSP ir RRIF 1 m.	9.5%	*asmeninių paskolų*	
RRSP ind. 3 m.	9.5%	*drauda iki $25.000.*	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

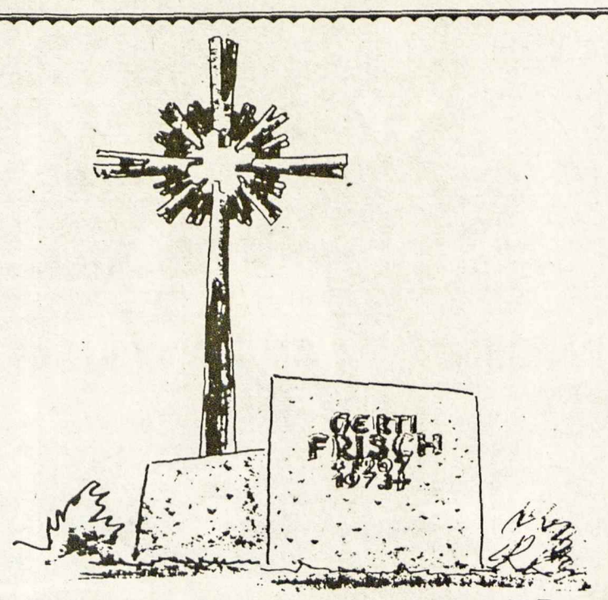
YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Žinios iš Romos

Naujausioji Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II enciklika "Centesimus annus" socialiniais klausimais susilaukė plataus dėmesio, įvairių komentarų dėl savo aktualumo, nes gvildena kapitalizmo ir komunizmo klausimus. JAV laikraštis "Naples Daily News" 1991. V.4 rašo: "Komunizmas žlugo, nes neįgyvendinamas. O neįgyvendinamas dėl to, kad buvo priešingas žmogaus prigimčiai, žmogaus, kuris yra sukurtas laisvei. Dabartinis popiežius gerai supranta komunizmą, nes buvo vienas drąsiausių jo priešų. Bet ar jis brangina komunizmo alternatyvą — demokratinį kapitalizmą? Daugelis kelia šį klausimą, girdėdami dažnai jį pasisakant prieš Vakarų konsumerizmą. Sprendžiant iš naujosios jo enciklikos, atrodo taip. Iš šios enciklikos matyti, kad jis geriau supranta kapitalizmą nei daugelis kapitalistų".

Popiežius betgi vietoje žodžio "kapitalizmas" vartoja terminą "laisvoji ekonomija". Esminis žodis čia yra "laisvoji". Tokia sistema yra didžiausias ekonominis variklis, kaupiantis ekonomines gėrybes. Tačiau moraline prasme jis negali būti neutralus, nes sistemoje sprendimus daro žmonės. "Su laisve eina ir atsakomybė. Laisvoji rinka tėra priemonė tam tikram tikslui, nėra tikslas savyje. Tai esminė popiežiaus pastaba. Tai iššūkis vakariečiams, sužavėtiems laisvosios ekonomijos sėkme ir per dažnai pamirštantiems atsakomybę".

"Jei gamyba ir gaminių suvartojimas, — rašo popiežius, — tampa vienintelė visuomenės vertybe, tokios laikysenos priežastis glūdi ne tiek ekonominėje sistemoje, kiek paneigime etinės bei religinės išminties, kuri pataria nuosaikumą. Ekonomija, siekianti kuo didžiausio gaminių suvartojimo, gali lengvai tapti netikru dievu".

Pasak minėto laikraščio, popiežius šia enciklika pasisako prieš konsumerizmą ir prieš bandymą jį panaudoti kovai prieš kapitalizmą. "Popiežius čia atlieka daug gilesnę pareigą — primena mums dalykus, esančius virš politikos ir ekonomijos . . ." **Inf.**

Kanados lietuvių bendruomenės žinios

Kanados baltiečių federacijos organizuojamas 50 metų sukakties sibirinių trėmimų paminėjimas įvyks birželio 14 d. Jam besiruošiant, KLB prašo dabar Kanadoje gyvenančius buvusius tremtinius prisistatyti vietiniam KLB apylinkės atstovui. Toronte prašom skambinti į KLB raštinę (416)-588-6225 Toronto Lietuvių namuose (3-iame aukšte).

Kanados lietuvių bendruomenės valdyba, vadovaujama pirm. Juozo Krištolaičio, ir Pagalbos Lietuvai vajaus komitetas, vadovaujamas pirm. Vytauto Biretos, ėmėsi iniciatyvos iš Lietuvos pakviesti naująjį ministerį pirmininką Gediminą Vagnorių Kanadon. Kelionės tikslas — pasinaudojus proga pravesti Pagalbos Lietuvai vajaus lėšų rinkimą apylinkėse ir sudaryti galimybę naujam ministeriui pirmininkui užmegzti politinius bei ekonominius ryšius Kanadoje.

"Tėviškės žiburiuose" ir "Lietuvos aide" išspausdinta min. pirm. Gedimino Vagnoriaus ir deputato Egidijaus Klumbio padėka išreiškia jų pasitenkinimą kelione ir Kanados lietuvių bendruomenės darbu bei parama jiems. Organizatoriai laiko jų kelionę pasisekusia, nes visi užsibrėžti tikslai pasiekti: Pagalbos Lietuvai vajui surinkta virš $25,000, užmegzti politiniai ryšiai ir Lietuvon parsivežta virš 20 konkrečių projektų, kurie, jei išsivystys, atneš Lietuvai didelės naudos. Pirmą kartą apsilankyta ne tiktai federacinės bei Ontario provincijos valdžios sluoksniuose, bet ir Albertos bei Kvebeko provincijose.

PADĖKA

Min. pirm. G. Vagnoriaus viešnagės organizavimas Kanadoje pareikalavo visos eilės talkininkų, kuriems tenka nuoširdi padėka: KLB Otavos apyl. valdybai (pirm. Rita Rudaitytė); KLB Hamiltono apyl. valdybai (pirm. Regina Bagdonaitė-Chiarelli); KLB Londono apyl. valdybai (pirm. Paulius Kuras); KLB Calgary apyl. valdybai (pirm. dr. Arūnas Šlekys); KLB Edmontono apyl. valdybai (pirm. dr. Phil Klemka); KLB Montrealio apyl. valdybai (pirm. Arūnas Staškevičius); Prisikėlimo parapijos tarybai (klebonas kun. Aug. Simanavičius, OFM); Lietuvos kankinių parapijos tarybai (kleb. kun. Jonas Staškus); Anapilio parapijos tarybai (pirm. Juozas Karasiejus); KLB krašto valdybos darbuotojams Darijai Deksnytei, Vytui Čuplinskui už labai intensyvų darbą per visą savaitę; Aldonai Bubulienei už talką pavaduotojos pareigose; Hildai Simonavičienei už koordinavimo darbus; KLB raštinėje padėjusiems — Inai Balsytei, Edžiui Macijauskui, Juditai Melnykaitei, Daliai Šimkuvienei, Aldonai Skilandžiūnienei, Elenai Stepaitienei, Janinai Vingelienei, Ramūnei Jonaitienei už spaudos reportažus Lietuvon; Vidai Žalnieriūnaitei-Johnston ir Vytui Čuplinskui už darbą su Kanados spauda; prof. Romui Vaštokui, Algiui Mačiuliui ir Vytui Pacevičiui už vaizdajuosčių paruošimą Lietuvos televizijai; fotografui Omeriui Burzdžiui; visoms kepusioms pyragus ir ruošusioms vaišes penktadienio bei sekmadienio priėmimams, ir visiems, kurie bet kokiu būdu prisidėjo prie šios viešnagės pasisekimo. Nuoširdus ačiū.

KLB krašto valdybos ir
Pagalbos Lietuvai vajaus
komiteto vardu –

Gabija Petrauskienė,
KLB visuomeninės sekcijos
pirmininkė

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

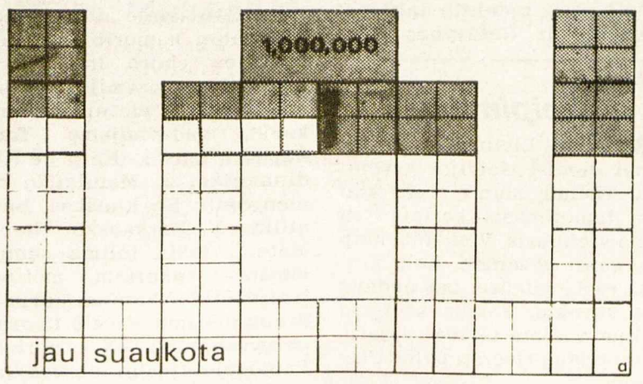

ar jau atidavei savo dalį?

Čekius rašyti: **Kanados lietuvių bendruomenė – PLV**
Aukas siųsti: **Pagalbos Lietuvai vajus (PLV),**
1011 College Street, Toronto, Ontario M6H 1A8 Canada.

PARDUODAME ĮVAIRIŲ PLOČIŲ BATUS

Bon Ton SHOES (1982) Ltd.
SPECIALIZING IN WIDE WIDTHS SINCE 1953

LADIES SHOES
• FASHION • DRESS
• CASUAL • CORRECTIVE
• SIZE 3-13
• WIDTHS D-EEE-EEEE

LADIES BOOTS
• WIDE WIDTHS
• EXTRA WIDE CALFS & FOOT
• SIZES 4-12
• WIDTHS D-EE-EEE-EEEE
(NOT ALL SIZES IN EACH STYLE)

MEN SHOES
• SIZES 6-13
WIDTHS EEE-EEEE

OPEN
Mon to Sat
9:30 to 6:00

Always a size & width better
783-1702 783-8869
884-A EGLINTON W. at BATHURST

Hamiltono aukuriečiai, pasiruošę suvaidinti tremtinių atminimui skirtą Antano Škėmos dramą "Vienas ir kiti". Premjera įvyks Hamiltone birželio 8 d., Toronte birželio 9 d. (žiūr. skelbimą). Nuotraukoje sėdi (iš kairės): Onutė Stanevičiūtė, Elena Dauguvietytė-Kudabienė, Marija Kalvaitienė; stovi: Kęstutis Kaperutis, Antanas Mingėla, Kazimieras Mikšys, Simas Karnas, Matas Stanevičius, Raimundas Muliuolis, trūksta Alfredo Zorkaus

GYDYTOJO PASTABOS

Kūrybinės jėgos ir jų praradimas

Protinį bei kūrybinį darbą dirbantiems gresia psichologinis pervargimas. Kaip jo išvengti ir kaip gydytis susirgus

Dr. VYTAUTAS MEŠKA

Kūrybinį darbą dirbantį žmogų lydi didžiulė intelektinė, emocinė ir fizinė įtampa. Mąstymas, dėmesys, atmintis, fantazija, asociacijos . . . Įsitempia visos fiziologinės somatinės organizmo sistemos. Monteskjė, kalbėdamas apie vieną savo kūrinį, yra pasakęs: "Jūs perskaitysite šią knygą per keletą valandų, bet (. . .) ją rašydamas pražilau". "Įkvėpimas yra toks svečias, kuris neaplanko tinginių", — rašė P. Čaikovskis.

Taigi įkvėpimo negalima pasyviai laukti, o ir jam atėjus dar būtina velnioniškai daug dirbti. Suprantama, spontaniškas įkvėpimas taip pat aplanko kūrėją, bet iš esmės tai yra išankstinio, parengiamojo darbo rezultatas. Kiekvienas žino: užsispyrus galima valandų valandas sėdėti prie darbo stalo. Tačiau, poeto žodžiais tariant, dažniausiai tada "neateina mintys, nesirašo eilės ir nevirsta kraujas rašalu juodu . . ."

Taigi gerų norų nepakanka. Jais ir pragaras grįstas. Darbas, valia, nuotaika ir įkvėpimas — būtini kūrybos komponentai. Tačiau kūrybos procesas, pagavęs talentą į savo geležines rankas, nepalieka jo nei per šventas dienas, nei per atostogas, net ir teatre, net spoksant į televizoriaus ekraną. Visur atsiranda išganingos mintys. Ne kartą mačiau, pavyzdžiui, Palangos paplūdimyje žinomą poetą ar kompozitorių (ką jau kalbėti apie dailininkus), kurie griebdavosi pieštuko.

LIŪDNOS PASEKMĖS

Bet visa tai kartais sukelia liūdnas pasekmes — psichologinį pervargimą. Mes, plačioji visuomenė, nuolat laukiam iš mokslininko, rašytojo, aktoriaus, solistės vis daugiau ir daugiau. Tačiau jiems būtina emocinė-intelektinė profilaktika.

Čia žvilgterkime į liūdnoką istoriją. Štai R. Dekartas mirė, sulaukęs 54 metų, B. Paskalis — 39-aisiais savo gyvenimo metais, M. K. Čiurlionis — 36 metų. Šį sąrašą galima būtų pratęsti . . . Susidaro įspūdis, jog mokslo ir meno žmonės tarytum sudega savo kūrybos liepsnoje. Žinoma, prisideda ir įvairūs gyvenimo negandai, ir buitinės smulkmenos, kurios pervargusiai galvai tampa milžiniškom.

Tokių genialių žmonių savita elgsena turi pagrindą. Ne be reikalo apie juos sakoma: dega, kad šviestų kitiems. Būtų idealu, jeigu kūrėjai sugebėtų šviesti nedegdami.

PSICHOLOGINIS PERVARGIMAS

Be šių kraštutinių atvejų, ne mažesnę svarbą turi ir psichologinis pervargimas, dažnai mus aplankanti bloga nuotaika, kūrybinių jėgų išsekimas. Priežasčių daug. Vienos jų priklauso nuo mūsų pačių, o kitos, deja, mums nepavaldžios.

Nuotaikos žodis dažnai vartojamas kasdieniniame gyvenime. Tai sudėtinga emocinė būklė. Jai turi reikšmės vidinė organizmo būsena. Kita vertus, nuotaiką formuoja ir aplinka. Tačiau labiausiai nuotaiką veikia socialinio gyvenimo sąlygos, santykiai šeimoje ir visuomenėje. Čia ypač didelė reikšmė tenka individo darbo procesui bei jo rezultatams. Patenkintas jis tuo ar nepatenkintas? Kaip dalgis žolę, nuotaiką gali pakirsti smūgis prestižui.

STIPRUS SUSIJAUDINIMAS

Blogą nuotaiką gali sukelti vadinamasis *kondensuotas patologinis susijaudinimas.*

Žinia, emocijos yra būtinos normaliai organizmo fiziologinei ir psichinei veiklai. Dar Spinoza tvirtino, kad emocijos gali padidinti arba sumažinti mūsų veiklos rezultatus. Emocinis susijaudinimas yra toks pats neatskiriamas gyvybės požymis, kaip širdies veikla bei kvėpavimas. Tai patvirtina R. Jerkso — Dž. Dodsono dėsnis: organizmo veiklos kokybė yra bloga, kai yra nepakankamas arba per didelis emocinis susijaudinimas.

Tačiau ką tokiu atveju daryti aktoriui, lektoriui? Valios pastangomis galima susijaudinimą sumažinti, bet tada kartais jis kondensuojasi ir tampa patologiniu; sukelia įvairias vidaus organų ligas, atsiranda aukštosios nervinės veiklos sutrikimai, prasideda neurozės.

Galimas ir kitas variantas, kada kondensuotas patologinis susijaudinimas išsikrauna socialiniais konfliktais; čia griebiamasi narkotikų, alkoholio, cigarečių.

Dar vienas kondensuoto patologinio susijaudinimo iškrovos būdas — fiziologinis: padeda pati gamta, nepakartojamas debesų kaleidoskopas, muzika, grožinė literatūra (šiuo atveju pati naudingiausia — skirta vaikams, o ypač pasakos).

KOŠMARIŠKI ŠAPNAI

Blogos nuotaikos priežastis gali būti ir košmariški sapnai. Jie turi savo prasmę. Tai nėra vien bobučių prasimanymas. Kaip žinoma, žmogaus sapnai — tai irgi galvos smegenų veiklos pasireiškimas miegant. Todėl jie turi reikšmės, ypač vertinant funkcinę smegenų būklę. Sapnus labai veikia besiartinanti liga. Į tai atkreipė dėmesį jau Hipokratas ir Galenas. Šį faktą patvirtino daugelis mūsų šalies ir užsienio mokslininkų. Teisingai sakoma: jeigu gydytojai sugebėtų plačiau tyrinėti pacientų sapnus, atsivertų didesnės galimybės net ir pirminei ligų profilaktikai.

. . . Bet jeigu spjautume į viską: prastą nuotaiką, melancholiją, depresiją, niekuo nemotyvuotą blogą savijautą, liūdesį, apatiją, abejingumą, nenorą ką nors veikti? . . . Tada gali atsirasti neaiškios baimės jausmas, išnykti altruizmas, kartais kilti net minčių apie savižudybę.

"Užmerkti akis, užmigti ir daugiau niekad nebeatsibusti, negirdėti nei klausimų, nei priekaištų. Daugelis mūsų puoselėjo šią svajonę, šito troško", — rašė A. Morua. Ir vis dėlto, anot šio autoriaus, daugelis nesiryžta nutraukti savo kančių . . .

(Bus daugiau)

London, Ontario

PENSININKŲ NUTARIMAI. Londono pensininkų klubo visuotinis susirinkimas, įvykęs Šiluvos Marijos parapijos salėje balandžio 25 d., išrinko naują valdybą ir padarė eilę svarbių nutarimų, būtent: skirti $300 Pagalbos Lietuvai vajui, pakelti nario mokestį iki $5 metams, išvystyti pensininkų veiklą, palaikyti glaudesnį ryšį su kitomis lietuvių bendruomenėmis, perimti parapijos skaityklą-biblioteką, paskirti jos vedėjomis E. Paulionienę-Kerienę ir V. Staškūnienę, prie bibliotekos suorganizuoti knygynėlį, kuriame būtų galima gauti lietuviškų sveikinimų, ženklelių ir t.t.

Valdybon išrinkta: S. Keras — pirmininkas, R. Vilembrektas — sekretorius, V. Staškūnas — iždininkas ir J. Aušrotas — narys. Valdybai suteikta teisė reikalui esant kooptuoti pagalbinius narius.

Iš naujosios pensininkų valdybos narių londoniškiai daug tikisi, nes jie yra energingi ir veiklai pajėgūs. Kai kurie jų, atrodo, nėra dar pasiekę nė tikrojo pensininko amžiaus — tik save per anksti "pasendinę". Būdami sumanūs — gal jie susiras ir naujus darbo barus, kurie neįeina į dabartinių institucijų veiklos sritį, galės dar daugiau praturtinti ir dabar jau labai aktyvią Londono lietuvių veiklą.

D.E

Calgary, Alberta

LIETUVOS MINISTERIS pirm. G. Vagnorius ir jo palyda Kalgarį pasiekė balandžio 21 d. Svečius pasitiko KLB Kalgario apylinkės pirm. dr. Arūnas Šlekys su šeima. Atvyko – Lietuvos premjeras G. Vagnorius, Lietuvos AT deputatas ir užsienio reikalų komisijos vicepirmininkas E. Klumbys, vertėja R. Murmokaitė ir KLB visuomeninių reikalų k-to pirm. G. Petrauskienė.

Susitikimo metu kalbas pasakė Lietuvos ministeris pirm. G. Vagnorius ir dr. A. Šlekys, o Kalgario lietuvių mokyklos mokinės įteikė sveičiams dovanų. Sugiedotas Lietuvos himnas. Po vaišių dr. A. Šlekys padėkojo Lietuvos ministeriui pirmininkui bei kitiems svečiams už atsilankymą ir įteikė kalgariečių įnašą ($3,234) Pagalbos Lietuvai vajui.

Balandžio 22 d. Lietuvos svečiai susitiko su Kalgario ir Albertos verslininkais ir dalyvavo jų garbei suruoštuose pusryčiuose, kurių metu Calgary Chamber of Commerce Lietuvos ministeris pirmininkas pasakė kalbą. Ji buvo labai šiltai sutikta. Po to sekė jau atskiri susitikimai bei pokalbiai su profesionlais-verslininkais, su kuriais užmezgė betarpius ryšius. Po susitikimo su valdžios atstovais svečiai išvyko į Edmontoną.

Lietuvos min. pirm. apsilankymas Kalgaryje paliko mums patriotinį pasiryžimą keliančius neužmirštamus įspūdžius.

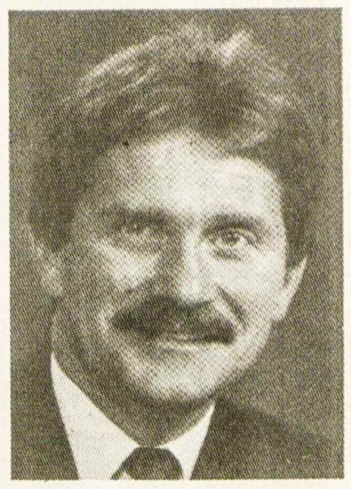

ARŪNAS ŠLEKYS,
KLB Kalgario lietuvių apylinkės valdybos pirmininkas, balandžio 11 d. buvo apdovanotas APEGGA 1991 Summit Award pažymėjimu už sėkmingą mokslinę darbuotę

BRIGITA ŠLEKYTĖ, buvusi Kalgario lietuvių mokyklos mokinė, kartu su kitom "Aquabelles" plaukikėm š.m. gegužės mėnesį atstovaus Kanadai tarptautinėse sinkronizuoto plaukimo varžybose Vokietijoje. Brigita jau septinti metai priklauso "Calgary Aquabelles Synchronized Swimming Club" Junior "A" komandoje ir yra pasiekusi aukštą plaukimo lygį. Buvo apdovanota keliais pažymėjimais. **N. Astravienė**

Kalgario "Aquabelles" sinchronizuoto plaukimo jaunių grupė, išrinkta atstovauti Kanadai tarptautinėse varžybose Vokietijoje. Pirmoje eilėje antra iš dešinės BRIGITA ŠLEKYTĖ "The Mirror"

SIUNČIAME JŪSŲ ŠEIMOMS IR DRAUGAMS SIUNTINIUS Į

LIETUVĄ, ESTIJĄ, LATVIJĄ, GUDIJĄ, UKRAINĄ, MOLDAVIJĄ, LENINGRADĄ, MASKVĄ

NAUJA – UŽ TORONTO RIBŲ NEMOKAMAS SIUNTIMO ĮSTAIGOS TELEFONAS 1-800-661-0210. Siųskite šiuo adresu: 63 Galaxy Blvd., Unit 7, Etobicoke, Ontario M9W 5P1

- Siunčiame naujų ar senų drabužių siuntinius, nemažesnius 5 kg arba 12 svarų. NĖRA MAKSIMUMO RIBOS.
- Standartinius, reguliariai pristatomus maisto ir vaistų siuntinius.
- Per 14 dienų, skubiai pristatomus maisto siuntinius.
- Greitai pristatome JAV dolerius – per 7 darbo dienas tiesiog iš rankų į rankas jūsų nurodytam asmeniui.
- Reguliariai pristatome per 3-4 savaites (JAV dolerius ar rublius tiesiog iš rankų į rankas).
- Besilankantiems Kanadoje duodame draudą ir darome iškvietimus.
- Pasiunčiame gėles.

TORVIL Ltd.
FORMER J&J CANADIAN-EUROPEAN EXPORT-IMPORT Co.

Head office: 63 Galaxy Blvd. unit 7
Etobicoke, Ontario M9W 5P1
Tel: (416)798-3320 Fax: (416)798-3321

404 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel: (416)534-3860 Fax: (416)533-4910

"TORVIL" Ltd.
FORMER J&J CANADIAN-EUROPEAN EXPORT-IMPORT Co.

HEAD OFFICE
63 Galaxy Blvd. unit 7, Etobicoke,
Ontario M9W 5P1
Tel: (416)798-3320 Fax: (416)798-3321

404 Roncesvalles Ave. Toronto, Ontario,
Canada M6R 2M9
Tel: (416)534-3860 Fax: (416)533-4910

"PARCEL SERVICE"
PER 14 DIENŲ

STANDARTINIAI MAISTO SIUNTINIAI Į:
- LIETUVĄ
- ESTIJĄ
- LATVIJĄ
- UKRAINĄ
- GUDIJĄ
- MOLDAVIJĄ
- MASKVĄ
- LENINGRADĄ

Jaunųjų šokėjų porelė – DAINA VALIULYTĖ ir DARIUS NARUŠIS Toronto "Gintaro" koncerte gegužės 5 d. Anapilio salėje, Mississaugoje O. Burzdžius

Toronto ansamblio "Gintaras" metiniame koncerte "Gintarinis vėrinys" gegužės 5 d. Anapilyje programą atlieka studentų tautinių šokių grupė Nuotr. O. Burzdžiaus

"Gintarinis vėrinys"

Metinis torontiškio "Gintaro" ansamblio koncertas 1991.V.5 Anapilio salėje, sulaukęs plataus visuomenės dėmesio ir gausių dalyvių. Programą atliko 150 jaunimo

Pirmiems suktinio akordams suskambėjus, scenoje sužibėjo pirmasis gintarinio vėrinio akmenėlis – pačių jauniausių šokėjų porelė. Bematant salėn ir scenon pasipylė visas didžiulis "Gintaro" ansamblis. Suktinio šokio sūkuryje susijungė visos margaspalvės nuostabaus vėrinio dalelės ir vėl pabiro į salės pakraščius ir užkulisius, palikdamos vaikų ratelį žiūrovų dėmesio centre.

Tokia buvo nuotaikinga neeilinio "Gintaro" ansamblio metinio koncerto pradžia.

Šokis po šokio, daina po dainos, ant tampraus liaudies muzikos siūlo gintariečiai sklandžiai suvėrė nepaprastą vėrinį. Tiek vaikų atliktuose šokiuose (Vėdare, Kalvelyje, Grybs), tiek vyresniųjų šokėjų pastangose matėsi ilgų repeticijų, darbingų metų nuopelnai. Tradicinės Audėjėlės, Subatėlės ir Trampolkės energija linksmai nuteikė publiką, o lyriškoji Landutė, irgi anksčiau matyta, ramino, guodė. Įspūdingas buvo naujai į "Gintaro" šokėjų repertuarą įtrauktas Šyvis, sužadinęs senojo lietuviško kaimo šventės vaizdus. Nemažiau atmintinas naujasis Šok, trypk . Kita maloni naujiena – humoristinis šokis Dar ne tavo valia, kuris pasižymėjo puikia atlikėjų vaidyba.

Šis "Gintaro" ansamblio koncertas buvo ypatingas ir muzikiniu atžvilgiu. Daug dėmesio vertas dainininkių vienetas, atlikęs skambias liaudies dainas, senoviškas sutartines. Sužavėjo ne tik dainininkių skaidrūs balsai bei susidainavimas, bet ir puikiai joms pritaikytas repertuaras. Taip pat maloniai nustebino augantis, stiprėjantis liaudies instrumentų orkestras, palydėjęs šokius bei dainas ir atskirai atlikęs liaudies muzikos kūrinius. Per ilgai kanklės, birbynės ir lumzdeliai buvo išnykę iš mūsų scenų, turėjome pasitenkinti pakaitalais. Tad džiugu matyti ir klausyti, kad dedamos pastangos atgaivinti tai, kas yra grynai lietuviška ir teikia mūsų ansambliams autentiškumo.

Meniško surikiavimo dėka vėrinys nė kartą nenutrūko. Šokiai ir dainos liejosi vienas po kito į vientisą kūrinį. Net perbėgimai pasirodė nedalo-ma programos dalis. Artėjančią koncerto pabaigą rodė tiktai per ilgus gyvavimo metus "Gintaro" ansamblio antspaudu tapęs Aštuonytis. Čia vyriausioji šokėjų grupė parodė gražų lygį, grakštumą ir didžiulę energiją.

Koncerto baigmė, suvedusi ištisą ansamblį į salę, prilygo tautinių šokių švenčių choregrafiniams išradingumams. Iš paprasto Malūno šokio išaugo didieji malūno sparnai, kurie jungė 150 gintariečių, nuo mažiausių iki vyriausių. Ta nepaprasta figūra baigtas "gintarinis vėrinys".

Šios ypatingos ansamblio šventės nuotaika atsispindėjo ir gražiose salės dekoracijose. Sceną puošė šokėjų "šešėliai", salės pakraščiuose kabojo didžiulės tautinių raštų juostos, o aukštai, virš šokėjų – įvairiaspalvės popierinės girliandos, kurias paruošė patys jauniausi gintariečiai.

Programai pasibaigus, prasidėjo linksmas pabendravimas, irgi neeilinis. Du "importuoti" gintariečiai – Inga Pivoriūtė ir Jaunius Atkočiūnas – iš Vilniaus universiteto ansamblio, pravedė lietuvišką vakaronę su šokiais, dainom ir žaidimais. Tai buvo proga publikai įsijungti, būsimiems šokėjams pasimiklinti. Įdomiausia tai, kad programą atlikę gintariečiai, nuovargio neįveikti ilgai nesitraukė iš salės, su malonumu toliau šoko ir dainavo. Nenuostabu, kad tokio pobūdžio vakaronės Lietuvoje labai mėgstamos. Atrodo, ir čia galėtų prigyti.

Turėkime viltį, kad "gintarinis vėrinys" dar ilgai puoš Kanados lietuvių gyvenimą. Juk tikrumoj jis pradėtas verti prieš trisdešimt šešerius metus, ugdant net kelias kartas lietuvių liaudies meną gerbiančio jaunimo, vadovams ir tėvams aukojant nesuskaitomas laisvalaikio valandas. Tai ne dirbtinai blizgantis papuošalas, o brangi ir svarbi išeivijos dalis, per ilgus metus išsaugota, išugdyta, verta pasigėrėjimo ir paramos. r.g.

Gintarietės metiniame koncerte "Gintarinis vėrinys" gegužės 5 d. Anapilio salėje atlieka šokį "Landutė" Nuotr. O. Burzdžiaus

"Mėlynoji planeta"

Filmas apie Žemę, regimą iš astronautiškų aukštybių

Gegužės 10 d. Kanados daugiakalbės spaudos leidėjų bei redaktorių federacinės sąjungos suvažiavimo Toronte proga buvo pirmą kartą parodytas *Blue Planet* filmas Toronto Ontario Place kino teatre. Ten kasmet yra rodomi kokie nors trijų matavimų filmai. Šio filmo rodymą spaudos atstovams finansavo "Bell" bendrovė. Sukūrė ir paruošė *IMAX Systems* korporacija, talkinant *NASA, Lockheed Corp.*

Palyginamai labai mažas žmonių skaičius matė šaunamus satelitus — raketas į erdvę. Žiūrint filmą tenka pergyventi kylančios ir nuo žemės tolstančios raketos įspūdį. Gretimuose vaizduose patį raketos skridimą stebime iš toliau nuo žemės. Apmokyti astronautai per penkis skridimus fotografavo erdvę, aplinką ir žemę, kuri visu grožiu parodoma ekrane. Žemės planetą aplekiame iš visų pusių ir stebime jos formas, pažįstamas geografijos vadovėliuose bei žemėlapiuose. Vandenynai, žemės bei oro permainos, gamtos užteršimas, baisus Brazilijos miškų deginimas, augmenija, gyvūnija bei žmonių gyvenimo momentai parodomi iš aukštai ir mūsų akių aukštyje. Stiprus lietus, žaibai ir perkūnija pakartojama prieš akis.

Pamačius tokius gausius žemės užteršimus bei didėjančias sausas dykumas, kažkaip labai malonus prisirišimo prie žemės jausmas džiugina, kad dar dabar mūsų aplinkoje žaliuoja gamtos plaučiai. Sunku viską aprašyti. Geriausia patiems visa tai pamatyti ir pergyventi žiūrint į ekraną. Filmas bus rodomas šią vasarą Ontario Place teatre.

V. Matulaitis

Maironio mokyklos pavasarinė veikla

Toronto lietuvių Maironio šeštadieninės mokyklos metinis leidinys jau išėjo iš spaudos, redaguotas Ramūnės Jonaitienės ir spausdintas "Time Press" spaustuvės. Leidinio pavadinimas — "Mūsų mokykla" ir jame randa vietas visos Kanadoje veikiančios lietuviškos mokyklos su jų veiklos aprašymais, nuotraukomis ir mokinių rašiniais. Su pavasariu ir artėjančia mokslo metų pabaiga mokyklos veikla dar pagyvėjo.

Mokyklos choras jau pilnai pasiruošęs dalyvauti Dainų šventėje gegužės 25-26 d.d. Čikagoje. Jis taip pat atliko programą Motinos dienos minėjime "Vilniaus" namuose gegužės 12 d.

Mokyklos choras giedojo Lietuvos kankinių Anapilyje ir Prisikėlimo parapijos šventovėse vaikučių Pirmosios Komunijos Mišiose. Tuo pačiu laiku salėse vyko švietimo paroda — mokyklos mokinių metinių darbų ir mokslo priemonių.

Balandžio 27 d. mokyklą aplankė "Vingio" ansamblis ir su grupėmis mokinių (pagal skyrius) pravedė lietuviškus ratelius, žaidimus su dainomis. Grįžę į klases mokiniai atrodė sušilę, nuvargę, bet paklausti atsakė: "labai patiko". Ačiū ansambliui už supažindinimą mokinių su lietuviškais liaudies žaidimais, rateliais.

Gegužės 17 d. Prisikėlimo parapijos salėje įvyko iškilmingos išleistuvės-pobūvis aukštesniųjų lituanistinių kursų ir IX-tos bei X-tos klasės absolventų.

Gegužės 25 d. bus Maironio šeštadieninės mokyklos mokslo metų užbaiga. Prašome tėvelius ateiti į mokyklą atsiimti vaikučių pažymėjimus. Mokiniai bus išleidžiami į namus 11 v.r. Dėkojame visiems už paramą mokyklai. Ačiū ponams Danaičiams už $250 auką mokyklai.

Dar norėtume priminti tėveliams, kad gegužės 11 ir 25 d.d. mokykloje vyks mokinių registracija sekantiems mokslo metams. Prašome tėvelius užpildyti anketas ir įmokėti $50 registracijos mokestį.

Mokslo metų pilnas mokestis už mokslą Maironio šeštadieninėje mokykloje – $200 šeimai. **L.Š.**

• **RAŠYTOJAS negali nematyti, kad religijos jėga, ypač tikėjimo į apreiškimą, šiandieną yra silpnesnė kaip betkurioje žmonijos istorijos epochoje. Vis daugiau ir daugiau vaikų auga be tikėjimo į Dievą, be tikėjimo į atlygį ir bausmę, į sielos nemirtingumą ir net etikos galiojimą (Nobelio laureatas Isaac Bashevis Singer).**

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Per trumpiausią laiką išrūpinam
iškvietimus ir vizas kelionėms į Lietuvą aplankyti savuosius ar važiuoti verslo reikalais. Jūsų giminėms iškvietimus atvykti į Kanadą pristatom per porą dienų. Parūpinam jiems bilietus, atvykus – draudimą ir pervežimą iš Montrealio. Patvirtinam ar pakeičiam jų grįžimo datą.

Be to, ĮVAIRIAUSI PATARNAVIMAI LIETUVOJE!

Kreipkitės vakarais į **Stefą** ar **Algį Medelius, tel. 1 - 416-434-1847.** Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS
Tel. (416) 593-0600

Kennedy Travel Bureau Ltd.,
296 Queen Street West,
Toronto, Ontario M5V 2A1

KELIONĖS Į LIETUVĄ
TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA
(Skandinavų oro linija – SAS)

Išskrendam **penktadieniais** ir grįžtam **sekmadieniais,** nežiūrint, kaip ilgai viešėtumėt. Parūpinam iškvietimus, vizas, apsistojimo vietą (pagal pageidavimą, viešbutyje arba privačiuose butuose). Besidomintieji prašomi kreiptis į **ALGĮ MEDELĮ** asmeniškai nurodytu telefonu.

Visus mums palankius gyvos minties reiškėjus kviečiame į bendrą kūrybos židinį!

Tokiais žodžiais 1924 m. gruodį į skaitytojus kreipėsi prof. Vincas Mykolaitis, pradėdamas leisti žurnalą **ŽIDINYS**

Sutelkęs gražias skaitytojų ir bendradarbių pajėgas iš šviesiausių Lietuvos žmonių, daugiau kaip pusantro dešimtmečio jaukiai kūrenosi šis kultūros židinys, kol lemtingais 1940 m. buvo grubiai užslopintas.

Po pusšimčio metų pertraukos garbingo pirmtako tradiciją atgaivina

***naujasis* ŽIDINYS**

Tai iliustruotas mėnesinis religijos ir kultūros žurnalas, nuo šių metų sausio mėn. leidžiamas Vilniuje "Katalikų pasaulio" leidyklos ir remiamas Lietuvos bei išeivijos kultūrininkų.

***naujasis* ŽIDINYS**

skiriamas visiems tautiečiams, kurie domisi filosofija, teologija ir religijos istorija, kurie mėgsta literatūrą, dailę ir muziką, kurie rūpinasi mūsų religijos, kultūros ir visuomenės reikalais.

***naujasis* ŽIDINYS**

bus Jūsų namuose ištisus metus, jeigu užsisakysite jį (12 numerių – tik $36!), kreipęsi adresu:

Lithuanian Catholic Religious Aid
Lietuvių katalikų religinė šalpa
351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
Tel. (718) 647-2434, FAX (718) 827-6696. TELEX 5101013171.

***naujasis* ŽIDINYS**

laukia Jūsų straipsnių, laiškų, atsiliepimų, pageidavimų ir pasiūlymų, kuriuos galima siųsti adresu:

Pylimo 27, 232001 Vilnius, Lietuva/Lithuania
Tel. (0122) 22 24 22. FAX (0122) 22 21 22.

Tik visos lietuvių šviesuomenės bendromis pastangomis gyvuos

***naujasis* ŽIDINYS!**

RAŠO IŠ VILNIAUS

"Ateinu pas jus su meile"

Tai anuomet vyskupo JURGIO MATULAIČIO, šiandien palaimintojo, įngreso pamokslo žodžiai, pasakyti 1918 m. gruodžio 8 d. Vilniaus katedroje

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

1991 m. balandžio 13 d. į jo 120-ųjų gimimo metinių minėjimą Verkiuose (Mokslininkų rūmuose) susirinko apypilnė salė, nors buvo pavasariškas šeštadienis, žmones viliojo daržai, sodai, be to, nestigo renginių (vyko žemaičių susirinkimas, respublikinis Forumo suvažiavimas, sausio 13 d. įvykių sukaktis, Gruzijos nepriklausomybės paskelbimo minėjimas ir t.t.). J. Matulaičio pagerbti atėjo ne tik vilniečiai, buvo atvažiavusių iš Kauno, Vilkaviškio, gal dar iš toliau . . .

Gražios, jaukios salės gilumoje stovėjo J. Matulaičio portretas, papuoštas paparčiu, didžiule, įspūdingai sudėliota geltonų frezijų puokšte, prie įėjimo pasitiko jo šūkis — "Vince malum in bono" ("Nugalėk blogį gerumu").

Minėjimą pradėjęs rūmų šeimininkas istorikas T. Urbaitis pabrėžė J. Matulaičio krikščioniškąjį humanizmą, paminėjo Verkių kaimynystėje (Trinapolyje), vyskupo dvare, buvusios vaikų prieglaudos likimą, istorijon įėjusius žodžius: nenoriu, kad per mane nusiristų bent vieno vaiko ašara. (Nenusirito ji iki 1925 m., kol buvo J. Matulaitis; jam išsikėlus, jai ten vietos nebeliko).

Šių eilučių autorė papasakojo apie J. Matulaičio lietuvybės veiklą, kuri toli gražu netelpa į siaurai, partiniu atžvilgiu suprasto tautiškumo ribas. Tiek lietuvybės, tiek socialinės jo veiklos esmė — krikščioniškoji moralė, jos ugdymas, dvasinių vertybių pakopoje vedimas aukščiausių viršūnių link ("vince malum in bono"). Tai matyti iš jaunystės laikų referato "Keli žodžiai mūsų kunigėliams" (išspausdinto 1903 m. A. Miluko "Dirvos-Žinyno" žurnale). Visa širdim, visu protu sukdamas į "litvomanų" — "tėvynainių eiles" tautiniame judėjime, J. Matulaitis kėlė lietuvybės jausmo ("prigimimo traukimo", "Dievo įpilto širdysna") svarbą, "prigimtosios kalbos" reikšmę katalikybei, moralei: "prigimta kalba greičiau žmogui į širdį įsminga", todėl privalu, kad "Dievo žodis (. . .) prigimtoje kalboje būtų išguldinėjamas".

Palaimintasis arkiv. JURGIS MATULAITIS

Tai labai ryškiai matyti taip pat laiške, rašytame jau iš Vilniaus vyskupijos sosto marijonų vienuolijai: "(. . .) savosios tautos meilė turi būti apribota ir į dvasinę bei antgamtinę perdirbta". Pagaliau marijonų vienuolijai pasakyti paskutiniai J. Matulaičio žodžiai ("rikiuokitės, pasišvęskite") savo potekste taip pat apglėbia ir lietuvybės veikłos, ir dvasinių vertybių siekimo idėją, kurios įgyvendinimas neįmanomas be valingo veiksmo, pastangų eiti iš nedarnos, nelygiavimo ("rikiuokitės") į gėrį, harmoniją, neįmanomas be aukos ("pasišvęskite"). Be to, 1926 m. palinkėjimai Amerikos lietuviams padidinti JAV vėliavos žvaigždžių spindesį "savo darbštumu, gabumais ir veikalų tobulybe", ar ne lietuvybės idėją parodo?

Apie J. Matulaičio, apaštališkojo vizitatoriaus, darbą 1925-27 m. papasakojo Arvydas Liepa. (Liaunam, dailaus veido IV kurso klierikui bene labiau tiktų Klevelio ar Uoselio pavardė . . .). Dalykiškame pranešime jis ilgiau sustojo prie labai nelengvo Lietuvos bažnytinės provincijos projekto sukūrimo. Be didžiulio, įtempto darbo, kiek reikėjo takto, jautrumo, įžvalgumo parenkant vyskupus, vyskupijų vardus (pavyzdžiui, vietoj buv. Žemaičių). Projektas Romoje buvo įvertintas teigiamai, patvirtintas be pakeitimų ar papildymų. 1926 m. balandžio 4 d. Pijus XI (beje, vienintelis iš popiežių, lankęsis Lietuvoje) pasirašė bulę "Lituanorum gente" ir įsteigė Lietuvos bažnytinę provinciją, o projekto kūrėją Jurgį Matulaitį apdovanojo šv. Teresės aukso medaliu. (Kur šiandien toji istorinė dovana? Ne aukso medalio, bet gražaus įvertinimo už savo pranešimą susilaukė taip pat A. Liepa. Anot kun. V. Aliulio "startas geras" . . .).

Po pranešimų aktorius R. Rimeikis paskaitė atsiminimų apie J. Matulaitį iš K. Čibiro 1933 m. išleistos knygos. "Kiek tauta sudėjo prie tos Didžiosios Asmenybės karsto tylių pažadų ir prisiminimų . . . Ir kiek daug atsiras žmonių, kurie mokysis iš Didžiosios Asmenybės tikrosios Bažnyčios ir Tėvynės meilės (. . .)".

O toliau salėje aidėjo skambūs, jauni kamerinio konservatorijos choro (ne vienos tarptautinės premijos laureato, du sykius viešėjusio Vatikane), vadovaujamo Tado Šumsko, balsai. (Kaip jie tiko dinamiškai J. Matulaičio asmenybei!). Be klasikos, buvo atlikta V. Barkausko "Stabat Mater", tokia tolima senųjų meistrų sukurtam motinos įvaizdžiui — kupina šiurpaus dramatiškumo (sausio 13-osios pergyvenimų?), XX a. nerimo. Pabaigoje (bisui) choras padainavo visai kitokio pobūdžio V. Klovos harmonizuotą liaudies dainą "Rūta žalioji". Rūta žalioji (malonus, lygus Ingos Sielskytės sopranas) liūdnai, bet be skaudaus dramatiškumo, epiškai kalbasi su vakarėliu, besileidžiančia saule, krintančia rasa ant baro . . . Nejučiom toji daina susišaukia su ką tik perskaitytais kun. A. Sabaliausko žodžiais, pasakytais po J. Matulaičio mirties: "raminiesi, kad didelių jėgų slepia savyje lietuvių tauta".

Visiems padėkojęs, panašia mintimi minėjimą apvainikavo kun. V. Aliulis — pabrėžė atgyjančią tautoje J. Matulaičio dvasią: moralę prieš grubią jėgą.

Į namus grįžtančius lydėjo balandžio pavakario saulė, pakelės, pilnos žibučių mėlynavimo.

Kreipimasis

Šiandien Lietuvoje žmonės labai domisi išeivijos gyvenimu. Tačiau mums regis, kad tas domėjimasis kartais yra gana vienpusis. Visi žino, kaip jūs gerai gyvenate, kaip gražiai esate įsikūrę, bet nedaug kas suvokia, kokius kryžiaus kelius nuėjote tą 1944 vasarą, kai buvote priversti palikti Tėvynę.

Tad Kaune leidžiamas "Santaros" žurnalas kreipiasi į jus, mieli tautiečiai, su prašymu: užrašykit ir atsiųskit mums savo prisiminimus apie tai, kaip traukėtės iš Lietuvos, kokius vargus pergyvenote DP stovyklose, kokie buvo jūsų pirmieji žingsniai Amerikos žemėje. Mus domina viskas – linksmi, liūdni, tragiški atsitikimai, iš pirmo žvilgsnio nereikšmingos jūsų tuometinio gyvenimo smulkmenos. Nesvarbu prisiminimų literatūrinis lygis, svarbiausia – tikri ir jaudinantys jūsų vargų aprašymai.

Jūsų prisiminimus (užrašytus ranka ar įkalbėtus į juostelę) spausdintume "Santaros" žurnale, vėliau galvojame išleisti atskira knyga.

Mūsų adresas: Laimonas Tapinas, "Santaros" žurnalas, Lydos 4, Kaunas 233000, Lietuva.

Dailininkė ANASTAZIJA TAMOŠAITIENĖ Nuotr. Vyt. Maželio

FILMŲ PASAULYJE

Nieko nežino apie lietuvius

Iš pokalbio su vokiečių filmų direktore Regina Ziegler

ALGIRDAS GUSTAITIS

Užsieniečių filmų darbuotojų vaišėse dalyvavo pakviestieji žymūs svetimtaučiai: Vokietijos — Regina Ziegler, Anglijos — Ken McMullen, Slovakijos — Jurai Jakubisko, Hong Kongo — King Hu. Visi sėdasi kur kam patinka. Gretimais — Vokietijos filmų direktorė Regina Ziegler.

Regina Ziegler per savo filminės veiklos metus yra pagaminusi įvairios paskirties 120 filmų: ilgo metražo meninių, pramoginių, biografinių, dokumentinių, komedijų, dramų.

Ji gimė Quedlinburg'e (Weserbergland) 1944 m. kovo 8 d. Jos tėvai mėgo filmus, motina buvo žurnalistė ir filmų kritikė; dukrelę dažnai nusivesdavo į filmus.

R. Ziegler — stambios figūros, drąsaus žvilgsnio, tirštai tamsių plaukų. Kalba aiškiai. Greitai atsakinėja. Tiki, kad jos filminė veikla bus įvertinta svarbiais filminiais žymenimis gal "Oskaru" ar "Golden Globe".

Ji vienu metu vadovauja, gamina keletą ar keliolika filmų, nors kai kurių galutinis apipavidalinimas trunka keletą metų. Jai patinka įtemptas darbas, nuolatinis kūrybinis išradingumas, valandomis vykstantys svarstymai. Artėjant kurio nors filmo pabaigai, ji ryžtingai ieško naujo, negirdėto rankraščio — gal užčiuops įdomią mintį ar idėją.

Jos įstaiga Berlyne — "Regina Ziegler Filmproduction", Budapester Strasse 35, D-1000 Berlin 30, Germany. Tel. 030-250-00-60. Ramumo ir bendravimo nuotaika vyrauja jos aplinkoje. Pasisekimo paslaptis: kiekvienas bendradarbis ir tarnautojas turi gerai žinoti savo darbą ir jį atlikti.

Įstaigos pastato garaže laukia vairuotojas su Cadillac'u, jei reikėtų nuvežti į orauostį. Žinomoje valgykloje visad gali su svečiais sėsti prie jos vardu rezervuoto stalo.

Jaunystėje Berlyno universitete studijavo teisę, paskui panoro būti ekonominių mokslų vertėja, iki pradėjo darbuotis Berlyno TV stotyje. Tenai dirbo septynerius metus, ruošė, filmavo religines apeigas, dokumentinius filmus, sporto rungtynes, vaikams filmus. Būdama 29 metų, susirgo plaučiais. Banke pasiskolino 10,000 markių, su savo vyru Wolf Gremm 1973 metais pagamino ilgo metražo filmą "Ich dachte ich waere tot" (Aš maniau esu mirusi). Jiedu per 18-ka metų pagamino 19 filmų. 1987 m. pakviesta vertino parinktus filmus tarptautiniame Venecijos festivalyje. Rodo nuotrauką su Vokietijos televizijos Mainz'e ZDF direktoriumi Hanz Ungureit ir jo žmona Elizabeth Ungureit. Gaila, čia ponai Ungureičiai neatvyko.

Šiuo metu ji esanti ne tiktai sėkmingiausia moteris Vokietijos filmų pramonėje, bet ir nedaug vyrų jai prilygtų.

Regina Ziegler sako nustebusi čia sutikusi lietuvių spaudos žmogų, netgi pastoviai gyvenantį Kalifornijoje. Pažvelgia tiesiai, bet šaltai.

Klausiu:

— Susipažinus su jūsų filminės veiklos praeitimi, matyti, kad Jūs daug dėmesio skiriate Lenkijai, bendrai su lenkais darbuojatės. Kodėl?

— Bendrauju ne tiktai su lenkais, bet ir su kitų tautų filminiais darbuotojais. Meksikoje 1983 m. bendrai su Ruy Guerra, pagal Gabriel Garcia Marquez rankraštį, pagaminome "Erendira", talkinant ir prancūzams. Bendrauju su prancūzais, šveicarais, anglais ir kitų tautybių žmonėmis, bet daugiausia su vokiečiais.

— 1987 m. Jūs su lenku Andrzej Wajda pagaminote, pagal Dostojevskį, "Nusikaltimą ir bausmę", o 1990 m. paruošėte, pagal Janusz Korczak rankraštį, "Korczak", kuriame rodomas žydų vaikų našlaičių gyvenimas Varšuvoje, vėliau Treblinkoje. Kodėl toks dėmesys lenkams? Kodėl neatkreipėte dėmesio į lietuvių filmuotojus, lietuvius filminių rankraščių autorius?

— Atvirai tariant, apie juos nieko nežinau.

— Vokiečių ir lietuvių tautos yra turėjusios įvairių ryšių, kartais draugiškų, kartais kruvinų. Ar jums žinoma lietuvių tautos istorija, lietuvių-prūsų kovos su nuo XIII š. juos puolusiu kryžiuočių ordinu, prūsų didvyriškas vadas Herkus Mantas, XV š. įvykusios Žalgirio kautynės? Tokie ir ištisa eilė kitokių istorinių įvykių galėtų būti įdomūs ne vien vokiečiams, bet ir kitų kraštų filmų žiūrovams.

— Apie Jūsų minimus istorinius įvykius nieko nežinau.

— Ar bendrautumėte su lietuvių filmų darbuotojais, rašytojais, jei jums pasiūlytų rankraščių ar minčių lietuviškomis temomis?

— Kodėl ne. Tegul kreipiasi, tada galėsime tartis. Turite mano adresą, galite jį paskelbti lietuvių spaudoje.

Atsisveikinant, kvietė ją aplankyti Berlyno įstaigoje. Jai būtų įdomu daugiau pasikalbėti.

Motinos mirtis

Motina bėga per šaltį, sniegus
Su vaistais savo sūneliui brangiais.
Taigoj pūga, staugia vėjas baisus,
Pavertęs jos taką giliais pusnynais.

Jos veidas apšalęs, rūbas leduotas,
Pavargusi bėga, vis klumpa dažniau;
Baisu jai daros, – ima raudoti,
Kad gal nematys vaikučių daugiau.

Mažas sūnelis trobelėj šaltoj
Blaškos, karščiuoja, šaukias mamos,
Sesutė jį slaugo nakty tamsioj,
Ašarėlės liejas iš širdelės jautrios.

– Sesyte, neverki, pakurki krosnelę,
Man šalta, oi šalta – visas drebu,
Uždenk prie lovytės ledinį langelį:
Pūga taip kaukia, – man taip baisu.

Sesutė greitai pakūrė krosnelę,
Užklojo broliuką senais kailiniais,
Bailiai prilinkus, užtaisė dureles
Ir laukė mamytės su vaistais brangiais.

– Aš visas degu, man plyšta galva.
– Klausyki, sesyte, ten staugia vilkai.
– Joneli, už lango ten dūksta pūga,
Nuo josios ir dreba trobelės langai.

Ant stalo spingsėjo mažutė lempelė,
Lauke vis šėlo Sibiro pūga.
Nustojo plakus broliuko širdelė,
Ir taigoj sušalus negrįš jau mama.

Ten šaltis jai paruošė kapą ledinį,
Jį klodamas iš sniego gilių patalų,
Vaistus prispaudus laikė prie krūtinės,
O lūpose sustingę vardai jos vaikų.

Vincas Urbanavičius,
Altajus, 1942

Monografija "Anastazija Tamošaitienė"

ALFONSAS NAKAS

Sklaidau albuminio formato liuksusinį leidinį ANASTAZIJA TAMOŠAITIENĖ. Tai didžiosios mūsų dailininkės monografija, parašyta Vytauto-Aleksandro Jonyno, gausiai iliustruota jos dailės darbų juoda-balta ir spalvotomis reprodukcijomis. Kas laukia šios knygos-albumo skaitytojo, o po to daugelį, daugelį kartų sklaidytojo, leidžia spėti viršutinė aplanko pusė, žydinti dviejų Anastazijos paveikslų ir vieno kilimo nuostabiomis spalvomis. Visi knygos tekstai parašyti lietuvių ir anglų kalbomis. Biografiniams apmatams ir Anastazijos darbų aptarimui anglų kalba autorius pasitelkęs kitą, jaunosios kartos, dailininkę Viktoriją Matrangą.

Nesiimsiu atpasakoti, ką V. A. Jonynas apie A. Tamošaitienės gyvenimo kelią išdėstė. Užtenka priminti, kad ji ir pedagogė, ir meninių kilimų bei drabužių audėja, daugelio raštų šiomis temomis autorė, ir dailininkė — tapytoja guašu, akvarelinių, aliejinių paveikslų kūrėja. Dalyvavusi dešimtyse grupinių bei individualių parodų Lietuvoje, Europoje, abiejose Amerikose.

Jos labai gerą biografiją randame LE XXX tome, parašytą H. N(agio). V.A. Jonynas biografiją praplėtė ir papildė naujausiais duomenimis, knygos gale sudėjo parodų, rašto darbų ir bibliografijos sąrašus, o taip pat įvardino visas knygoje panaudotas reprodukcijas ir suminėjo asmenis, kam šių dailės darbų originalai priklauso.

Autoriui galima prikišti porą dalykų, kuriuos kiti gal laikytų smulkmenomis, o man užkliūva. Būtent, biografijoje reikėjo rašyti ne tik monografijos herojės gimimo metus, bet ir pilną gimimo datą. Tai viena. O antras, daug svarbesnis dalykas — pavardės rašymas ir Tamošaitis, ir Tamošaitienė. Šios abi formos nuolat kaitaliojamos ne tik aplanke, bet ir įvairiuose puslapiuose pačioje knygoje. Aprašomoji būtų kur kas geriau pagerbta, visur rašant, kaip ir ant aplanko pirmojo viršelio, *Anastazija Tamošaitienė*. O kad nelietuvių skaitytojų nesuklaidinus, ten, kur minimas ir vyras Antanas, paaiškinti, kodėl jo pavardės galūnė tokia, o jos kitokia.

Autorių ir jo patarėjus tenka pagirti, kad nepaskęsta gražbyliavime, kad žodžiais pasakyta tik tai, kas buvo labiausiai reikalinga, o knygos lūžo dalis palikta pačiai dailininkei. Knygos puslapiai tarp 25 ir 176, su daugiau kaip pusantro šimto reprodukcijų, jų tarpe 65 spalvotų, liks dailininkei gražiausias paminklas, kai jos šioje žemėje nebebus.

Reprodukcijų puslapius sklaidydami matome, kad daugiausia vietos duota kilimams bei audiniams. Jų randame 73, 40 juoda-balta ir 33 spalvotas. Spalvose daug molinio rusvumo, pilkšvo melsvumo, baltų, gelsvų, net violetinių ir oranžinių intarpų. Žalia ar bet kaip žalsva spalva jos kilimuose vietos neturi, išskyrus *Jūratės legendą*. Kilimuose ryškūs pastatai, dar ryškesnės žmonių figūros. Vyrauja (tautinių šokių?) šokėjai, daugiausia mergaitės tautiniuose drabužiuose. Aplamai, kilimuose bei audiniuose beveik nėra abstrakto.

Guašų sudėta tik 21, iš jų 10 spalvotų. Priešingai kilimams, čia didumą sudaro abstraktai. Ir čia daug melsvumo, rusvumo, violetiškumo, kai kur ir žalsvumo. Bet aiškių pagrindinių spektro spalvų nerasi. Daugelio guašų apvalių formų peizažai apraizgyti lyg storais siūlais ar storais voratinkliais, kai kur stambesnėmis spiralėmis, primenančiomis susiraizgiusias medžių šakeles. Kad tai peizažai, byloja patys pavadinimai: *Mėnulio vieškeliai, Šviesos versmės, Liepsnojantis ruduo, Uolų lygiagretės, Linijų sietynas* ir t.t. Tik *Užgavėnių vadovas* nebėra visiškai abstraktus. Čia už siūlų ar voratinklių rezginio įžiūrime kažkokią figūrą.

Paskutinis, aliejinės tapybos skyrius vėl gausesnis, su 36 juoda-balta ir 22 spalvotom reprodukcijom. Čia irgi vyrauja peizažai, irgi Anastazijai būdingo braižo abstraktai. Tik juose mažiau apvalumo, mažiau "voratinklių", daugiau tiesių linijų, aštriais smaigaliais žvaigždžių, aštriom keterom uolų. Vyrauja melsva, violetinė, molinio rusvumo spalvos. Paveikslo savininkas, jį sau interpretuodamas, čia turi daug laisvės. Rašančiojo salonėly irgi sieną puošia didelis Anastazijos aliejinis paveikslas-abstraktas. Jo pavadinimas užrašytas antroje pusėje, bet jį užmiršau. Ir nereikia. Jo turinį vienaip ar kitaip įsivaizduoju pagal savo paties nuotaiką . . .

Šio ir to prikalbėjau apie spalvas, bet dar nepasakiau, kad net ir tos, kurias laikytume niūriomis, nes rašalinio melsvumo ir pilksvai juodos, iš tikrųjų yra šiltos, moteriškai švelnios. Į jas norisi žiūrėti ir žiūrėti. Anastazijos Tamošaitienės braižas savitas ir nepakartojamas. Tai, kalbant apie guašus ir aliejinius paveikslus. O kilimų figūros, tos visos mergelės, legendinės pilys, pasakų bei istoriniai motyvai (tarp *Jūratės ir Kastyčio* ir *Mortos vainikavimo*), atskleidžia Anastaziją Tamošaitienę ir kaip unikalią dailininkę-audėją.

Aplanko vidiniuose užlenkimuose tik angliškai pašnekama apie A. Tamošaitienės meną ir duodama 26 eilutės monografijos autoriaus V.A. Jonyno biografijos bei jo nuotrauka. Visa tai labai gerai. Bet Jonyno biografijoje stokojama atidumo korektūras taisant. Nesuprantama, ką reiškia "Upon his arreived in Canada", o Marius Katiliškis parašyta Katališkis. Kai šitaip pasielgta su Katiliškiu, imi abejoti, ar priešpaskutinėje eilutėje įrašytas Sem Benelli tikrai yra Sem, ne Sam? Norėjau patikrinti enciklopedijose, bet tokios pavardės neradau.

Ko dar monografijoje-albume pasigedau, tai spalvotų Anastazijos austų tautinių drabužių nuotraukų. Tūkstančius tautinių rūbų ji išaudė, knygoje apie tai kalbama, bet nėra nė vieno pavyzdžio.

Knygos išleidimo data pažymėta 1989 metai, bet ji pasirodė tik 1990-jų gale. Kaip tik 1990 m. rugsėjo 9 d. Anastazija Tamošaitienė atšventė savo 80-tąjį gimtadienį. Ta proga ji buvo pagerbta pačiu prasmingiausiu būdu, šia monografija. Tai puikiausia dovana jai ir kartu mums visiems, į kieno rankas knyga pateks.

ANASTAZIJA TAMOŠAITIENĖ. Autorius – Vytautas A. Jonynas. Išleido "Romuva", Kingston, Ont. Spaudė "100 Island Publishers Ltd." 188 pusl. Kaina nepažymėta.

Atsiųsta paminėti

Petras Klimas, IŠ MANO ATSIMINIMŲ, 414 psl. kietais viršeliais, išleido Lietuvos enciklopedijų redakcija Vilniuje 1990 m.

Antanas Maceina, RELIGIJOS FILOSOFIJA, *Katalikų pasaulio* leidinys, pirmoji dalis, antras fotografuotinis leidimas, 334 psl., kietais viršeliais. Vilnius 1990 m.

MŪSŲ MOKYKLA, Kanados lituanistinių mokyklų metraštis, 1990-91 m., Torontas, paruošė Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė, viršelio nuotrauka Rimo Pranaičio, didelio formato 138 psl., nuotraukomis, iliustracijomis ir mokinių pasisakymais perpintas leidinys.

Algirdas Gustaitis, ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS ŠLEINYS. Iliustravo Jutta-Jūra Gustaitienė. Išleido JAV lietuvių bendruomenės švietimo taryba. Spausdino M. Morkūno spaustuvė Čikagoje 1991 m.

Jonas Baranauskas, VASARVIDŽIO LAISVĖ, debiutiniai, atgimimo eilėraščiai, 80 psl. Išleido *Kaunas Varpas* 1990 m. Aplankas dail. V. H. Neimanto.

NAUJASIS ŽIDINYS. Religijos ir kultūros žurnalas, 1991 m. sausis nr. 1. Vyriausias redaktorius – Petras Kimbrys. Leidžia "Katalikų pasaulio" leidykla. Spaudžia Standartų leidyklos spaustuvė, Mindaugo 12-74, 232600, Vilnius.

LIETUVOS ISTORIJOS PAMINKLAI, albuminio pobūdžio reprezentacinis, plačios apimties daugiaspalvių iliustracijų leidinys. Paruošė Birutė Kulnytė, redagavo Algirdas Grubevičius ir Ramutė Macienė, fotografijos A. Baltėno, K. Stoškaus ir V. Vilaniškio. Tekstai — lietuvių ir anglų kalba. Išleido *Minties* leidykla Vilniuje 1990 m., rinko *Spindulio* spaustuvė Kaune.

REGINA ZIEGLER savo filmų įstaigoje Berlyne. "Čia dirbu ne dėl pinigų, bet dėl to, kad man patinka"

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dail. Anastazijos Tamošaitienės gobelenų parodą, savo raštais susietą su mūsų tautosaka ir liaudies menu, gegužės 11-26 d.d. surengė Lietuvių tautodailės instituto Čikagos skyrius. Parodą Balzeko lietuvių kultūros muziejuje atidarė Algimantas Kezys. Menotyrininkė Viktorija Kašubaitė-Matranga dalyvius supažindino su Kanados Ontario provincijos Kingstone "Romuvos" išleista monografija "Anastazija Tamošaitienė", paruošta montrealiečio Vytauto A. Jonyno.

Lietuvos dailininkų varžytinėms skirtų grafikos ir akvarelės darbų parodą Čikagos lietuviams ir jų svečiams gegužės 11-27 d.d. surengė Balzeko lietuvių kultūros muziejus ir Lietuvos kultūros fondas, telkiantis lėšas įvairiems kultūriniams reikalams. Varžytinėmis pasibaigiančion parodon įsijungė 49 Lietuvos dailininkai su 171-nu kūriniu — medžio ir lino raižiniais, ofortais, estampais, šilkografijomis, litografijomis, spalvotomis monotipijomis bei kitais mišrios technikos darbais. Varžytinėms skirti kūriniai gvildeno istorijos, liaudies dainų, gamtos motyvus.

Vilniaus dailės akademija pernai įsijungė Europos dailės mokyklų sąjungon. Š. m. sausio 22 d. jai buvo sudarytos sąlygos atsiųsti savo atstovus Britanijon ir susipažinti su kai kuriomis angliškomis mokyklomis. Beveik tris savaites trukusioje viešnagėje Vilniaus dailės akademijai atstovavo jos ryšių su užsieniu skyriui vadovaujanti menotyrininkė Laima Briedikienė ir architektas prof. Tadas Baginskas. Jiedu lankėsi Staffordshire, Stoke-on-Trente, Norfolke, Londone bei kitose vietovėse. Jų dėka medicininę pagalbą Lietuvai ir paramą knygomis Vilniaus dailės akademijos studentams pradėjo organizuoti Staffordshiro politechnikos institutas.

JAV LB kultūros tarybos 1990 m. literatūros premiją laimėjo Kostas Ostrauskas, teatro premiją — Vytautas Valiukas. Trijų tūkstančių dolerių literatūros premijos mecenatė yra pati JAV LB krašto valdyba, tūkstančio dolerių teatro premijos mecenatas — JAV lietuvių fondas. Kultūros tarybos pirm. D. Kučėnienė 1990 m. literatūros premijai prašė atsiųsti pastarųjų trejų metų laikotarpyje išleistas grožinės literatūros knygas arba kūrinių rankraščius. Vertintojų komisija, kurią sudarė pirm. dr. Violeta Kelertienė, nariai Alfonsas Nyka-Niliūnas ir dr. Rimvydas Šilbajoris, literatūros premiją Kostui Ostrauskui paskyrė už jo viso gyvenimo kūrybinį įnašą. Laureatas š. m. balandžio 5 d. sulaukė šešiasdešimt penkerių metų amžiaus sukakties. Atrodo, panašiais motyvais kita vertintojų komisija — dr. Bronius Vaškelis, Jurgis Blekaitis ir Petras Maželis 1990 m. teatro premiją paskyrė Vytautui Valiukui, deimantinę amžiaus sukaktį švęsiančiam š. m. lapkričio 3 d. Laureatui teko būti jaunu Kauno dramos teatro aktoriumi, sparnus plačiau išskleidusiu pokarinės V. Vokietijos DP stovyklose ir išeivystės dienomis Čikagoje. Aktorius V. Valiukas tapo inžinieriumi, 1959 m. baigęs Ilinojaus technologijos institutą. Dabar jis jau daug metų yra nutolęs nuo tiesioginio ir nuolatinio darbo su saviveikliniu išeivijos teatru.

Tradicinį religinės muzikos koncertą Niujorko lietuviams Verbų sekmadienį šiemet vėl surengė klebono kun. Vytauto Palubinsko vadovaujama Apreiškimo parapija Bruklyne. Pernai koncerto teko atsisakyti dėl parapijos vargonininkų ir choro vadovų pasikeitimo. Šiemetinį koncertą paruošė naujoji vadovė Gintarė Bukauskienė, baigusi fortepijono ir chorvedybos studijas Lietuvos konservatorijoje Vilniuje. Pagrindinis koncerto dalyvių dėmesys šį kartą teko dviem sopranam iš Lietuvos — solistėm Aldonai Vilčinskaitei-Kisielienei ir Astai Krikščiūnaitei. Jos abi yra baigusios dainavimo studijas Lietuvos konservatorijoje Vilniuje. Operose dainavusi A. Vilčinskaitė dabar yra menotyros mokslų kandidatė, dainavimą dėstanti docentė Lietuvos konservatorijoje, o A. Krikščiūnaitė — jos buvusi mokinė, tik pradedanti operinį bei kamerinį dainavimą. Koncerte jos atliko tarptautinių klasikų oratorijų ištraukas ir giesmes. Religinės muzikos koncertan įsijungė ir muz. G. Bukauskienės paruoštas Apreiškimo parapijos choras su savais solistais.

Inž. Petro Vileišio (1851-1926) 140 metų gimimo sukaktis plačiai paminėta Lietuvoje. Jis prisimintas kaip nepriklausomos Lietuvos susisiekimo ministeris, geležinkelio tiltų statytojas, visuomenės veikėjas ir švietėjas, savo kapitalu rėmęs tautinius reikalus. Velionis yra gimęs Medinių viensėdyje prie Pasvalio. Tad šia proga Petro Vileišio fondą jo atminimui įamžinti ir knygoms leisti įsteigė Pasvaliečių bendrija.

Filmo "Vaikai iš 'Amerikos' viešbučio" premjeros vasario mėnesį įvyko Vytauto Didžiojo universitete Kaune, Menininkų rūmuose Vilniuje ir Vilniaus "Vingio" kine. Šį filmą sukūrė rež. R. Banionis, operatorius J. Tomaševičius, scenarijaus autorius M. Drigas, kompozitorius F. Latėnas, pagrindinius vaidmenis atliekantys aktoriai A. Šavelis ir G. Jaraminaitė. Šį jų kūrinį kai kas buvo pradėjęs vadinti filmu apie Romą Kalantą. Iš tikrųjų rež. Raimondui Banioniui rūpėjo ne politika, tik šio šimtmečio aštuntojo dešimtmečio jaunimas bei jo kartos istorija, tarsi perskelta pusiau R. Kalantos mirties. Tas jaunimas, nepažinęs Stalino laikų priespaudos, žavėjosi džinsais, ilgais plaukais, gitaromis, per radiją plintančiomis "Rolling Stones" grupės dainomis. Buvo norima ištrūkti iš gyvenimo varžtų, išsaugoti savo individualybę vidutinybės rėmuose. Tačiau ir tokioje savanaudiškoje aplinkoje vis dėlto prasiveržė pasiaukojantis laisvės troškimas. "Vaikai iš 'Amerikos' viešbučio" kovo 1-24 d.d. buvo įjungti lietuviškų filmų festivalin JAV ir Kanadoje.

Kompozitorius Povilas Dikčius, gimęs 1933 m. balandžio 11 d. dabartinio Ukmergės rajono Kulniškių kaime, staiga mirė Vilniuje kovo 16 d. Velionis baigė Vilniaus pedagoginį institutą 1956 m., Eduardo Balsio kompozicijos klasę Lietuvos konservatorijoje 1970 m. Dirbo dėstytoju Lietuvos muzikos mokyklose 1956-70 m. ir nuo 1971 m. muzikos instruktoriumi Lietuvos komunistų partijos centro komitete, lietuviškai muzikai neužmovęs ypatingo ideologinio apynasrio. Velionis, 1987 m. išrinktas Lietuvos muzikų draugijos prezidiumo pirmininku, šias pareigas ėjo iki mirties. Tada atkurta draugija dabar jau yra priimta į tarptautinę F. Liszto draugijų sąjungą. Velionies kūrybinį palikimą sudaro simfoninė poema "Mindaugas", kamerinė oratorija "Moters paveikslas" (E. Mieželaičio tekstas), vokalinis ciklas "Žemės amžinajame kelyje" (V. Palčinskaitės eilėraščiai), sonata "Medžioklė", mažoji sonata, kuriai panaudotos lietuvių liaudies dainos "Oi, po giružėm" variacijos, instrumentinės pjesės bei kiti kūriniai. Justino Marcinkevičiaus "Prometėjo" motyvais buvo sukūręs operos "Ugnis" klavyrą, bet nesuskubo atlikti instrumentacijos. Velionis kovo 20 d. palaidotas Antakalnio kapinėse.

Panevėžio dramos teatras sukaktuviniu vakaru kovo 15 d. atšventė kūrybinio darbo penkiasdešimtį. Šį kartą žiūrovus sutiko nevaidinantys, tik scenoje sėdintys aktoriai. Pirmoje eilėje sėdėjo trys veteranai, susieti su Panevėžio dramos teatro pradiniais žingsniais — jo įkūrėjas Juozas Miltinis, bendražygiai Vaclovas Blėdis ir Kazimieras Vitkus. Jų laukė labai daug sveikinimų ir linkėjimų, kurių didžioji dalis su augančiu gėlių kalnu buvo skirta jau amžiaus aštuoniasdešimtmetį peržengusiam Juozui Miltiniui. Teatro veiklos apžvalgą padarė aktorius Gediminas Karka, sūnus žymaus panevėžiečio muziko Mykolo Karkos (1892-1984). Aktorius G. Karka šventės dalyviams atskleidė įdomių istorinių faktų. Veiklos penkiasdešimtmetyje Panevėžio dramos teatras paruošė 186 premjeras, suvaidino apie 14.000 spektaklių, kuriuos matė pusšešto milijono žiūrovų. Sukaktuviniame laikotarpyje teatre dirbo 163 etatiniai aktoriai, per J. Miltinio dramos studiją perėjo 720. Oficialioji dalis baigta koncertu, kurio programą atliko M. K. Čiurlionio styginis kvartetas, solistai R. Maciūtė, sopranas, ir D. Sadauskas, baritonas. Smagia parodija programon įsijungė Ispanijos Alikantės miesto "Arenos" teatro aktoriai, sukakties išvakarėse suvaidinę argentiniečių dramaturgo M. Puigio pjesę "Voro žmonos bučinys". Sukaktuvinė šventė baigta vaišėmis ir šokiais abiejose "Nevėžio" restorano salėse.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	8 %	Asmenines paskolas nuo	12 %
180-185 d. term. ind.	8 %	Sutarties paskolas nuo	12 %
1 metų term. indėlius	8 %	Nekiln. turto paskolas:	
2 metų term. indėlius	8¼%	Su nekeičiamu nuošimčiu	
3 metų term. indėlius	8¼%	1 metų	10¼%
1 metų GIC-mėn.palūk. ..	8¼%	2 metų	10½%
1 metų GIC-met. palūk. ..	9 %	3 metų	10¾%
2 metų GIC-met. palūk. ..	9¼%	Su keičiamu nuošimčiu	
3 metų GIC-met. palūk. ..	9¼%	1, 2 ir 3 metų	10¼%
RRSP, RRIF ir OHOSP ...	8 %		
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	9 %		
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	9¼%		
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	9¼%		
Taupomąją sąskaitą	7¼%		
Kasd. pal. taupymo sąsk..	7¾%		
Kasd. pal.čekių sąsk.iki ...	5¾%		

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 49 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS
2239 Bloor Street West. • 406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 **Telefonas 252-8863**

Kokia jūsų namo vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent, etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

MARGIS DRUG STORE
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857
Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling) Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

ŠALFASS-gos 41-jų metinių žaidynių slidinėjimo varžybų, įvykusių 1991 m. vasario 23 d. Loretto, Ont., laimėtojai. Slalomo ir didžiojo slalomo nusileidimuose dalyvavo 86 slidininkai Nuotr. Audriaus Šileikos

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

T.V.

Eitynės žaidynėms paremti

"Baltic Way Canada" – 1990, 110 tautiečių dalyvavo eitynėse labdaros tikslams. KLB kason įplaukė $20.000. Ši suma buvo paskirta Lietuvos ligoninių parėmimui. Eitynės ir finansinė atskaitomybė buvo koordinuojami kartu su estais ir latviais.

Šiais metais Kanados lietuvių bendruomenė vėl skatina lietuvius dalyvauti eitynėse. Norima ir toliau bendradarbiauti su estais ir latviais, bet registraciją ir piniginį atsiskaitymą planuojama tvarkyti savarankiškai. Šių metų eitynių tikslas – taip pat labdara, remianti ne vieną tautinį projektą. IV-sios PLS žaidynės Lietuvoje taipgi yra remtinos. Aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautas Landsbergis pakartotinai prašo JAV ir Kanados sportininkus dalyvauti žaidynėse. Lietuvai ši šventė yra svarbi, nes tai pasaulio lietuvių solidarumo demonstracija. Nepamirškime, kad kelionei į Lietuvą reikia papildomų lėšų.

Toronto ir apylinkės sportininkams bei žaidynių rengėjams birželio 16 d. kaip tik bus gera proga dalyvavimu eitynėse uždirbti papildomų pinigų. Šiais metais 25 km, arba mažiau, eisime Ontario ežero pakraščiu. Registracijos bei pasižadėjimų blankų galima gauti Kanados lietuvių bendruomenės raštinėje Lietuvių namuose. Daugiau apie tai informacijų teikiama paskambinus telefonu 588-6225.

Juozas Balsys,
praėjusių metų eitynių dalyvis

"Vyčio" klubo valdyba ir sportininkai nuoširdžiai užjaučia savo narį veteraną Joną Žukauską, jo broliui Stasiui Lietuvoje mirus.

Pirmaujančių tarpe

Antanas Šimkevičius, svetimtaučių tarpe žinomas kaip Anthony Sims, nesiskiria su šaudymo sportu. Dažnai dalyvauja įvairiuose turnyruose ir pasiekia žymių laimėjimų. Pradedant 1965 m., jį matome Kanados ir JAV šaudymo varžybų dalyviu: Arizonoje – Tuscon, Mesa, Casa Grande, Phoenix, Floridoje – St. Pete, Tampa, Hamiltone, Ont., Edmontone, Newfoundlande ir kt. Dažnai šias varžybas yra baigęs kaip geriausias šaulys arba buvęs vienas iš trijų pirmųjų.

1990 m. St. Petersburge, Fla., "American Trap Association" (ATA) varžybose jis laimėjo pirmą vietą iš 200 galimų, pataikęs į 196 taikinius (iš karto skrenda dvi lėkštės). Staigmena buvo, kad šiose varžybose dalyvavo ankstyvesniųjų ateivių sūnus lietuvis Juozas Blaznelis ir laimėjo II-ją vietą, tik vienu tašku atsilikęs nuo A. Šimkevičiaus. Pastarasis vyksta į IV PLS žaidynes Lietuvoje, kur taipgi gali susilaukti laimėjimų.

Gegužės 5 d. Flamborough Hills dalyvavo tik 18 golfininkų. Vyrų klasėje geriausiai sužaidė: Algis Mikelėnas 86 – 1 v., Algis Simanavičius 90, Romas Šimkus 91, D. Ferguson 92, Darius Vaičiūnas 95. Išlyginamųjų smūgių grupėje pirmuoju tapo Kęstutis Eimantas 72-(88) ir antruoju Vytautas Pulkys 76-(97). Moterų klasėje laimėtoja – Darija Deksnytė su 105 smūgiais. Premijas sviedinio primetime arčiausiai vėliavų laimėjo Ramūnas Saplys ir Vaidotas Vaičiūnas. Varžybas pravedė Raimundas Grigas ir Kęstutis Eimantas.

"Aušros" žinios

1991 m. gegužės 7 d. Toronto "Aušros" sporto klubo valdyba buvo susirinkusi posėdžiui, kuriame aptarė kelionės į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje organizacinius reikalus. Posėdyje dalyvavo klubo pirm. Audrius Šileika, Eliziejus Šlekys, Kazimieras Šapočkinas, Rasa Malinauskaitė ir Sig. Krašauskas (spaudos atstovas).

Posėdžiui pirmininkavo Audrius Šileika. Jis išsamiai apibūdino "Aušros" klubo sportininkų ruošimąsi vykti ir dalyvauti IV-se PLS žaidynėse Lietuvoje. Kaukaze, Elbruso kalnyne, slidinėjimo pirmenybėse dalyvaus 6 "Aušros" slidininkai. Jų kelionės reikalai tvarkomi per "Jungties" sporto klubą, kuriam vadovauja Rimas Kuliavas, taipgi atsakingas ir už visus Kanados slidininkus, vykstančius į šias pirmenybes.

"Aušros" moterų 9 asmenų krepšinio komanda taip pat ruošiasi šiai išvykai. Komandos sąstate bus 5 aušrietės, dvi žaidėjos iš Bostono ir dvi iš Hamiltono "Kovo". Vadovė Rasa Malinauskaitė, aušrietė.

"Aušros" slidininkai pagrindines kelionės išlaidas apsimokės patys, tačiau porai krepšininkių reikės pagalbos. Posėdžio metu iškilo gerų pasiūlymų ir padrąsinimų – visi sunkumai bus įveikti, o į Lietuvą vykti jau pasiryžta.

"Aušros" klubo specialus fondas, vadovaujamas Eliziejaus Šlekio, pažadėjo $1000 paramą. K. Šapočkinas, Rasa Malinauskaitė žadėjo pradėti aukų rinkimo vajų. Banke nutarta atidaryti specialią sąskaitą išvykos į Lietuvą reikalams.

Greta sportininkų į Lietuvą keliauja ir turistų. "Aušros" krepšininkas Baleišis Lietuvoje žais Detroito "Kovo" komandoje. Į Lietuvą bus vežami specialūs ženkliukai pasikeitimui su Lietuvos sportininkais. Taip pat – Lietuvos ir Kanados vėliavos.

Golfo žinios

Toronto lietuvių golfo klubas pradeda 1991 m. sezono tarpusavio varžybas. Pirmosios įvyko 1991 m. balandžio 20 d. Hornby Towers ir antrosios – gegužės 5 d. Flamborough Hills laukuose. Paskutiniosios (viso jų bus arti 20-ties) įvyks 1991 m. rugsėjo 29 d. Golf Haven aikštyne.

Konferencija Kopenhagoje

Šiaurės Europos kraštų sporto konfederacijos konferencijoje, įvykusioje Kopenhagoje sausio 18-20 d.d., dalyvavo 120 atstovų iš Danijos, Suomijos, Norvegijos, Švedijos, Islandijos ir Grenlandijos olimpinių bei valstybinių kūno kultūros komitetų ir atskirų sporto federacijų. Jie vienbalsiai išreiškė savo pritarimą ir solidarumą Estijos, Latvijos ir Lietuvos sporto organizacijoms, tikėdami, kad sporto bendradarbiavimas tarp Š. Europos ir Baltijos kraštų išsivystys teigiama linkme.

Šio pareiškimo nuorašas buvo pasiųstas ir Sovietų Sąjungos sporto komitetui. Pasirašė Danijos sporto sąjungos gen. sekretorius Bent Agerskov.

Skautų veikla

• Gegužės 5 d. "Romuvos" bendrovės metiniame susirinkime dalyvavo nedaug narių. Kanados rajono vadė v.s. A. Baltakienė atidarė susirinkimą, pakviesdama ps. I. Balsytę sekretoriauti. Pranešimus padarė valdybos ir revizijos pareigūnai. B. Saplys sutiko būti revizorium dar vienerius metus. V. sk. v. sl. R. Paulauskaitė atsisakė iš įždininkės pareigų, perduodama knygas revizijos pirmininkui. Darbo komiteto pirm. s. K. Batūra taip pat pasitraukė iš pareigų. Nutarta valdybą sumažinti iki 5-kių narių. Jais sutiko būti K. Asevičius, L. Garbaliauskas, K. Pajaujis, V. Paškus, P. Petrauskas. Iš pareigos: rajono vadė, tuntininkai, skautininkų-kių draugovių seniūnai, tėvų komiteto pirmininkas. Biudžetinius metus nutarta pakeisti iš gruodžio 31 d. į rugsėjo 30 d. Birželio 5 d. – naujos valdybos posėdis.

• Birželio 1 d. organizuojama talka į "Romuvos" stovyklavietę. Visi talkininkai važiuoja atskirai. Stovykloje darbai bus suskirstyti grupėmis. Sekanti talka – birželio 22 d. ir trečia – liepos 20 d. Jeigu reikėtų daugiau informacijos, skambinti P. Petrauskui tel. 274-1477.

• "Romuvoje" skautų-čių stovykla vyks rugpjūčio 4-17 d.d. Stovyklautojus registruoja v.s. F. Mockus, 284 Glenforest Rd., Toronto, Ont. M4N 2A4, tel. 489-7735. **M.**

1990 m. ATA varžybų laimėtojai St. Petersburge, Fla. Pirmas iš dešinės ANTANAS ŠIMKEVIČIUS – I v. ir JUOZAS BLAZNELIS – II v., du lietuviai iš gausaus 500 varžybininkų būrio. Klubo pirmininkė įteikia laimėtojui tradicinį pyragą

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954
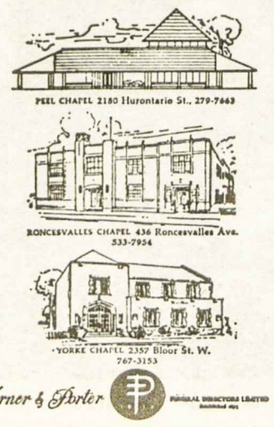
PERL CHAPEL 2180 Hurontario St., 279-7663
RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954
YORKE CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153
Turner & Porter

OVERSEAS VIDEO TAPE
Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už $45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemas į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.
KODĖL MOKĖTI DAUGIAU!
Skambinkite tel. 244-1822.

HALLING CONTRACTING
(Estonian)
- *Atnaujinimai – visų rūšių*
- *Koklinių plytelių (tile) įdėjimas*
- *Vandentiekio vamzdžių taisymas*
- *Dažymas*
- *Vėdinimo įvedimas*
- *Elektrinio šildymo taisymas*

Tel. 762-9190 Lic. E 1044

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
8 % už 90 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo ..... 12 %
8 % už 6 mėnesių term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
8 % už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuošimčiu
8.25% už 2 m. term. indėlius	1 metų 10.25%
8.25% už 3 m. term. indėlius	2 metų 10.50%
8.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.	3 metų ..... 10.75% (fixed rate)
9 % už 1 m. GIC invest. pažym.	su keičiamu nuošimčiu
9.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	1, 2 ar 3 metų .... 10.25% (variable rate)
9.25% už 3 m. GIC invest. pažym.	
8 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
9 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
9.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
9.25% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
8 % už namų planą - OHOSP (variable rate)	
7.25% už taupymo sąskaitą	
7.75% kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
5.75% už kasd. pal. čekių sąsk.	

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 85 milijonus dolerių

MasterCard Kredito kortelė

*Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau **$2,000.** Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki **$30,000.** Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express).*

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai —
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
1211 Gorham St. Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1,
Telefonai: (Toronto linija) 416-773-9591,
(Newmarket linija) 416-836-1415.
Alfonsas Garbenis, jn. savininkas
Namų įkainojimo skyrius
YORK SIMCOE APPRAISAL CORPORATION
1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.
Telefonas (Toronto linija):
416-773-3779 FAX 1-416-836-1029
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SĄŽININGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS
STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai **535-2331** arba **537-2869**

HALLING ELECTRICAL
(Estonian)
- *Visų rūšių atnaujinimai*
- *AC langai ir sienų sekcijos*
- *Vėsintuvai*
- *Garažo durų atidarytojai*

Tel. 762-9190

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707. *Savininkas – Tom Thompson*

JŪS GALITE PAGELBĖTI!
Jeigu jūs norite pagelbėti savo giminėms, draugams dovanokite automobilį Lietuvoje ar Sovietų Sąjungoje
Mes siūlome įvairių modelių automobilius, pagamintus Sovietų Sąjungoje:
Lada 2104, Samara 2108, Samara 2109, Niva, Tavria, Luaz.
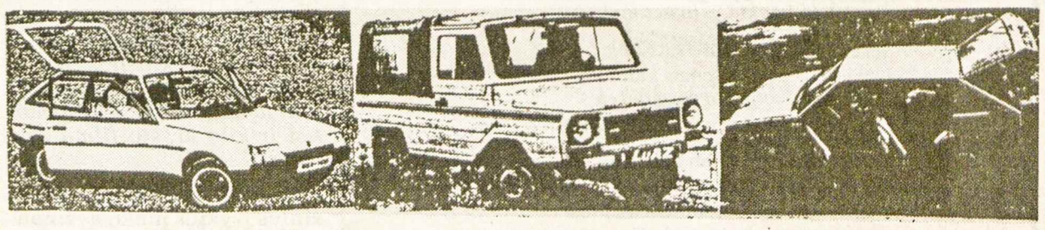
TAVRIA – 5 greičių $5,944 kanadiškais
LUAZ JEEP 4x4 $6,996 kanadiškais
SAMARA 1.5-5 greičių $9,000 kanadiškais
Dėl daugiau informacijų prašome kreiptis pas mus
LADACANADA INC.
1790 Albion Road, Rexdale, Ontario M9V 4J8
Telefonas: (416) 748-2100 FAX: (416) 748-2107 TELEX: 06-989241

Kanados politinės problemos

(Atkelta iš 1-mo psl.)

dos provincijų vyriausybėmis nebėra pakankamai laiko. Premjero R. Bourassos vyriausybė yra įsipareigojusi iki 1992 m. spalio 26 d. pravesti referendumą Kvebeko nepriklausomybės klausimu.

Tą įsipareigojimą atnešė priimtas Kvebeko politinės ir konstitucinės ateities komisijos nutarimas. Jai vadovavo bankininkas M. Belanger ir pramonininkas J. Campeau, o nutarimą pasirašė ne tik premjeras R. Bourassa, bet ir separatistinės Kvebeko partijos vadas J. Parizeau.

Referendumo įstatymas

Tautiniu ansambliu vadinamas Kvebeko parlamentas jau yra gavęs nepriklausomybės referendumo 1992 m. įstatymo projektą, kurį turės patvirtinti iki š. m. birželio pabaigos. Pagal tą įstatymą referendumas galės įvykti 1992 m. birželio 8-22 d.d. arba tų pačių metų spalio 12-26 d.d. Referendumo dieną iš tų datų galės pasirinkti premjero R. Bourassos vyriausybė. Jeigu kvebekiečių dauguma referendume pasisakytų už nepriklausomybę, atsiskyrimas nuo Kanados turėtų būti pradėtas po vienerių metų.

Premjeras R. Bourassa gali atsisakyti nepriklausomybės referendumo, dar prieš jį gavęs kvebekiečiams priimtiną Kanados konstitucijos pakeitimų pasiūlymą. Tačiau jo spaudimą Kanadai liudija paankstintas referendumo atkėlimas nuo 1992 m. spalio 26 d. į birželio 8 d. Laiko tikrai nedaug, kai Kanados vyriausybė konstitucines reformas Kvebekui tegalės pasiūlyti 1992 m. pavasarį. Gyvenama viltimi, kad premjeras R. Bourassa, visada rėmęs dvikalbę federacinę Kanadą su Kvebeku, neleis jai sugriūti dabartinėje krizėje.

Mulronio kalba

Kanados ministeris pirm. B. Mulroney parlamente tartame žodyje ragino partijas ir jų vadus vadovautis politinės vienybės siekiais, nes jie bus svarbesni už ekonominius reikalus sekančiuose parlamento rinkimuose. Esą dabar atėjo laikas visiems rūpintis tik Kanada ir jos ateitim. Kvebekiečiai žino, kad Kanada nėra tobula, bet jie džiaugiasi kartu pasiektais laimėjimais, nesiruošdami suplėšyti Kanados paso ir be jo vieniši keliauti nežinoman pasaulin.

Tokią mintį patvirtina ir paskutinieji Gallupo instituto viešosios nuomonės tyrimo duomenys. Kvebekiečiams labiau už atsikyrimą nuo Kanados rūpi jos konstitucijos reforma. Ją legaliu reikalavimu laiko 56% kvebekiečių, atmeta tik 33%, šiuo reikalu neturi nuomonės 11%. Konstituciniams Kvebeko reikalavimams pritaria 28% Ontario, 17% Atlanto provincijų, 14% Britų Kolumbijos ir 13% prerijų provincijų gyventojų. Tačiau visos Kanados mastu per didelius Kvebeko reikalavimus atmeta 59% apklaustų kanadiečių, jiems pritaria 30%, sprendimo nėra padarę 11%. **V. Kst.**

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –
"TŽ" leidėjai

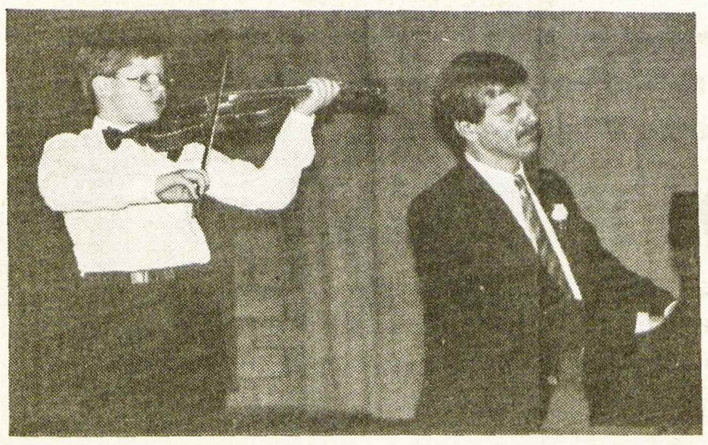

Mississaugos Anapilio salėje jaunųjų talentų pasirodyme balandžio 28 d. smuikuoja Justinas Šimonėlis, akompanuoja muzikas Jonas Govėdas

SKAITYTOJAI PASISAKO

"TŽ" LIETUVOJE

Su didžiausiu nekantrumu laukiu Jūsų savaitraščio. Deja, paštas ėmė kiek šlubuoti. Paskutinį "Tėviškės žiburių" numerį, kurį iki šiol gavau, yra 4. Labai įdomu skaityti apie Kanados lietuvių gyvenimą, apie lietuvius plačiame pasaulyje, o taip pat ir apie mus pačius, gyvenančius Lietuvoje.

Vyt. Meška, Birštonas

PADĖKIME ALVITUI

Laiške iš Alvito: "Jūs rašote, kad dažnai lankydavotės Alvite ir jos bažnyčioje. Turbūt Jums bus įdomu sužinoti ir apie šiandienį Alvitą. Bažnyčios, kurioje jūs lankydavotės, belikę tik pamatai. Karo metu ji buvo subombarduota. Alvitiečiai meldžiasi bažnyčios koplytėlėje. Šv. Onos atlaidai vyksta kaip ir seniau, sutraukia daug maldininkų. Širvinta teka savo amžina vaga. Alvito ežeras, kadaise buvęs visai nemažas, iš lėto mažėja, anka. Buvusiame bravore įsikūrė svetainė "Alvito dūda". Tikriausiai pamenate valsčiaus pastatą. Anksčiau čia buvo mokykla, bet, pastačius naują, įsikūrė mūsų bibliotekėlė, taip pat Kultūros namų salė".

Pageidauja lietuviškos spaudos, užsienio lietuvių knygų ir kitko. Galintieji talkinti, siuntas adresuokite: Alvito biblioteka, 234288 Alvitas, Vilkaviškio rajonas, Lithuania. Būtų gražu, jei iš Alvito ar iš Alvito apylinkių (ar iš bet kurios Lietuvos dalies) kilusieji, tenai gyvenusieji imtųsi burti norinčius talkinti sugriautos Alvito bažnyčios atstatymui.

Pr. Alvitas

GEFENO DIENORAŠTIS

Aba Gefeno dienoraštį "Hope in Darkness" plačiai komentavo A. Kalnius "TŽ" 1991 m. 10-14 nr. Atsiliepdamas į tą straipsnį, dr. St. Sereika atsiųstame "TŽ" redakcijai laiške kritikuoja A. Kalniaus samprotavimus, reiškia savo jau žinomą nuomonę bei gina A. Gefeną ir jo dienoraštį: "Jį apkaltint melagyste yra begėdiška. Tai žydų tautos išniekinimas". Čia spausdiname antrąją laiško dalį. **RED.**

"Ką gi kiti galvoja? Ellie Wiesel rašo, jog Aba Gefen knygos turinys yra jaudinantis ir jog ją reikia išversti į daugelį kitų kalbų. Tai jau padaryta, o kam bus įdomūs A. Kalniaus komentarai? Atsakymas labai paprastas: vien lietuviams. Vertimų nebus! Menahem Begin nori, kad "Hope in Darkness" skaitytų jaunoji generacija, nes tai svarbu. Tuo tarpu A. Kalnius šitą knygą laiko lietuvių tautos šmeižimu ir bando įrodyti, jog lietuviai nekalti žydų žudyme. Tai esam jau daugelį kartų iš jo girdėję.

Savaime suprantama, ne visi lietuviai kalti, bet nusikaltimo šešėlis krenta ant visos lietuvių tautos. Šitos gėdos nenuplausim, ieškodami kaltės pas kitus ir nuolat pabrėždami, kokie mes visada buvom geri žydų atžvilgiu!

Nežinau, ką A. Kalnius pasakys, kai pasirodys sekanti labai išsami 81 metų Kauno žydo Leibe Kunpichowski dokumentacija. Jis, pasibaigus II Pasauliniam karui, 4 metus rinko duomenis apie žydų žudymą Lietuvoj, užrašė likusiųjų gyvų žydų prisiminimus ir mini vardais bei pavardėm 1300 lietuvių, kurie dalyvavo žydų naikiniame. Tai yra nepalyginamai daugiau kaip Aba Gefen dienoraštis. Tai ne vieno, bet daugelio žmonių prisiminimai. Atsakymas bus sunkus, jei jį iš viso galima rasti! Šiuo metu Leibe Kunpichowski dokumentacija yra Jeruzalėj, "Holocaust" institute ir bus tikriausiai netrukus išspausdinta . Lauksiu A. Kalniaus reakcijos".

Dr. St. Sereika,
Vokietija

HIMNAS IR VĖLIAVA

"TŽ" pasirodė siūlymai keisti Lietuvos himnę vieną ar kitą žodį. Žalojimas tautos himno originalo, kurį gerbėme ir giedojome per daugelį dešimtmečių, už kurio giedojimą nukentėjo daug mūsų tautiečių, būtų nedovanotinas ir tautos, ir autoriaus užgavimas. Kultūringame pasaulyje originalai nežalojami.

Antra vertus, kodėl nenueiti dar toliau ir nepasiūlyti keisti Lietuvos vėliavos spalvas? Lygiai tos pačios ir tokia pat tvarka išdėstytos spalvos yra Ekvadoro vėliavoje, o kitokia eile sudėtos tos pačios spalvos yra randamos Bolivijos, Ghanos, Kamerūno, Kongo ir kitų valstybių vėliavose.

Mūsų trispalvės apačioje esanti raudona yra pagrindinė ir vienintelė Sovietų Sąjungos spalva. Nepriklausomos Lietuvos laikais "revoliucionieriai" slapta iškeldavo raudoną vėliavą, tuo parodydami savo lojalumą komunistinei idėjai.

Mes savaip trispalvės spalvas interpretuojame. Raudona mums reiškia meilę, kovą ir pralietą kraują už laisvę. Bet ir su spalvos keitimo pasiūlymu būtų keblu. Jei paliktume tik žalią ir geltoną, tai nebegalėtume savo vėliavos vadinti "trispalve". Ją pakeitus balta, pasisavintume Irano ir Bulgarijos spalvas. Gal todėl dar iki šiol niekas nesiūlė keisti mūsų vėliavos, nes tai būtų per daug komplikuota.

Keiskime, kas keistina: daugiau tautinio solidarumo, mažiau tarpusavio ginčų, garbės ieškojimo, mažiau negatyvios kritikos, bet nekeiskime to, kas dešimtmečiais ar net šimtmečiais mūsų tautai yra buvę šventa, brangu ir simboliška. **Aurelija M. Balašaitienė**,
Cleveland, Ohio

Išvyko į Lietuvą

Prof. dr. Vytautas Bieliauskas, PLB valdybos pirmininkas, Lietuvos prezidento Vytauto Landsbergio kviečiamas, gegužės 17 d. su žmona Danute išskrido į Lietuvą. Lietuvoje jie išbus iki birželio 4 d. Prof. V. Bieliauskas buvo pirmasis iš išeivijos veiksnių vadovų, dalyvavęs 1988 m. Sąjūdžio steigiamajame suvažiavime. Jis atstovavo PLB-ei 1989 m. Baltijos asamblėjoje Taline. Vėliau jis negavo vizos į Lietuvą. Šiuo savo apsilankymu PLB pirmininkas vėl gali sustiprinti išeivijos solidarumą su nepriklausomybės siekiančia tėvyne — Lietuva. Prof. V. Bieliauskui viešint Lietuvoje, PLB reikalus tvarkys valdybos vicepirm. **Gabija Petrauskienė**, Toronto , Ont., tel. 1-416-232-0737.

Inf.

ŠYPSENOS

Laimė

— Kiekvienas vyras jaustųsi laimingas, jeigu galėtų daryti tai, ką jį įtaria darant žmona, — atsiduses sako pagyvenęs vyriškis.

Pasitaisė

— Na, mergyte, kiek tau duoti saldainių?

— Tlis.

— Ne tlis, o tris. Kol teisingai nepasakysi, neduosiu. Na.

— Penkis.

San Jose mieste, Kalifornijoje, balandžio 20 d. įvykusiame "Žemės dienų" festivalyje dalyvavo ir lietuviai su parodėle ir paruoštais pasirodymais. Nuotraukoje organizatorės (iš kairės į d.): F. Prekerytė-Brown, G. Zaborskienė ir buvusi torontietė O. Vėlyvytė-Vindašienė

PRANEŠIMAS

A.a. MARIJA TRAŠKEVIČIENĖ

buvusi a.a. pulk. Petro Traškevičiaus žmona, mirė 1991 m. gegužės 15 d., palaidota Anapilio kapinėse.

Liko dukterys – Aldona Kocėnienė ir Irena Mackevičienė su šeimomis.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 500
Bloor ir Jane gatvių kampas
Toronto, Ontario M6S 4W3
Telefonai:
įstaigos (416)762-7393
namų 233-0303

Advokatas
VICTOR E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
15 John St., Suite 2
Weston, Ontario M9N 1J2
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Tel. 240-0594
(24 valandas)
FAX 248-5922

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.
perėmė a.a.advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus
3425 Dundas St. W., Suite 200
prie Windermere Ave.
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas
įstaigos (416) 763-3362

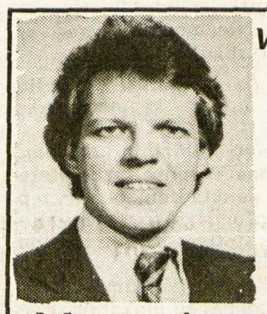

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
Telefonai – (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)
• Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investacijų srityje
• Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
• Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai
Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker
Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

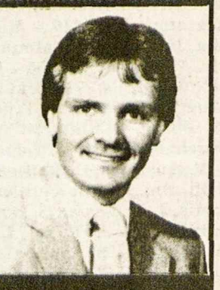

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3
769-1616

Century 21
DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker
FAX 233-0285
Tel. 233-3334
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

AUDRA Travel CORPORATION
KELIONĖS Į LIETUVĄ
1991 metais!
Maloniai kviečiame naudotis mūsų paslaugomis:
* Užsakant keliones į Lietuvą ir kitas pasaulio šalis
* Gaunant vizas į Lietuvą
* Sudarant iškvietimus giminėms bei draugams iš Lietuvos viešnagei į Kanadą
* Išperkant bilietus giminėms iš Lietuvos į Kanadą
* Išperkant draudimus visais atvejais
* Užsakant pervežimą autobusu Montrealis-Torontas-Montrealis
* Perduodant vaistus ir pinigus giminėms bei draugams Lietuvoje
* Užsakant ekskursijas po Torontą ir jo apylinkes lietuvių kalba (nuo gegužės 19 d.)
* Siunčiant proginius sveikinimus į Lietuvą
Smulkesnė informacija teikiama visais šiais klausimais pirmadieniais-penktadieniais 9.30 v.r. – 5 v.p.p.
2100 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279

ENCHANTE INC.
IMPORTERS EXPORTERS
110/220 V • MULTI-SYSTEM • T/V • VIDEO • AUDIO • APPLIANCES • CRYSTAL & CHINA
TEL: (416) 769-0631
FAX: (416) 769-0586
2938 Dundas Street West,
Toronto, Ontario, Canada
M6P 1Y8

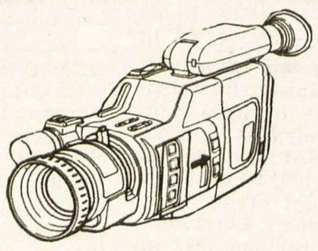

PANASONIC & HITACHI
Video kameros
nuo – $1199.99
Prašome atsinešti šio skelbimo iškarpą ir gausite NEMOKAMAI vieną video kasetę E120, vienam pirkėjui – kasetė
PAL-SECAM 220V 50 Hz VCR
nuo – $349.99
220V – 50 Hz

Video players – (PAL-SECAM)
nuo – $199.99
VHS PAL SECAM
Mes taip pat pakeičiame video juostas iš PAL į NTSC ir iš NTSC į PAL
Speciali kaina 3v. tik $30.

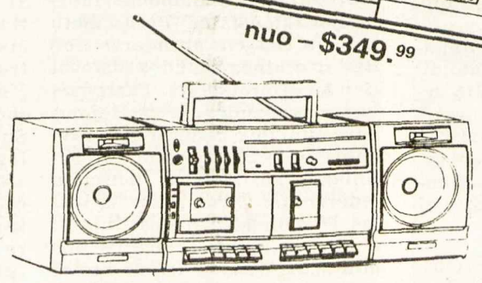

Radijo su kasetėmis
nuo – $39.99

Video kasetės
(PAL-SECAM) E120
$2.60
Multisystem VCR's
nuo – $529.99
(PAL-SECAM-NTSC)

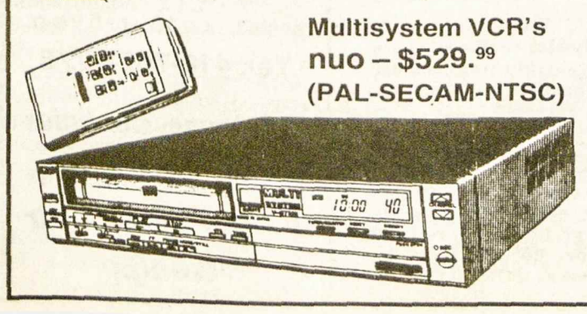

Taisome ir turime naujų dalių Vilniuje, Lietuvoje
Audio kasetės 90 minučių tik $0.75
Atidaryta
Pirmad. ir antrad. 10 v.r. iki 6 v.v.
Trečiad, ketvirtad., penktad. 10 v.r. iki 8 v.v.
Šeštadienį 10 v.r. iki 4 v.p.p.

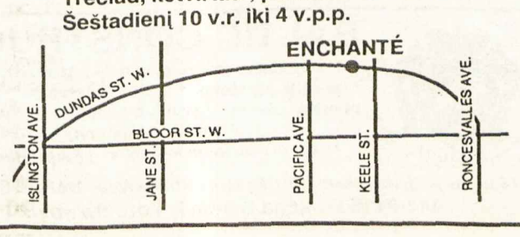

DRESHER INSURANCE BROKERS
Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p. .
Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTO ONT.

Anapilio žinios

— Kapinių lankymo diena bus gegužės 26, sekmadienį. Pamaldos kapinėse — 3 v.p.p. Autobusas Anapilin važiuos 2.30 v.p.p., o atgal nuo Anapilio išvažiuos 5.30 v.p.p. Gegužės 25 ir 26 d.d. Anapilio moterų būrelis ruošia dail. Veronikos Paulionienės tapybos ir dail. Valentinos Balsienės keramikos parodą. KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyrius ruošia pietus Anapilio salėje. Kapinių lankymo dieną Anapilio salėje bus renkamos aukos Lietuvos SOS vaikams siunčiamų drabužių persiuntimo išlaidoms padengti.

— Ateinantį sekmadienį Wasagoje jau pradedamos laikyti Mišios 11 v.r. Nuo liepos 7, sekmadienio, iki rugpjūčio 25, sekmadienio bus laikomos dvejos Mišios: 10 ir 11 v.r.

— Wasagoje gegužės 19, sekmadienį, Petras ir Aida Misevičiai atšventė savo 40 m. santuokinio gyvenimo sukaktį.

— Palaidoti: gegužės 13 a.a. Juozas Jagėla, 95 m. amžiaus; gegužės 16 a.a. Leonas Alekna, 85 m. amžiaus; gegužės 17 a.a. Marija Traškevičienė, 91 m. amžiaus.

— Mišios gegužės 26, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Petronelę ir Vytautą Butkevičius, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už Gudų šeimos mirusius.

Lietuvių namų žinios

— Vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas įvyks birželio 1, šeštadienį, prie Lietuvių namų (Bloor-Alhambra gatvių kampas). Bus pardavinėjami pyragaičiai ir kitokie skanumynai bei plaunami automobiliai LN auto aikštėje. Pelnas skiriamas Lietuvių slaugos namams. Rengėjai – Lietuvių namai ir tautinių šokių ansamblis "Atžalynas". Norintys paaukoti vartotus daiktus ar drabužius prašomi atvežti į LN raštinę.

— Lietuvių slaugos namų fondas artėja prie pusės milijono dolerių. Statybos fonde yra $452,271. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose ir tiesiogiai šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 120 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: J. A. Kelmai iš Panevėžio, Ž. Jotautaitė iš Kauno, V.N. Petrauskai iš Vilniaus.

Aukos slaugos namams

$1000 – J. E. Čuplinskai; **$500** – J. Jakienė, Hamilton, Ont., M. Ropė, Kenya, E. Africa; **$300** – A. S. Ciplijauskai; **$250** – "Geležinis vilkas" (likvidacinė komisija), Sudbury, Ont.; **$200** – L. Abromonis, Gyvojo rožinio d-ja, Aug. Mylė, La Salle, P.Q.; **$100** – J. P. Butkiai, London, Ont.

A.a. Leono Aleknos atminimui **$20** – V. Astrauskas, L. Campbell, S. Kalytis, M. Račys, D. T. Renkauskai; **$10** – A. Artičkonis, D. Astrauskas, R. Astrauskas, Z. Šimkus; a.a. L. Bates atminimui **$10** – H. Sukauskas; a.a. Juozo Jagėlos atminimui: **$100** – dr. A. Pacevičius; **$50** – E. Lorencienė, J. Margis, G. Morkūnienė; **$40** – Aug. Langas, A. R. Trumpos; **$30** – K. Poška, B. Staloraitis; **$25** – E. J. Kuchalskiai, M. V. Tamolaičiai; **$20** – V. Aušrotas, D. V. Bigauskai, West Hill, Ont., Gr. Balčiūnienė, Vyt. Bubelis, J. H. Lasiai, S. Kalytis, K. Kaminskas, A. E. Pūkai, I. Punkrienė, V. Rasiulis, B. Sapijonis, V. L. Sendžikai, J. B. Tamulioniai, S. Vaitiekūnas, S. Valickis, L. G. Vyšniauskai; **$10** – J. Rinkūnienė, P. Spilchak, B. J. Sriubiškiai, H. Sukauskas, T. Zaleckienė.

Prisikėlimo parapijos žinios

— A. a. kun. Bronius Jurkšas, 76 metų, staiga mirė Madride, Ispanijoje, balandžio 17 d. Kun. Jurkšas daug metų mūsų parapijoje ėjo vargonininko ir choro vadovo pareigas, prisidėdamas ir prie pastoracijos darbų.

— Pakrikštytas Marc-Andrew, Reginos (Mačiulytės) ir Dominic Lazzaro sūnus.

— Palaidotos: gegužės 15 a.a. Anelė Žilienė, 88 m.; gegužės 18 a.a. Klara Plučienė, 62 m.; gegužės 20 d. a.a. Antanina Dromantienė, 76 m.

— KLK moterų parapijos skyriaus naujai išrinkta valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. Danguolė Baziliauskienė, vicepirm. Irena Baziliauskienė, sekr. B. Tumosienė, ižd. G. Šutienė, renginių vadovės – O. Krasauskienė, L. Laurinavičienė, A. Malinauskienė ir G. Stulginskienė, narės I. Punkrienė ir L. Štuikienė. Revizijos komisija — A. Jucevičienė, P. Saplienė ir A. Vaičiūnienė.

— Prisikėlimo parapijos jaunų šeimų sekcijos metinė gegužinė įvyks birželio 9 d., 1 v.p.p., Renė Parke (Morningside Ave. ir Runnymede Rd.). Šeimos atsineša savo pietus. Kepimo priemonės ("barbecue") bus parūpintos. Dėl informacijų skambinti S. Šileikienei tel. 766-9241.

— Vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas, kuris vyko balandžio 23 ir 25 d.d. Parodų salėje, davė $3,000 pelno. Labdaros sekcija pasiuntė siuntinius penkiems jaunuoliams, pabėgusiems nuo sovietų kariuomenės į Lenkiją.

— Karavano pasai jau platinami parapijos salėje po Mišių. Kreiptis pas B. Genčių.

— Mišios gegužės 26, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Dilių šeimos mirusius, 9.20 v.r. už a.a. Juozą Černauską, 10.15 v.r. — už gyvas ir mirusias motinas (novena), už a.a. Oną Balsienę ir a.a. Nijolę Fischer, 11.30 v.r. — prašant Lietuvai laisvės.

Mišios už žuvusius ir mirusius šaulius – gegužės 26, sekmadienį, 11 v.r. Anapilyje. Po Mišių – eisena prie paminklo. Kuopos šauliai kviečiami dalyvauti su vainikais ir gėlėmis.

Vl. Pūtvio šaulių kuopos valdyba

Baltiečių sibirinių trėmimų minėjimas Toronte įvyks birželio 14, penktadienį, 4.30 v.p.p. Visi prašomi rinktis prie geležinkelio stoties – Union Station. Simbolika – Baltijos valstybių žmonės buvo išvežami traukiniais. Gausiai su plakatais ir vėliavomis kviečiami minėjime dalyvauti. Ieškomi asmenys, kurie asmeniškai pergyveno trėmimus. Kalbės federacinės, provincinės ir miesto valdžios žmonės. Šv. Pauliaus šventovėje (kaip kiekvienais metais) 8 v.v. įvyks ekumeninės pamaldos. Liturginę programą ruošia Toronto lietuvių parapijų klebonai. Baltiečių moterų federacija atliks visą kitą paruošiamąjį darbą. **Inf.**

Vilnietis Antanas Bartusevičius, teisininkas, gilinęs savo studijas Urbanos un-te, JAV-se, lankėsi Toronte pas savo gimines ir ta proga aplankė "TŽ" bei kitas lietuvių įstaigas, domėdamasis jų veikla ir galimybėmis gilinti studijas Kanadoje Lietuvos teisininkams, gydytojams ir kitiems profesionalams.

Š. m. gegužės 29, trečiadienį, 7.30 valandą vakaro, Toronto Lietuvių namų D salėje įvyks

BALTIJOS MOZAIKA

Kalbės: Neeme Raud - "Žurnalizmas Estijoje";
Laimdota Jesse - "Moterys šių dienų Latvijoje";
Algirdas Vaičiūnas - "Švietimas Lietuvoje"

Kviečiame gausiai dalyvauti. ***Baltiečių moterų taryba***

Remkime

BALTIJOS KELIĄ KANADOJE!

Eitynės už laisvę

1991 m. birželio 16, sekmadienį.

THE BALTIC WAY
IN CANADA

Lietuvos valstybinio muziejaus direktorius Henrikas Paulauskas, buvęs radijo bei televizijos diktorius, lankosi pas savo gimines Kanadoje. Aplankė ir "TŽ" redakciją, painformavo apie naujas savo pareigas ir susidariusią dabartinę būklę Lietuvoje.

Poetė Edita Nazaraitė, jau keletą metų gyvenanti Kanadoje, yra pakviesta dirbti "Amerikos balso" radijo tarnyboje Vašingtone. Išvyksta gegužės 27 d. Anksčiau ji buvo kviečiama į "Dirvos" redakciją, bet persikėlimą į Klivlandą sukliudė JAV imigracijos formalumai. Iki šiol E. Nazaraitė išleisdino du poezijos rinkinius, bendradarbiavo išeivijos lietuvių spaudoje ir reiškėsi kaip dailininkė. Žada ir toliau nepamiršti "TŽ".

Studija apie ekonominį bei socialinį imigrantų poveikį Kanadai "Economic and Social Impacts of Immigration" jau gaunama knygų parduotuvėse arba paskambinant CCG leidyklos telefonu (819)-956-4802. Kaina, neskaitant mokesčių, $19.95 Kanadoje; $23.95 JAV — už Kanados ribų. Leidinyje liečiami naujųjų ateivių įnašai, jų geros ir problemas keliančios pusės bei įtaka Kanados ateičiai. **Inf.**

Daugiakultūrė radijo stotis CHIN, prieš 25 metus įsteigta ir vadovaujama J. Lombardi, per eilę savo sėkmingos darbuotės metų garsėjo ir organizuojamomis vasaros gegužinėmis, sutraukiančiomis dideles minias torontiečių. Šių metų sukaktuvinė gegužinė (piknikas) rengiama parodų aikštėje (CNE) ir turės plačią trijų dienų programą — birželio 29, 30 ir liepos 1 d.d. CHIN radijo stoties patarnavimais daug metų naudojasi ir mūsų lietuviškasis pusvalandis, įsteigtas a.a. J. Simanavičiaus, dabar vadovaujamas V. Laurinavičienės.

Kanados visuotinio surašymo diena — birželio 4-toji. Tai jau 17-tasis gyventojų ir žemės ūkio surašymas, renkant informacijas apie Kanadoje gyvenančius žmones, žemės ūkį bei nuosavybes. Surinktos informacijos bus panaudojamos planuojant naujus verslus, mokyklas, ligonines, vaikų priežiūros centrus ir kt. Mums svarbu suteikti žinias apie savo kilmę. Kanados statistikos informacija yra laikoma paslaptyje. Net teismai neturi teisių pasinaudoti statistikos žiniomis. Surašymo centrai veiks nuo gegužės 31 iki birželio 8 dienos.

Pagal 1824 m. surašymą Kanadoje buvo 150.066 gyventojai. 1901 m. pašokta iki 5.371.315 gyventojų. Paskutiniame surašyme 1986 m. pasiekta 25.309.330. Šiame surašyme kas penktas gyventojas gaus ilgą klausimų anketą; kitiems teks užpildyti trumpąsias. **S.P.**

Atitaisymas. "TŽ" nr. 19 ir 20 parašuose po demonstracijų nuotraukomis išspausdinta "gegužės 1 d.". Turi būti **balandžio 30 d.**

Estai, latviai ir lietuviai rengia ir šiais metais eitynes **"The Baltic Way In Canada, Freedom Walk".** Pernai šiuo būdu buvo surinkta $135.000. Lietuviai savo dalyvavimu uždirbo $20.000. Ši suma buvo paskirta Lietuvos ligoninių paramai. Šių metų eitynių užmojis — sutelkti $250.000. Eitynės įvyks sekmadienį, birželio 16, nuo 8 v.r. iki 10 v.v. Žygiavimas prasidės Harbourfront, 235 Queens Quay West. 25 km maršrutas: palei ežerą per High Park, Bloor ir College gatvėmis palei Lietuvių namus, Prisikėlimo parapiją, Latvių namus, Broadway gatve pro Estų namus ir atgal iki Harbourfront, kur eitynės baigsis.

Visi tautiečiai prašomi eitynėse gausiai dalyvauti ir paremti lietuvišką veiklą. Registracijos blankus bus galima gauti parapijose ir lietuviškose įstaigose. Informacija – KLB raštinėje, 1573 Bloor St. West, tel. 588-6225.

KLB Toronto apylinkės valdyba

Sibirinių trėmimų 50 metų sukakties proga Kazys Bendoraitis iš Vokietijos atsiuntė "TŽ" keletą atspaudų iš ano meto Lietuvos laikraščių — "XX amžiaus", "Į laisvę", "Lietuvos aido" ir keletą ištraukų iš vokiečių spaudos, rašiusios apie Lietuvą 1991 m. Atspaudai bus perduoti Kanados lietuvių kultūros muziejui.

Suomijos vyriausybė mokės pensiją kariams-veteranams, kovojusiems Suomijos – Sov. Sąjungos kare 1939-40 metų žiemą, o taip pat 1941-45 metais. Į tokių veteranų sąrašą įtraukiami ir visi baltiečiai. Dokumentų sutvarkymui galima kreiptis šiuo adresu: Canada Scandinavia Enterprises, 80 Antibes Dr., Suite 206, Willowdale, Toronto, Ont., tel. (416)-221-9648.

"Ethno Press '91", Kanados etninės spaudos darbuotojų suvažiavimas, įvyko gegužės 10-12 d.d. Toronte. Penktadienį, gegužės 10 delegatams buvo rodomas filmas "Blue Planet" Ontario Place kino teatre. Po to "Bell Canada" suruošė priėmimą su menine programa "Trillium" restorane. Toronto burmistras Art Eggleton tarė žodį oficialiame atidaryme "Delta Chelsea" viešbutyje šeštadienį, gegužės 11 d. Suvažiavimo programoje vyko paskaitos ir diskusijos įvairiomis temomis: leidinių spausdinimas kopiuteriais ("desk-top publishing"), nauji mokesčiai ir pašto kainos, Kanados konstitucija ir etninės spaudos vaidmuo vieningoje tautoje, kaip padidinti pajamas reklamomis, imigracijos klausimai. Pietų metu kalbėjo Ontario premjeras Bob Rae ir etninės spaudos atstovai iš įvairių provincijų. Pasižymėjusiems spaudos darbuotojams buvo įteiktos federacijos premijos (apie 20). Sekmadienį metiniame susirinkime naujuoju federacijos pirmininku išrinktas D. Iannuzzi, buvęs Ontario etninės spaudos draugijos pirmininkas, 47 televizijos stoties steigėjas, dabartinis italų dienraščio "Corriere canadese" savininkas. **Dlv.**

A.a. Juozo Jagėlos atminimui Eliziejus ir Ksavera Šlekiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $20, Juozas Gribulis – $50.

A.a. Henriko Chveduko atminimui Elena ir Vytautas Krikščiūnai "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

A.a. Marijos Traškevičienės atminimui vietoje gėlių Algis ir Pajauta Kaziliai "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A.a. Leono Aleknos atminimui vietoje gėlių V. Rutkauskas "Tėviškės žiburiams" aukojo $20 ir A. Artičkonis – $10.

A. a. Juozo Jagėlos atminimui aukojo Lietuvos sambūriui "Caritas": $20 — J. Margis, P. A. Augaičiai; $15 — J. B. Sriubiškiai; $10 — G. B. Trinkos, O. Ražauskienė.

Vilniškio "Lietuvos aido" žurnalistas Jonas Baranauskas atsiuntė "TŽ" debiutinį savo poezijos leidinį "Vasarvidžio laisvė" — atgimimo eilėraščiai ir šį įrašą: "Sveiki Tėvynainiai! Priimkite linkėjimus iš Lietuvos. Prašome žadinti pasaulį mūsų valstybės pripažinimui".

Gabija Petrauskienė, KLB valdybos vicepirmininkė, gavo iš Kanados gamtosaugos ministerės **Pauline Browes** laišką, kuriame dėkoja už sveikinimus, kai ji buvo paskirta ministere. Laišku ji užtikrina, kad toliau rūpinsis Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių reikalais ir artimai bendradarbiaus.

Maironio mokyklos ir lituanistinių kursų abiturientų išleistuvės įvyko gegužės 17 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Scenon įžygiavo 32 baigusieji IX, X ir XII skyrius. Įžanginę kalbą pasakė vedėja Giedra Paulionienė ir pakvietė mokyt. Giniotienę pranešėjos pareigoms. Programoje — sveikinimai, atsisveikinimai, pažymėjimų ir premijų įteikimas, mokytojų pagerbimas. Po tėvų komiteto rūpesčiu paruoštos vakarienės abiturientai suvaidino mokytojos Ehlers sceninę gyvųjų paveikslų pynę "Lietuvos didvyriai". Gausiai susirinkę tautiečiai gėrėjosi gražiai paruoštu renginiu. Renginio aprašymas — kitame "TŽ" nr.

Studentams remti kolegijų ir universitetų ministerijos departamentas paskleidė plačią informaciją su nurodymais ir pavyzdžiais apie (OSAP) Ontario studentų paramą 1991-92 metų studijų laikotarpiui. Trijų dalių leidinyje nurodoma, kad studentai, besimokantys nuo 1991 m. liepos 1 d. iki 1992 m. rugpjūčio 31 d. pareiškimus paramai gauti turi paduoti kaip galima anksčiau, nes prašymų peržiūra užtrunka iki 8 savaičių. Kreiptis į mokslo įstaigą, kurioje studijuojama, arba tiesiog į "Student Support Branch, Ministry of Colleges and Universities, P.O. Box 4500, Thunder Bay, Ont., P7B 6G9, tel. (807)-343-7260; neapmokama linija – 1-800-465-3013. Paramos dydis nuo $1550 iki $3550 priklauso nuo socialinės ar šeiminės padėties. Parama grąžinama pagal sutartus įsipareigojimus. Blankai paramai gaunami gimnazijose bei studentus remiančiose mokslo institucijose. **Inf.**

Prašo pagalbos

Jaunas lietuvis, 19 metų amžiaus, mokąs šiek tiek angliškai, norėtų atvažiuoti į Kanadą ir padirbėti. Rašyti šiuo adresu: D. Grinius, 234520 Marijampolė, Pušinio 92-26, Lithuania.

MONTREAL QUE.

Motinos dienos minėjimas Aušros Vartų parapijoje prasidėjo iškilmingomis pamaldomis. Mišias atnašavo ir dienai pritaikytą pamokslą pasakė kun. Iz. Sadauskas. Parapijos choras, diriguojamas muz. A. Stankevičiaus, giedojo Dievo Motinos garbei giesmes ir litaniją.

Parapijos salėje programos vedėja A. Celtoriūtė pasveikino susirinkusius ir paprašė vienos minutės susikaupimu pagerbti mirusias motinas. Notarė R. Pocauskaitė-Rudinskienė paskaitoje iškėlė motinos rūpestį ne tik kūdikio amžiaus vaikais, bet ir suaugusiais. Dainų bei eilėraščių programą atliko Montrealio lituanistinės mokyklos mokiniai. Pirmą kartą pasirodė ir dr. R. Satkausko suorganizuota vaikų tautinių šokių grupė. Gausūs minėjimo dalyviai programą priėmė labai šiltai.

Minėjimas papildytas Montrealio lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimu. Mokyklos vedėja J. Adamonytė pakvietė skyrių mokytojus išdalinti savo mokiniams pažymėjimus. Penki abiturientai-tės gavo pažymėjimus ir dovanėles. Mokyklą baigė Melanie Lamothe, Audrius Ramsay, Venta Rutkauskaitė, Antanas Rutkauskas ir Audrius Vasiliauskas. Po to KLB Montrealio apylinkės valdybos pirm. A. Staškevičius padėkojo Montrealio jaunimui už šio minėjimo suorganizavimą bei įdomią programą ir pakvietė visus sugiedoti "Marija, Marija . . ." Dar kurį laiką visi vaišinosi kava ir pyragais.

Naujai išrinkta KLB Montrealio apylinkės valdyba pasiskirstė pareigomis: A. Staškevičius – pirmininkas, V. Piečaitis – vicepirmininkas ir ryšiams su lietuviškomis organizacijomis, J. Šiaučiulis – sekretorius, B. Niedvaras – iždininkas, V. Gruodis – visuomeniniams reikalams, V. Lukoševičiūtė – ryšiams su prancūzų spauda, V. Keršulienė – informacijai ir dr. D. Giedrikas – kultūriniams reikalams. **B.S.**

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256:5355 C. I. B.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS – virš $29,000,000 REZERVAS – virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	9 %	Taupymo – special.	5 1/2%
Term. indėlius:		Taupymo – su gyv. dr.	5 %
1 metų	7 3/4%	Taupymo – kasdienines	5 %
180 d. - 364 d.	7 1/4%	Einamos sąsk.	3 1/2%
120 d. - 179 d.	7 1/4%	RRIF – RRSP – term.	9 1/4%
60 d. - 119 d.	7 1/4%	RRIF – RRSP – taup.	5 3/4%
30 d. - 59 d.	7 %		

IMA UŽ:
Nekiln. turto nuo 10 1/4%, asmenines – nuo 11 1/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

Toronto policija (Metro Morality Bureau) įspėja visuomenę saugotis žmonių, kurie atspėja ateitį, meta kortas ir skaito iš delno (fortune tellers, tarot card and palm readers). Daugiausia į tokius spėjėjus kreipiasi žmonės, varginami įvairių šių dienų krizių. Daugely atvejų tokie žmonės tampa išnaudojimo aukomis. Paprastai problema sprendžiama "užkeikimo" (curse) suradimu ir pareikalavimu nemažai pinigų išvaryti "piktąsias dvasias". Kiekvienas, kuris jaučiasi tapęs auka, turi kreiptis į policiją — Morality Bureau, General Enforcement Section of the Metropolitan Toronto Police Force, tel. 324-0509. **Inf.**

CATERING

Maistas gaminamas visom progom – vestuvėm, krikštynom, laidotuvėm, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiulienei tel. (416) 626-5184.

IEŠKAU MOTERS, kuri galėtų gyventi kartu, prižiūrėti namą ir šeimininkauti. Maistas ir kambarys. Atlyginimas pagal susitarimą. Skambinti tel.(416)-529-8460 Hamiltone.

ĮMOKĖJUS PINIGUS į paslaugos "Rūta" sąskaitą, jūs galite aprūpinti Lietuvoje savo giminaičius, draugus, senelių ir vaikų namus šviežia skerdiena – 70 kg ($130), rūkytos mėsos gaminiais – 20 kg ($150), sauso maisto rinkiniu – $150. Visi užsakymai pristatomi į namus. Teirautis tel. 1-(416)-536-4742, Toronte.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatau į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

IŠNUOMOJAMAS WASAGA BEACH (Springhurst) arti vandens penkių miegamųjų vasarnamis nuo birželio 16 d. iki liepos 15 d. Skambinti tel. 231-6619 Toronte.

IŠNUOMOJU dviejų miegamųjų vasarnamį French River netoli Noelville, Ont. Skambinti Izabelei Simonavičienei tel. 231-2174 Toronte.

"LEDAS" REFRIGERATION

Taisau – visų rūšių šaldytuvus; automobilių vėsinimo sistemas; skalbimo bei džiovinimo mašinas. Darbas garantuotas, prieinama kaina.
RAIMONDAS JARECKAS
tel. (416) 536-8390 Toronte.

JAUNI EKONOMIKOS AR VERSLO SRIČIŲ ABSOLVENTAI (MA, MBA), mokantys lietuvių, latvių arba estų kalbą ir norintys 18 mėnesių padirbėti mokslinį darbą (research) Tarptautinėje pabaltijo ekonominėje komisijoje, Hudson Institute, Indianapolis, Indiana, prašomi paskambinti dr. Valdui Samoniui tel. 416-978-2304 arba prof. Richard Judy tel. 317-545-1000.

GĖLĖS VESTUVĖMS

Meniškai paruošiamos gėlių puokštės visam vestuvių pulkui. Kreiptis į Valę Siminkevičienę tel. 595-9761 Toronte.

SAVE-O-WAY

2239 Bloor St.W.,
Toronto, Ontario
(prie Runnymede g-vės)
Atidaryta pirmad.-penktad.
nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
šeštad. nuo 10 v.r.- 5 v.p.p.
Tel. 416-762-7775

Siunčiame siuntinius į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir Gudiją

FIRCHUK TEXTILES LTD.
610 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1E3
Tel. (416) 364-5036

Turime šių firmų prekes: Sharp, Panasonic, Hitachi, Sanyo, Toshiba, Sony, JVC, AIWA, Akai, National.

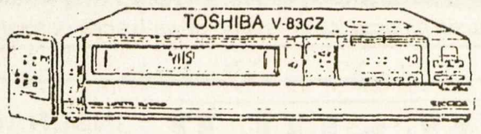

Mes suprantame jus ir jūsų giminių Lietuvoje reikalavimus.

Mes turime didelį pasirinkimą stereo ir video magnetofonų, video kamerų, sintezatorių, kalkuliatorių ir kitų elektroninių reikmenų.

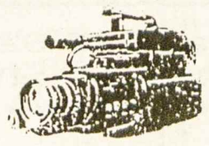

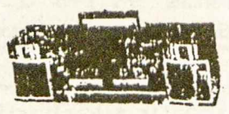

PANASONIC NV-M7EN
Ateikite ir palyginkite mūsų kainas. Malonus patarnavimas, galimybė susikalbėti angliškai, ukrainietiškai, lenkiškai, rusiškai bei jugoslaviškai.

SONY CFS-W350S

Visos elektroninės prekės yra PAL/SECAM, 220-VOLT.

Mes siunčiame iki 20 kg siuntinius į Lietuvą. Muitą galite sumokėti Kanadoje ar Lietuvoje. Turime didelį pasirinkimą didelių ir mažų skarų, šalikų, sportinių batų, kelnių (jeans), odinių paltų, dirbtinio kailio paltų ir kitų drabužių, kuriuos mėgsta Lietuvoje.

Darbo valandos nuo pirmadienio iki šeštadienio
9 v.r. – 5.30 v.p.p.

BALTIC CONSTRUCTION
Namų įrengimai ir pataisymai:
* medžių pjovimas * tvoros * dažymas * stogai * priepiauka (decks) * įvairūs cemento darbai (masonary) * "drywall" * "security" sistema
Įkainojimas nemokamas. Pensininkams nuolaida.
15 metų patirtis. Skambinti Paulius Stanevičius **tel. (705) 428-6502, 444-0116 Wasaga Beach ir Toronto apylinkėse**